

**Ministerstwo Gospodarki
Departament Turystyki**

Jerzy Łaciak

**Aktywność turystyczna
dzieci i młodzieży
w 2005 roku**

**Instytut Turystyki
Warszawa 2006**

Instytut Turystyki

Jerzy Łaciak

**Aktywność turystyczna
dzieci i młodzieży
w 2005 roku**

Warszawa 2006

9979

Praca przygotowana w ramach PROGRAMU BADAŃ STATYSTYCZNYCH
STATYSTYKI PUBLICZNEJ NA ROK 2005. Temat nr 1.30.06 (085) „Aktywność turystyczna
Polaków”

Pozycja finansowana przez Ministerstwo Gospodarki.
Departament Turystyki

Instytut Turystyki, ul. Merliniego 9a, 02-511 Warszawa
tel. +48 22 844 63 47, fax + 48 22 844 12 63
www.intur.com.pl e-mail: it@intur.com.pl

Spis treści

Wprowadzenie	11
I. Charakterystyka badań	13
1. Założenia metodologiczne	13
2. Zasady doboru próby	14
3. Charakterystyka badanej zbiorowości	14
II. Aktywność turystyczna dzieci	17
1. Uczestnictwo dzieci w wyjazdach turystycznych w 2005 roku	17
2. Dynamika uczestnictwa dzieci w wyjazdach turystycznych	17
3. Rodzaje krajowych wyjazdów długookresowych dzieci	20
4. Organizatorzy kolonii letnich i obozów	21
5. Czynniki różnicujące aktywność turystyczną dzieci	22
III. Aktywność turystyczna młodzieży	25
1. Dynamika uczestnictwa w turystyce	25
2. Przyczyny nieuczestniczenia młodzieży w wyjazdach turystycznych	28
3. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych	29
3.1. Poziom uczestnictwa	29
3.2. Cele wyjazdów	29
3.3. Formy organizacyjne	31
3.4. Rodzaje zakwaterowania	32
3.5. Terminy wyjazdów	34
3.6. Kierunki wyjazdów	35
3.7. Osoby towarzyszące podczas podróży	36
3.8. Środki transportu	37
3.9. Sposoby spędzania czasu podczas podróży długookresowych	38
4. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych	39
4.1. Poziom uczestnictwa	39
4.2. Cele wyjazdów	39
4.3. Formy organizacyjne wyjazdów	40

4.4.	Rodzaje zakwaterowania	42
4.5.	Terminy wyjazdów	43
4.6.	Kierunki wyjazdów	43
4.7.	Osoby towarzyszące podczas podróży	45
4.8.	Środki transportu	45
4.9.	Sposoby spędzania czasu podczas podróży krótkookresowych	46
5.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych	48
5.1.	Poziom uczestnictwa	48
5.2.	Cele wyjazdów	48
5.3.	Formy organizacyjne	49
5.4.	Rodzaje zakwaterowania	51
5.5.	Terminy wyjazdów	51
5.6.	Kierunki wyjazdów	52
5.7.	Osoby towarzyszące podczas podróży	53
5.8.	Środki transportu	54
Podsumowanie		57
Aneks tabelaryczny		61

Spis tabel w tekście

Tab. I.	Badani w wieku 15-19 lat według wybranych cech demograficznych i społecznych.....	15
Tab. II.	Gospodarstwa domowe z dziećmi w wieku do 14 lat według wybranych cech	16
Tab. III.	Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat w wyjazdach turystycznych (%).....	18
Tab. IV.	Liczba dzieci w wieku do 14 lat uczestniczących w wyjazdach turystycznych (mln)	20
Tab. V.	Uczestnictwo dzieci w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych rodzajów wyjazdów (%).....	21
Tab. VI.	Organizatorzy wyjazdów dzieci na kolonie letnie i obozy (%)	21
Tab. VII.	Gospodarstwa domowe, w których dzieci uczestniczyły w 2005 roku w wyjazdach turystycznych, według miejsca zamieszkania (%).....	22
Tab. VIII.	Gospodarstwa domowe, w których dzieci uczestniczyły w 2005 roku w wyjazdach turystycznych, według sytuacji materialnej (%)	22
Tab. IX.	Liczba osób w wieku 15-19 lat uczestniczących w wyjazdach turystycznych (mln).....	28
Tab. X.	Przyczyny nieuczestniczenia młodzieży w długookresowych wyjazdach turystycznych w latach 2003-2005 (%).....	28
Tab. XI.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według głównych rodzajów zakwaterowania (%).....	34
Tab. XII.	Sposoby spędzania czasu przez młodzież podczas podróży długookresowych w 2005 roku	38
Tab. XIII.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2001-2005 według głównych rodzajów zakwaterowania (%).....	42
Tab. XIV.	Sposoby spędzania czasu przez młodzież podczas podróży krótkookresowych w 2005 roku	47

Spis rysunków

Rys. 1.	Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat w wyjazdach turystycznych (%).....	18
Rys. 2.	Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat w krajowych wyjazdach długookresowych (%)	19
Rys. 3.	Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat w krajowych wyjazdach krótkookresowych (%).....	19
Rys. 4.	Uczestnictwo młodzieży w wieku 15-19 lat w wyjazdach turystycznych (%)	26
Rys. 5.	Uczestnictwo młodzieży w wieku 15-19 lat w krajowych wyjazdach długookresowych (%)	26
Rys. 6.	Uczestnictwo młodzieży w wieku 15-19 lat w krajowych wyjazdach krótkookresowych (%).....	27
Rys. 7.	Uczestnictwo młodzieży w wieku 15-19 lat w wyjazdach zagranicznych (%)	27
Rys. 8.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według głównych celów (%)	30
Rys. 9.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według głównych celów (%).....	30
Rys. 10.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według form organizacyjnych (%).....	31
Rys. 11.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych w latach 2001-2005 (%)	32
Rys. 12.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%).....	33
Rys. 13.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2004 i 2005 według terminów wyjazdów (%).....	35
Rys. 14.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według kierunków wyjazdów (%)	35
Rys. 15.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych regionów turystycznych w latach 2001-2005 (%)	36
Rys. 16.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?).....	36
Rys. 17.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według środków transportu (%).....	37
Rys. 18.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych środków transportu w latach 2001-2005 (%)	37
Rys. 19.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według głównych celów (%)	40
Rys. 20.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2001-2005 według głównych celów (%).....	40
Rys. 21.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według form organizacyjnych (%).....	41
Rys. 22.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2001-2005 według form organizacyjnych (%)	41
Rys. 23.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%).....	42

Rys. 24.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2004-2005 według terminów wyjazdów (%)	43
Rys. 25.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według kierunków wyjazdów (%)	44
Rys. 26.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych według głównych regionów turystycznych w latach 2001-2005 (%)	44
Rys. 27.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?).....	45
Rys. 28.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według środków transportu (%).....	45
Rys. 29.	Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych według głównych środków transportu w latach 2001-2005 (%)	46
Rys. 30.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według głównych celów (%).....	48
Rys. 31.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych według głównych celów w latach 2001-2005 (%).....	49
Rys. 32.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według form organizacyjnych (%).....	50
Rys. 33.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych według form organizacyjnych w latach 2001-2005 (%)	50
Rys. 34.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w latach 2004-2005 według rodzajów zakwaterowania (%).....	51
Rys. 35.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według terminów wyjazdów (%)	51
Rys. 36.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według głównych odwiedzanych krajów (%)	52
Rys. 37.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według głównych odwiedzanych krajów (%).....	53
Rys. 38.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)	53
Rys. 39.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według środków transportu (%).....	54
Rys. 40.	Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych według głównych środków transportu w latach 2001-2005 (%)	54

Aneks tabelaryczny 61

I.	Uczestnictwo w krajowych i zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzajów wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%).....	63
Tab. 1.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według płci	63
Tab. 2.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wieku	63
Tab. 3.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według miejsca zamieszkania.....	64
Tab. 4.	Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według sytuacji materialnej	64
II.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%)	65
Tab. 5.	Cele wyjazdów według płci	65
Tab. 6.	Cele wyjazdów według wieku	65
Tab. 7.	Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania	66
Tab. 8.	Cele wyjazdów według sytuacji materialnej.....	66
III.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%).....	67
Tab. 9.	Organizacja wyjazdów według płci	67
Tab. 10.	Organizacja wyjazdów według wieku	67
Tab. 11.	Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania	68
Tab. 12.	Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej	68
IV.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)	69
Tab. 13.	Rodzaje zakwaterowania według płci.....	69
Tab. 14.	Rodzaje zakwaterowania według wieku.....	69
Tab. 15.	Rodzaje zakwaterowania według stałego miejsca zamieszkania.....	70
Tab. 16.	Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej	70
V.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według terminów wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)	71
Tab. 17.	Terminy wyjazdów według płci.....	71
Tab. 18.	Terminy wyjazdów według wieku	71
Tab. 19.	Terminy wyjazdów według miejsca zamieszkania	72
Tab. 20.	Terminy wyjazdów według sytuacji materialnej	72
VI.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)	73
Tab. 21.	Kierunki wyjazdów według płci	73
Tab. 22.	Kierunki wyjazdów według wieku	73
Tab. 23.	Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania	74
Tab. 24.	Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej	74
VII.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%).....	75
Tab. 25.	Cele wyjazdów według płci	75

Tab. 26.	Cele wyjazdów według wieku	75
Tab. 27.	Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania	76
Tab. 28.	Cele wyjazdów według sytuacji materialnej	76

VIII. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)..... 77

Tab. 29.	Organizacja wyjazdów według płci	77
Tab. 30.	Organizacja wyjazdów według wieku	77
Tab. 31.	Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania	78
Tab. 32.	Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej	78

IX. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)..... 79

Tab. 33.	Rodzaje zakwaterowania według płci	79
Tab. 34.	Rodzaje zakwaterowania według wieku	79
Tab. 35.	Rodzaje zakwaterowania według stałego miejsca zamieszkania	80
Tab. 36.	Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej	80

X. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według terminów wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)..... 81

Tab. 37.	Terminy wyjazdów według płci	81
Tab. 38.	Terminy wyjazdów według wieku	81
Tab. 39.	Terminy wyjazdów według miejsca zamieszkania	82
Tab. 40.	Terminy wyjazdów według sytuacji materialnej	82

XI. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)..... 83

Tab. 41.	Kierunki wyjazdów według płci	83
Tab. 42.	Kierunki wyjazdów według wieku	83
Tab. 43.	Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania	84
Tab. 44.	Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej	84

Wprowadzenie

W opracowaniu przedstawiono podstawowe cechy aktywności turystycznej dzieci i młodzieży. Charakterystyki dokonano na podstawie badań uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych, przeprowadzonych przez Instytut Turystyki w styczniu 2006 roku na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki. Coroczne badania ankietowe przeprowadzane są na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Aktywność turystyczną dzieci i młodzieży ukazano na podstawie wyników badań osób w wieku 15-19 lat wchodzących w skład reprezentatywnej próby mieszkańców Polski oraz dzieci w wieku do 14 lat wchodzących w skład gospodarstw domowych osób badanych. Oznacza to, że nie były prowadzone oddzielne badania na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie dzieci ani na reprezentatywnej próbie młodzieży. Zgodnie z założeniami zawartymi w „Programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2005”, uznano za celowe scharakteryzowanie wyjazdów turystycznych dzieci i młodzieży na podstawie badań uczestnictwa Polaków w turystyce. Obok charakterystyki wyjazdów w 2005 roku, dla umożliwienia porównań przedstawiono niektóre wyniki analogicznych badań prowadzonych przez Instytut Turystyki w poprzednich latach.

Badaniami objęto krótko- i długookresowe wyjazdy krajowe oraz wyjazdy zagraniczne, a w odniesieniu do wyjazdów młodzieży również ich cele, organizatorów, korzystanie z miejsc noclegowych, środków transportu, a także sezonowość i kierunki wyjazdów.

Jest to czwarte opracowanie na temat aktywności turystycznej dzieci i młodzieży przygotowane przez Instytut Turystyki przy wykorzystaniu corocznych badań uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych. Trzy poprzednie zrealizowano w latach 2001, 2003 i 2005.

I. Charakterystyka badań

1. Założenia metodologiczne

Zgodnie z obowiązującą międzynarodową definicją turystyki¹, ankietowe badania uczestnictwa dotyczyły wszystkich wyjazdów turystycznych, to znaczy wyjazdów połączonych co najmniej z jednym noclegiem poza miejscem zamieszkania – zarówno w celu wypoczynkowym, rekreacyjnym, poznawczym, jak i zawodowym (delegacja, załatwianie interesów), religijnym, rodzinnym czy leczniczym (pobyt w sanatorium). Za wyjazd krajowy uznano zatem każde dobrowolne opuszczenie miejscowości stałego zamieszkania, któremu towarzyszył co najmniej jeden nocleg poza tą miejscowością, a przy wyjazdach zagranicznych – co najmniej jeden nocleg w innym kraju. Powrót z uwzględnionych w badaniach podróży musiał nastąpić między 1 stycznia a 31 grudnia 2005 roku.

Pominięto wyjazdy, które wiązały się ze stałą pracą lub nauką poza miejscem zamieszkania (np. dojazdy ucznia lub studenta do szkoły, internatu, domu akademickiego lub osoby pracującej stale w innej miejscowości). Do turystycznych nie zaliczono także wyjazdów osób wykonujących zawody, które łączą się z częstymi podróżami (załogi statków, obsługa pociągów), jeśli nie korzystały w podróży z publicznych lub prywatnych miejsc zakwaterowania, ani też wyjazdów na kontrakty zagraniczne.

Badaniami objęto podróże krajowe i zagraniczne. Wśród podróży krajowych wyróżniono krótkookresowe (2-4 dniowe), połączone co najmniej z jednym noclegiem poza domem, ale nie więcej niż trzema, oraz długookresowe, trwające co najmniej 5 dni, a więc połączone przynajmniej z czterema noclegami poza miejscem stałego zamieszkania. Podróże zagraniczne były połączone co najmniej z jednym noclegiem poza granicami kraju.

¹ Terminologia turystyczna. Zalecenia WTO. Warszawa ONZ-WTO 1995.

2. Zasady doboru próby

Badaniami objęto mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Jako metodę badawczą zastosowano sondaż w miejscu zamieszkania respondentów przy użyciu kwestionariusza ankiety. Badania przeprowadzono na reprezentatywnej ogólnopolskiej próbie TNS OBOP. Doboru próby dokonano przez losowanie warstwowo-proporcjonalne ze zbioru adresów GUS. Podstawą było 98 warstw, które utworzono na bazie 49 byłych województw w taki sposób, że każde województwo było reprezentowane przez dwie warstwy: miejską i wiejską. Warstwy utworzono według poprzednich województw, w celu zapewnienia bardziej równomiernego rozkładu terytorialnego wylosowanej próby niż gdyby uwzględnić obecny podział administracyjny. Liczba wylosowanych mieszkań z danej warstwy była proporcjonalna do liczby mieszkań w warstwie. Ze względu na różnice w strukturze zaludnienia gmin miejskich i wiejskich zastosowano odmienne metody losowania w obu rodzajach warstw. W pierwszym etapie ze wszystkich warstw wylosowano odpowiednią liczbę gmin. Następnie w gminach wiejskich wybrano losowo jeden rejon spisowy, a w nim jeden obwód spisowy oraz pięć mieszkań w tym obwodzie. W gminach miejskich wybrano losowo pięć rejonów spisowych, a następnie w każdym z nich jeden obwód spisowy oraz jedno mieszkanie w tym obwodzie. Po dokonaniu losowania z 98 warstw, uzyskaną próbę adresową odniesiono do aktualnych danych statystycznych dotyczących struktury ludności w obecnych województwach.

Założona wielkość próby wynosiła 6 000 osób. Badania przeprowadził TNS OBOP w dniach 2-17 stycznia 2006 roku. Zrealizowano 4 067 ankiet – stopień realizacji próby wyniósł 67,8%. Maksymalny statystyczny błąd pomiaru wynosi 1,6%, przy wiarygodności 0,95, co oznacza, że przy tej wielkości próby prawdopodobieństwo wystąpienia większego błędu, niż określono, wynosi 5%.

3. Charakterystyka badanej zbiorowości

Wśród 4 067 osób objętych badaniami było 373 (9,2%) w wieku 15-19 lat, które uwzględniono przy charakterystyce aktywności turystycznej młodzieży.

Wśród badanych 96,2% stanowiły osoby uczące się, 1,7% – pracujące zawodowo, 2,1% – bezrobotni. Najwięcej respondentów pochodziło z województw śląskiego (15,4%) i mazowieckiego (9,8%), najmniej z opolskiego (1,1%) i lubuskiego (3,7%).

Wśród 4 067 osób tworzących próbę ogólnopolską znalazło się 1 380 respondentów (33,9%), w których gospodarstwach domowych były dzieci w wieku do 14 lat. W 1 380 gospodarstwach domowych było łącznie 2 172 dzieci. Najwięcej gospodarstw domowych było z województw: śląskiego (12,3%), mazowieckiego (10,3%) i wielkopolskiego (9,1%), najmniej – z opolskiego (2,2%) i lubuskiego (2,8%).

Tab. I. Badani w wieku 15-19 lat według wybranych cech demograficznych i społecznych

		N = 373 %
Płeć	mężczyzna	51,1
	kobieta	48,9
Wiek	15-17 lat*	46,1
	18-19 lat**	53,9
Status społeczno-zawodowy	uczeń	95,8
	student	0,4
	pracujący zawodowo	1,7
	bezrobotny	2,1
Miejsce zamieszkania	wieś	41,7
	miasto do 20 tys. mieszkańców	13,8
	miasto od 21 do 100 tys. mieszkańców	20,0
	miasto od 101 do 500 tys. mieszkańców	15,8
	miasto liczące ponad 500 tys. mieszkańców	8,7
Ocena własnej (swojej rodziny) sytuacji materialnej	powodzi mi się bardzo dobrze	2,9
	powodzi mi się raczej dobrze	27,0
	powodzi mi się znośnie, średnio	53,5
	powodzi mi się raczej źle	14,1
	powodzi mi się bardzo źle, jestem w ciężkiej sytuacji materialnej	2,5
Województwo, w którym mieszka respondent	dolnośląskie	8,7
	kujawsko-pomorskie	4,4
	lubelskie	6,3
	lubuskie	3,7
	łódzkie	8,6
	małopolskie	6,9
	mazowieckie	9,8
	opolskie	1,1
	podkarpackie	6,6
	podlaskie	5,1
	pomorskie	4,6
	śląskie	15,4
	świętokrzyskie	4,1
	warmińsko-mazurskie	4,3
	wielkopolskie	4,4
	zachodniopomorskie	5,9

* Osoby urodzone w latach 1989-91.

** Osoby urodzone w latach 1987-88.

Tab. II. Gospodarstwa domowe z dziećmi w wieku do 14 lat według wybranych cech

		N = 1380 %
Liczba dzieci w wieku do 14 lat	jedno	56,4
	dwoje	31,7
	troje	8,1
	czworo	2,2
	pięcioro i więcej	1,6
Miejsce zamieszkania	wieś	45,5
	miasto do 20 tys. mieszkańców	12,1
	miasto od 21 do 100 tys. mieszkańców	20,0
	miasto od 101 do 500 tys. mieszkańców	15,0
	miasto liczące ponad 500 tys. mieszkańców	7,4
Ocena własnej (swojej rodziny) sytuacji materialnej	powodzi mi się bardzo dobrze	1,2
	powodzi mi się raczej dobrze	17,3
	powodzi mi się znośnie, średnio	57,9
	powodzi mi się raczej źle	16,9
	powodzi mi się bardzo źle, jestem w ciężkiej sytuacji materialnej	6,6
	brak danych	0,1
Liczba osób w gospodarstwie domowym	dwie	2,6
	trzy	22,6
	cztery	31,3
	pięć	22,3
	sześć	10,1
	siedem i więcej	11,1
Województwo, w którym mieszka respondent	dolnośląskie	8,3
	kujawsko-pomorskie	4,3
	lubelskie	5,8
	lubuskie	2,8
	łódzkie	7,3
	małopolskie	8,2
	mazowieckie	10,3
	opolskie	2,2
	podkarpackie	6,2
	podlaskie	5,1
	pomorskie	4,4
	śląskie	12,3
	świętokrzyskie	5,1
	warmińsko-mazurskie	4,0
	wielkopolskie	9,1
	zachodniopomorskie	4,5

II. Aktywność turystyczna dzieci

1. Uczestnictwo dzieci w wyjazdach turystycznych w 2005 roku

W 2005 roku w wyjazdach turystycznych uczestniczyło 44% dzieci w wieku do 14 lat, czyli o 2 punkty procentowe mniej niż w 2004 roku. Podobny odsetek dzieci uczestniczył w krajowych wyjazdach długookresowych, znacznie mniejszy – w krajowych wyjazdach krótkookresowych. Poziom uczestnictwa dzieci w wyjazdach zagranicznych był o 1 pkt. proc. wyższy (5%) niż w poprzednim roku.

Na 5 i więcej dni w kraju wyjechało 33% dzieci, taki sam odsetek jak w roku poprzednim. Na jedno dziecko przypadało średnio 1,4 podróży (w 2004 r. – 1,6). Podróż długookresowa obejmowała średnio 11,0 noclegów (w 2004 r. – 10,4). Odnosząc wyniki badań do liczby dzieci w wieku do 14 lat (6,3 mln) można oszacować, że w wyjazdach na co najmniej 5 dni uczestniczyło 2,1 mln dzieci. Odbyły one 2,9 mln podróży, podczas których skorzystały z 31,3 mln noclegów².

W 2005 roku w krajowych wyjazdach krótkookresowych wzięło udział 16% dzieci, o 6 pkt. proc. mniej niż w roku poprzednim. Wyjechało więc 1,0 mln dzieci, każde z nich średnio 3,6 razy (w 2004 r. – 3,1)). Wyjazd obejmował średnio 1,7 noclegu (w 2004 r. – 1,6). Łączna liczba wszystkich podróży trwających 2-4 dni, w których uczestniczyły dzieci, wyniosła 3,8 mln, a liczba noclegów – 6,3 mln.

Za granicę wyjechało 5% dzieci, czyli 300 tys. osób. Na jedno dziecko przypadło średnio 1,2 podróży, tak więc dzieci odbyły łącznie 360 tys. podróży zagranicznych (podobnie jak w 2004 r.).

2. Dynamika uczestnictwa dzieci w wyjazdach turystycznych

W latach 2001-2004 spadało uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat w krajowych wyjazdach długookresowych, tzn. na 5 i więcej dni. W 2004 roku obserwujemy największy roczny spadek

² Dane w tekście przedstawiono w zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku, kolejne obliczenia były dokonywane bez zaokrągleń.

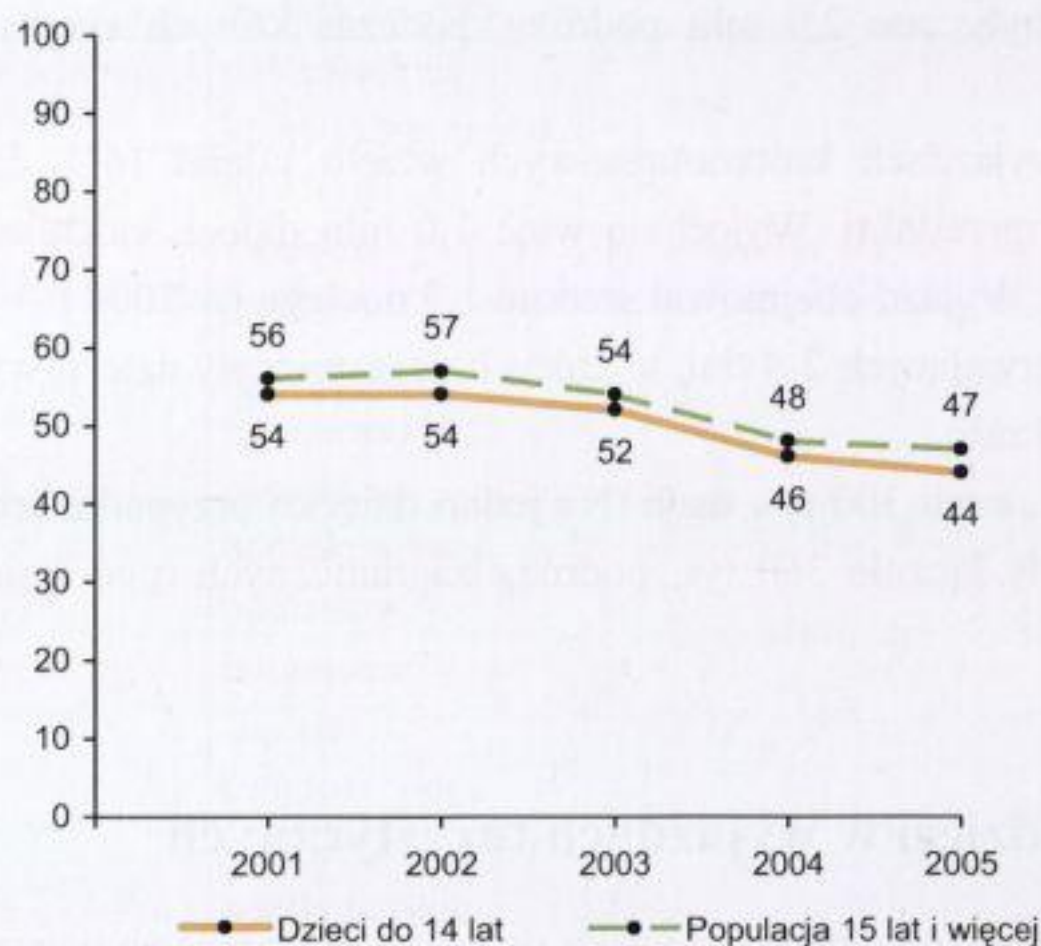
i najmniejszy odsetek w całym analizowanym okresie. W 2005 roku utrzymuje się podobny poziom, tak więc tendencja spadkowa została zahamowana. W 2005 roku na krótki okres (2-4 dni) wyjechał mniejszy odsetek dzieci niż w latach 2001-2004. Poziom uczestnictwa dzieci w wyjazdach turystycznych ogółem spadł w omawianym okresie o 10 pkt. proc., w tym w ostatnich dwóch latach o 8 pkt.

Tab. III. Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat w wyjazdach turystycznych (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
Wyjazdy krajowe i zagraniczne ogółem	54	54	52	46	44
Krajowe długookresowe	39	37	37	33	33
Krajowe krótkookresowe	25	27	24	22	16
Zagraniczne	7	6	4	4	5

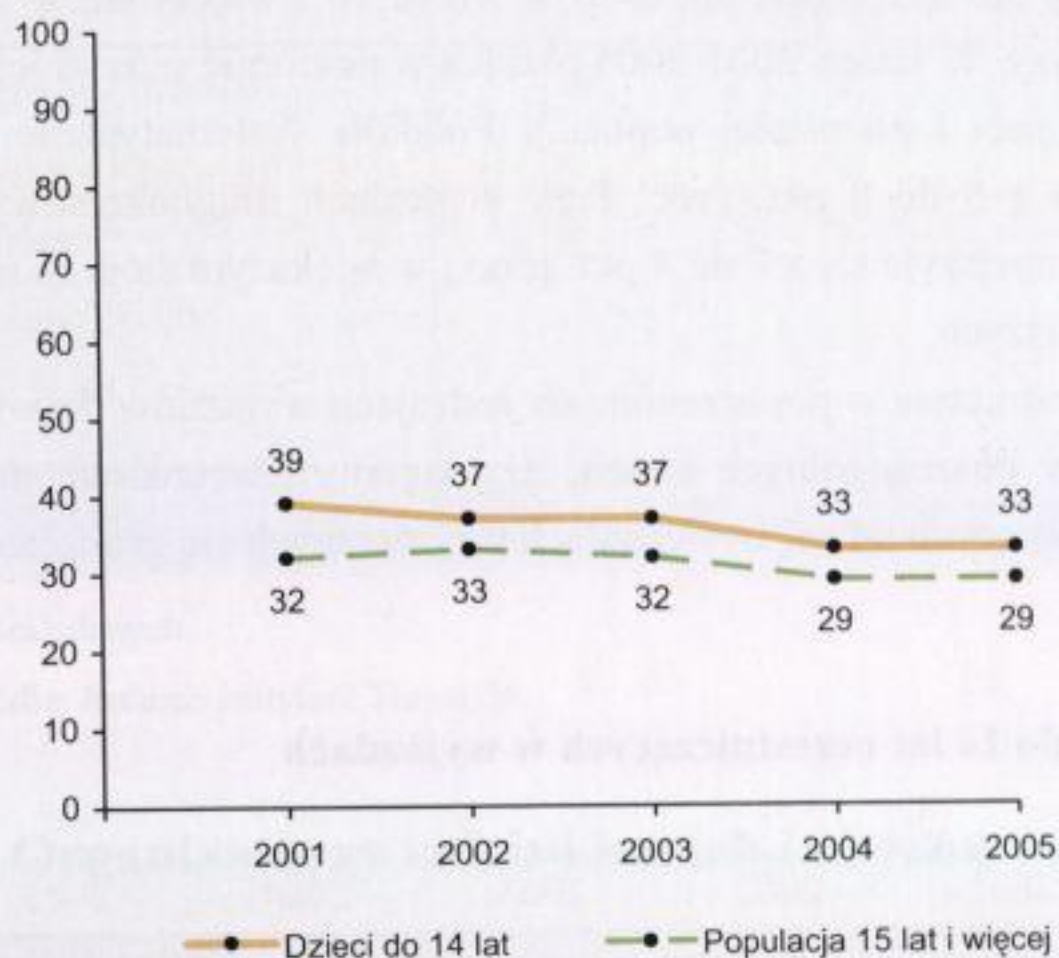
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 1. Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat w wyjazdach turystycznych (%)

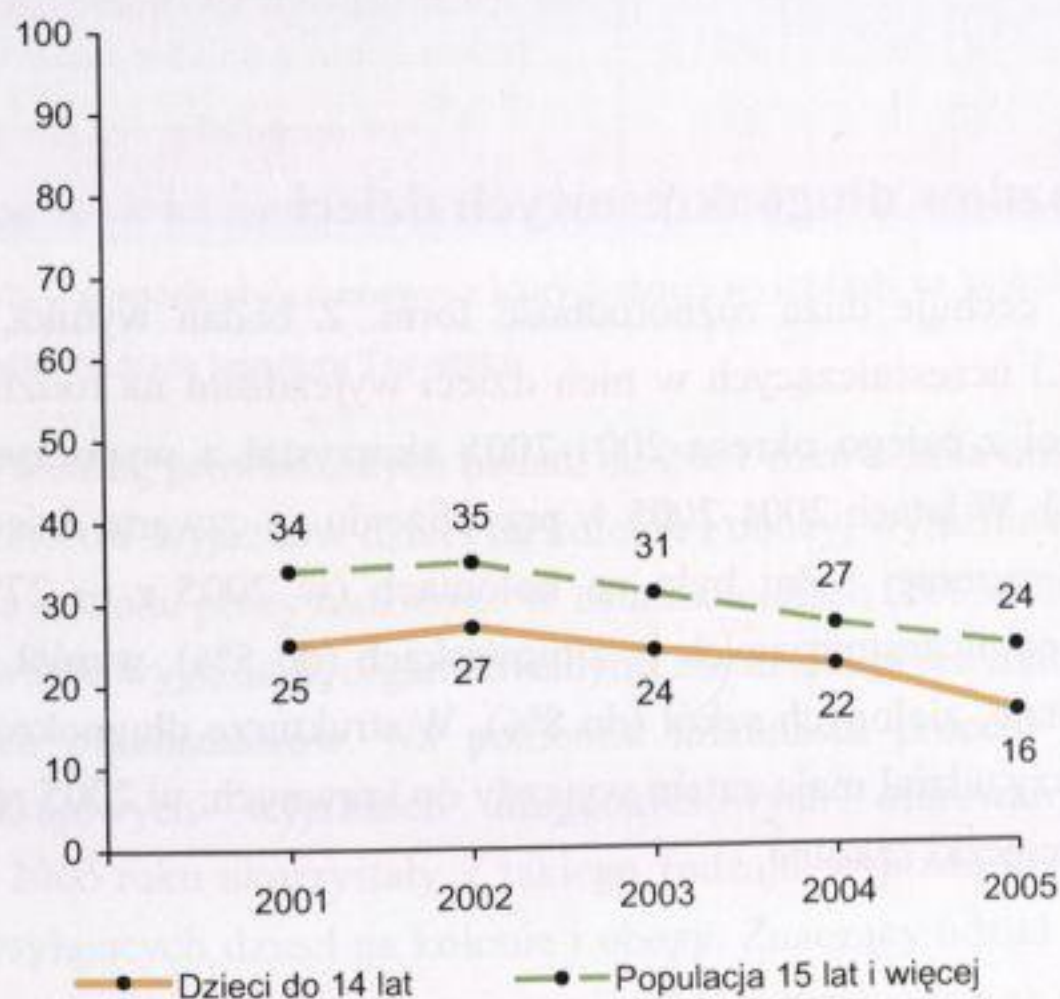
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

**Rys. 2. Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat
w krajowych wyjazdach długookresowych (%)**

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

**Rys. 3. Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat
w krajowych wyjazdach krótkookresowych (%)**

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W ostatnich pięciu latach poziom uczestnictwa dzieci w wieku do 14 lat w wyjazdach turystycznych był o 2-3 punkty procentowe niższy niż osób od 15 lat wzwyż. W wyjazdach długookresowych uczestniczył większy odsetek dzieci niż osób w wieku 15 i więcej lat, w wyjazdach krótkookresowych – mniejszy. W latach 2001-2004 różnica w poziomie uczestnictwa w wyjazdach krótkookresowych dzieci i pozostałej populacji Polaków systematycznie się zmniejszała; w 2005 roku wzrosła z 5 do 8 pkt. proc. Przy wyjazdach długookresowych w analizowanym okresie różnica zmniejszyła się z 7 do 4 pkt. proc.; w większym stopniu spadło uczestnictwo dzieci niż osób starszych.

Po odniesieniu wskaźników uczestnictwa w poszczególnych rodzajach wyjazdów do wielkości populacji dzieci w Polsce w poszczególnych latach, uzyskujemy szacunkowe dane o liczbie dzieci w wieku do 14 lat biorących udział w wyjazdach turystycznych.

Tab. IV. Liczba dzieci w wieku do 14 lat uczestniczących w wyjazdach turystycznych (mln)

	2001	2002	2003	2004	2005
Wyjazdy turystyczne ogółem	3,9	3,7	3,6	3,0	2,8
Krajowe wyjazdy długookresowe	2,8	2,6	2,6	2,2	2,1
Krajowe wyjazdy krótkookresowe	1,8	1,9	1,7	1,4	1,0
Wyjazdy zagraniczne	0,52	0,44	0,31	0,28	0,30

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

3. Rodzaje krajowych wyjazdów długookresowych dzieci

Długookresowe wyjazdy dzieci cechuje duża różnorodność form. Z badań wynika, że w 2005 roku 36% (spadek o 6 pkt.) uczestniczących w nich dzieci wyjeżdżało na rodzinne wczasy. Najmniejszy odsetek dzieci z całego okresu 2001-2005 skorzystał z wypoczynku u krewnych (35% – spadek o 2 pkt.). W latach 2001-2005 w przybliżeniu co czwarte dziecko uczestniczące w wyjeździe na co najmniej 5 dni było na koloniach (w 2005 r. – 27%). W ostatnim roku spadł odsetek dzieci uczestniczących w zimowiskach (do 5%), wzrósł zaś odsetek wyjeżdżających w ramach tzw. zielonych szkół (do 8%). W strukturze długookresowych wyjazdów dzieci coraz mniejszy udział mają zatem wyjazdy do krewnych; w 2005 roku również na wczasy, zimowiska i wycieczki szkolne.

Tab. V. Uczestnictwo dzieci w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych rodzajów wyjazdów (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
Wczasy z rodziną	30	36	38	42	36
Wypoczynek u krewnych	45	42	38	37	35
Kolonie	26	24	24	27	27
Zielone szkoły	7	7	6	7	8
Wycieczki szkolne	*	*	*	9	5
Zimowiska	5	5	4	9	4
Sanatorium, prewentorium	*	*	*	2	2

* Brak danych.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

4. Organizatorzy kolonii letnich i obozów

Tab. VI. Organizatorzy wyjazdów dzieci na kolonie letnie i obozy (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
Szkoła	36	36	31	29	31
Wyspecjalizowani organizatorzy (biura podróży, PTTK, TKKF itp.)	19	15	23	23	20
Zakład pracy (zw. zawodowe itp. organizacje) rodziców (opiekunów)	26	28	18	23	19
Organizacje młodzieżowe	12	13	13	16	15
Organizacje religijne	15	11	19	16	15

100% – gospodarstwa domowe, z których dzieci wyjeżdżały na kolonie i obozy.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Według prowadzonych badań, od 2001 roku szkoła utrzymuje główną pozycję wśród organizatorów wyjazdów dzieci na kolonie i obozy, wyraźnie natomiast spadła pod tym względem rola zakładu pracy rodziców. W ostatnich latach (2003-2005) utrzymuje się znacznie zainteresowanie wyjazdami organizowanymi dla dzieci przez biura podróży i innych wyspecjalizowanych organizatorów. Na poziomie kilkunastu procent utrzymuje się uczestnictwo dzieci w krajowych wyjazdach długookresowych oferowanych przez organizacje religijne. W 2005 roku skorzystały z takiego rodzaju wyjazdu dzieci z 15% gospodarstw domowych wysyłających dzieci na kolonie i obozy. Znaczący udział w organizowaniu dzieciom letniego wypoczynku poza miejscem zamieszkania mają również organizacje młodzieżowe (w 2005 r. wyjechały dzieci z 15% gospodarstw domowych).

5. Czynniki różnicujące aktywność turystyczną dzieci

Tab. VII. Gospodarstwa domowe, w których dzieci uczestniczyły w 2005 roku w wyjazdach turystycznych, według miejsca zamieszkania (%)

	Ogółem	Miejsce zamieszkania		
		wieś	miasto do 100 tys. mieszkańców	miasto powyżej 100 tys. mieszkańców
N =	1380	626	444	310
Wyjazdy turystyczne ogółem	50,5	38,2	56,5	66,8
Krajowe wyjazdy turystyczne	48,2	36,6	53,7	63,5
Wyjazdy zagraniczne	6,2	3,7	8,3	8,1
Krajowe wyjazdy długookresowe	37,9	25,6	40,6	58,7
Krajowe wyjazdy krótkookresowe	19,6	17,6	22,4	19,5
Krajowe wyjazdy na kolonie i obozy	11,1	8,4	9,6	18,8

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. VIII. Gospodarstwa domowe, w których dzieci uczestniczyły w 2005 roku w wyjazdach turystycznych, według sytuacji materialnej (%)

	Ogółem	Sytuacja materialna		
		dobra	średnia	zła
N =	1380	255	801	324
Wyjazdy turystyczne ogółem	50,5	65,1	51,4	36,5
Krajowe wyjazdy turystyczne	48,2	62,1	49,1	34,6
Wyjazdy zagraniczne	6,2	12,7	5,4	3,0
Krajowe wyjazdy długookresowe	37,9	51,6	38,3	25,7
Krajowe wyjazdy krótkookresowe	19,6	26,7	19,9	13,2
Krajowe wyjazdy na kolonie i obozy	11,1	14,1	10,3	10,9

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Zbadano, w jaki sposób dwa czynniki: miejsce zamieszkania i sytuacja materialna, różnicują uczestnictwo dzieci w wyjazdach turystycznych. Podstawową jednostką analizy było gospodarstwo domowe, w którego skład wchodziły dzieci w wieku do 14 lat. W tabelach VII i VIII przedstawiono odsetki gospodarstw domowych, w których przynajmniej jedno dziecko uczestniczyło w po-

szczególnych rodzajach wyjazdów. Oba czynniki w bardzo dużym stopniu różnicują poziom uczestnictwa dzieci w wyjazdach turystycznych: im większa miejscowość zamieszkania i im lepsza sytuacja materialna, tym wyższy poziom uczestnictwa w takich wyjazdach. W najmniejszym stopniu miejsce zamieszkania różnicuje uczestnictwo w wyjazdach krótkookresowych, chociaż i ono osiąga wyższy poziom w gospodarstwach domowych ze średnich i dużych miast niż w gospodarstwach wiejskich. Dzieci wyjeżdżały za granicę z ponad dwukrotnie większego odsetka gospodarstw domowych z dużych miast niż ze wsi; również z ponad dwukrotnie większego odsetka gospodarstw miejskich wyjeżdżały w kraju na 5 i więcej dni. Dzieci z rodzin, którym dobrze się powodzi, czterokrotnie częściej uczestniczyły w wyjazdach zagranicznych niż dzieci z rodzin w nie najlepszej sytuacji materialnej. Miejsce zamieszkania różnicuje również uczestnictwo w koloniach i obozach: dzieci z gospodarstw wiejskich nieco rzadziej uczestniczyły w takich wyjazdach w porównaniu z dziećmi z miast liczących do 100 tys. mieszkańców i ponad dwukrotnie rzadziej – z dziećmi z większych miast.

Porównanie przedstawionych wyników badań dotyczących 2005 roku z analogicznymi wynikami z 2004 roku prowadzi do wniosku, że w 2005 roku sytuacja materialna rodziny w większym stopniu różnicuje uczestnictwo dzieci w wyjazdach turystycznych ogółem i w wyjazdach krajowych ogółem, w mniejszym zaś – w wyjazdach zagranicznych. Miejsce zamieszkania bardziej różnicuje uczestnictwo w wyjazdach turystycznych ogółem. Dostęp dzieci do wyjazdów na kolonie i obozy w 2005 roku w mniejszym stopniu niż rok wcześniej różnicuje zarówno sytuacja materialna, jak i miejsce zamieszkania.

III. Aktywność turystyczna młodzieży

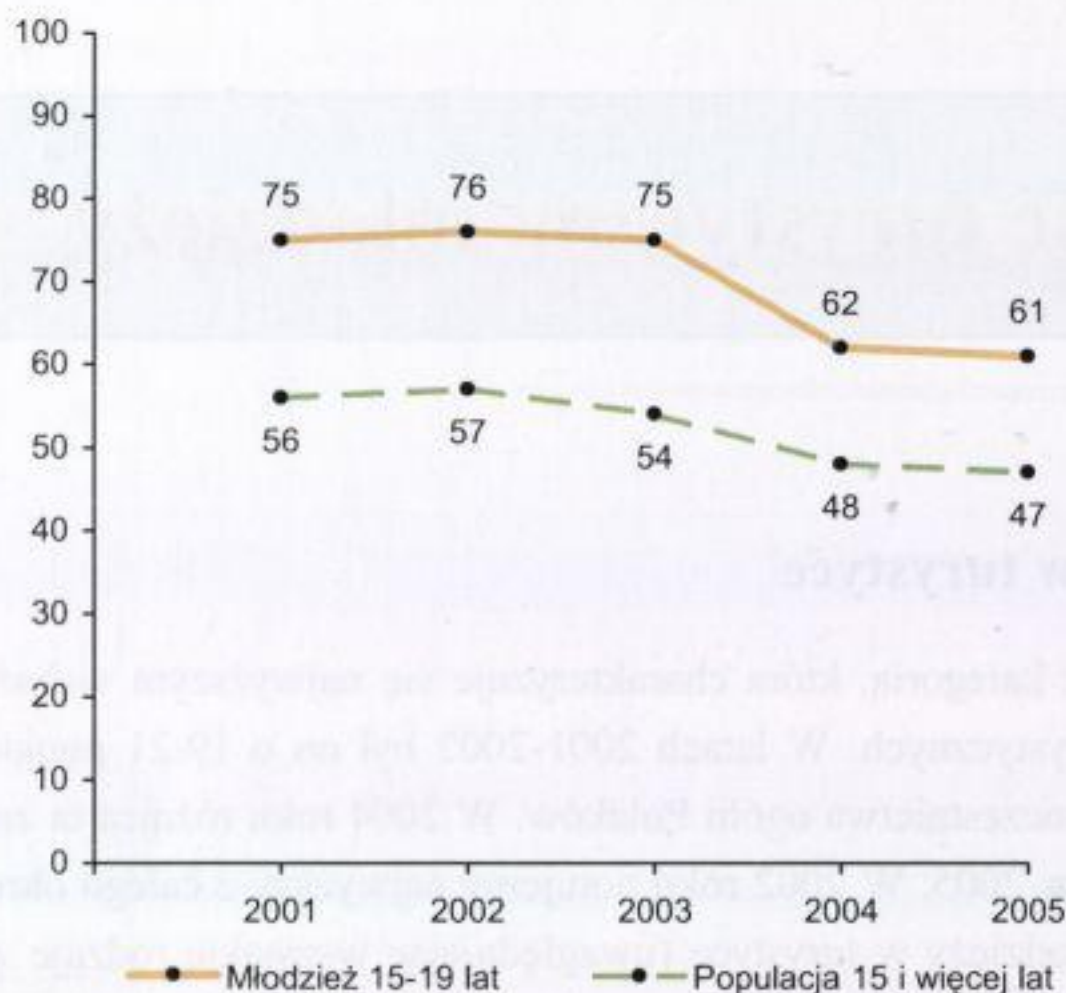
1. Dynamika uczestnictwa w turystyce

Młodzież w wieku 15-19 lat jest kategorią, która charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem uczestnictwa w wyjazdach turystycznych. W latach 2001-2003 był on o 19-21 punktów procentowych wyższy niż wskaźnik uczestnictwa ogółu Polaków. W 2004 roku różnica ta zmalała do 14 pkt. proc. i utrzymała się w 2005. W 2002 roku notujemy najwyższy z całego okresu 2001-2005 poziom uczestnictwa młodzieży w turystyce (uwzględniając wszystkie rodzaje wyjazdów): 76%. W następnym roku wskaźnik był o jeden punkt niższy. W 2004 roku nastąpił gwałtowny spadek uczestnictwa młodzieży w wyjazdach turystycznych: o 13 pkt. proc. (w całej populacji Polaków – o 6 pkt.). Złożył się na to spadek uczestnictwa w obu rodzajach wyjazdów krajowych: o 14 pkt. w wyjazdach długookresowych (do 42%) i o 9 pkt. w krótkookresowych (do 33%). Wskaźnik uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych (14%) utrzymał poziom z poprzedniego roku, ale był niższy od najwyższego w omawianym okresie o 5 pkt. (w 2002 r. – 19%). W 2005 roku nastąpił jednopunktowy spadek uczestnictwa młodzieży w wyjazdach turystycznych ogółem, podobnie jak w odniesieniu do całej populacji Polaków. Osoby w wieku 15 i więcej lat rzadziej wyjeżdżały w kraju na 2-4 dni (spadek uczestnictwa o 9 pkt. w porównaniu z rokiem poprzednim) i za granicę (spadek o 2 pkt.), częściej zaś podróżowały w kraju na 5 i więcej dni (wzrost o 4 pkt.). Z całego okresu 2001-2005 na 5 lub więcej dni największy odsetek młodzieży wyjechał w 2003 roku (56%), na 2-4 dni – w 2002 (45%).

W 2005 roku uczestnictwo młodzieży w wyjazdach turystycznych wynosiło 61%, co oznacza, że 61% osób w wieku 15-19 lat co najmniej raz wyjechało poza miejsce stałego zamieszkania, korzystając podczas podróży co najmniej z jednego noclegu. Oznacza to również, że 39% młodzieży nie wyjechało nigdzie na dłużej niż jeden dzień.

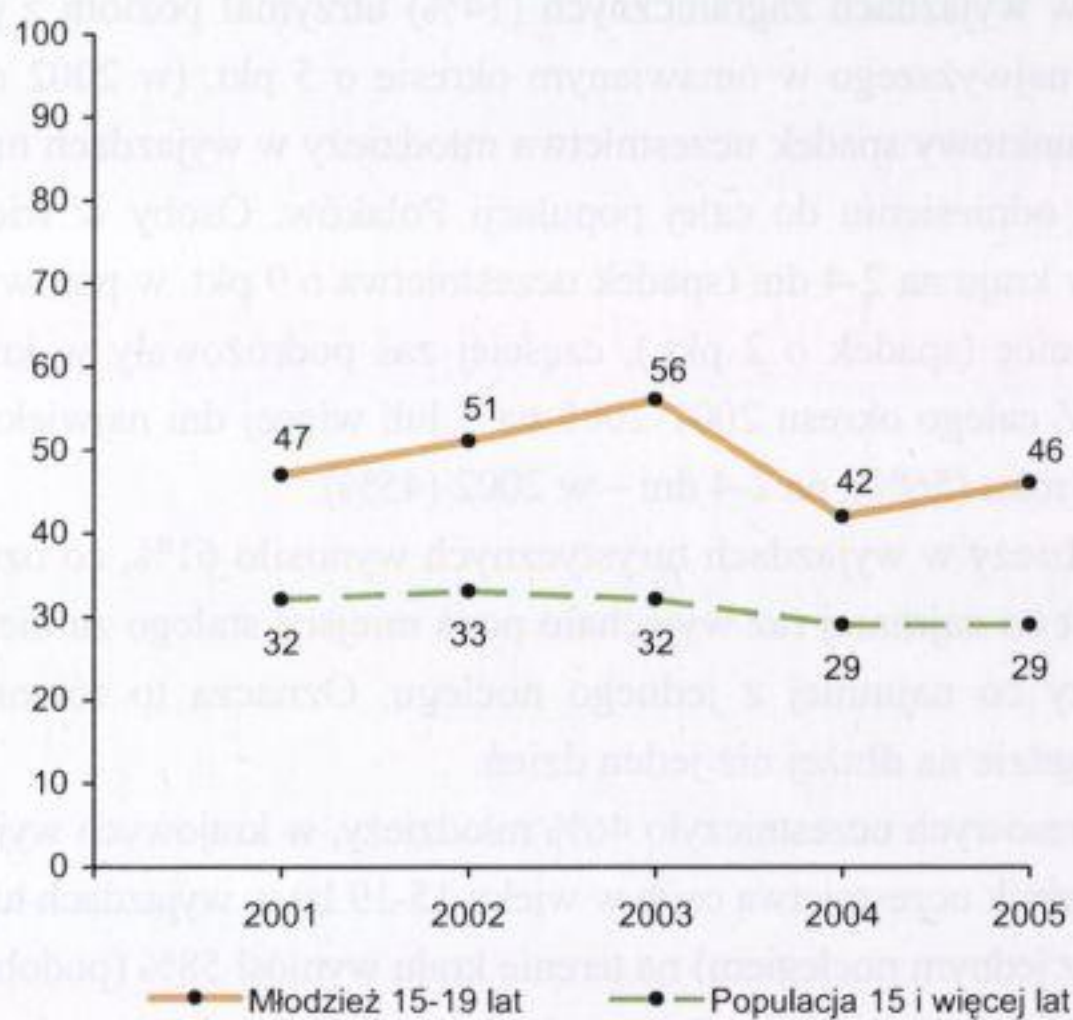
W krajowych wyjazdach długookresowych uczestniczyło 46% młodzieży, w krajowych wyjazdach krótkookresowych – 24%. Wskaźnik uczestnictwa osób w wieku 15-19 lat w wyjazdach turystycznych (połączonych co najmniej z jednym noclegiem) na terenie kraju wyniósł 58% (podobnie jak w 2004 r.). W wyjazdach zagranicznych (co najmniej z jednym noclegiem w innym kraju) uczestniczyło 12%. Należy zaznaczyć, że w 2005 roku wskaźniki uczestnictwa całego społeczeństwa polskiego w wyjazdach turystycznych ogółem i w krajowych wyjazdach krótkookresowych były niższe niż w roku 2004, w wyjazdach długookresowych i zagranicznych – podobne.

Rys. 4. Uczestnictwo młodzieży w wieku 15-19 lat w wyjazdach turystycznych (%)

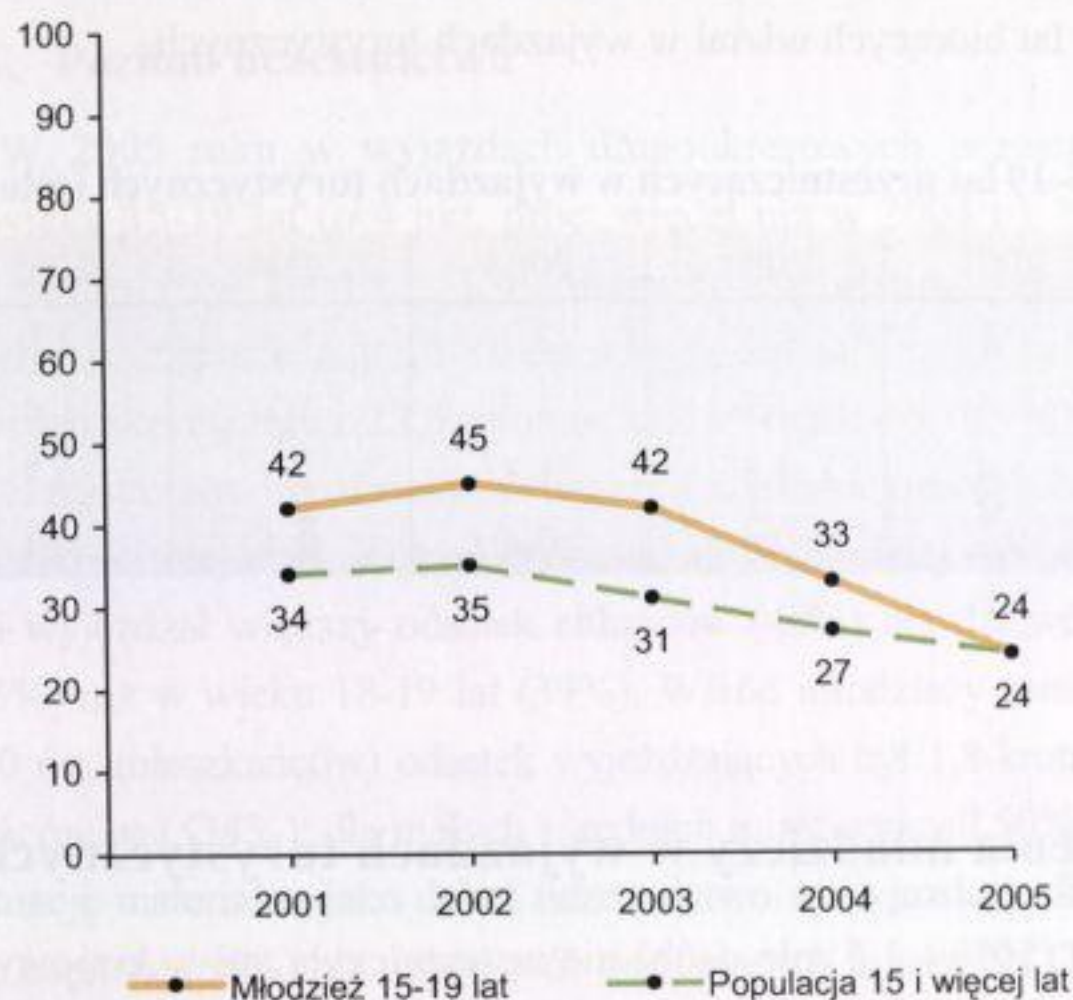
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 5. Uczestnictwo młodzieży w wieku 15-19 lat w krajowych wyjazdach długookresowych (%)

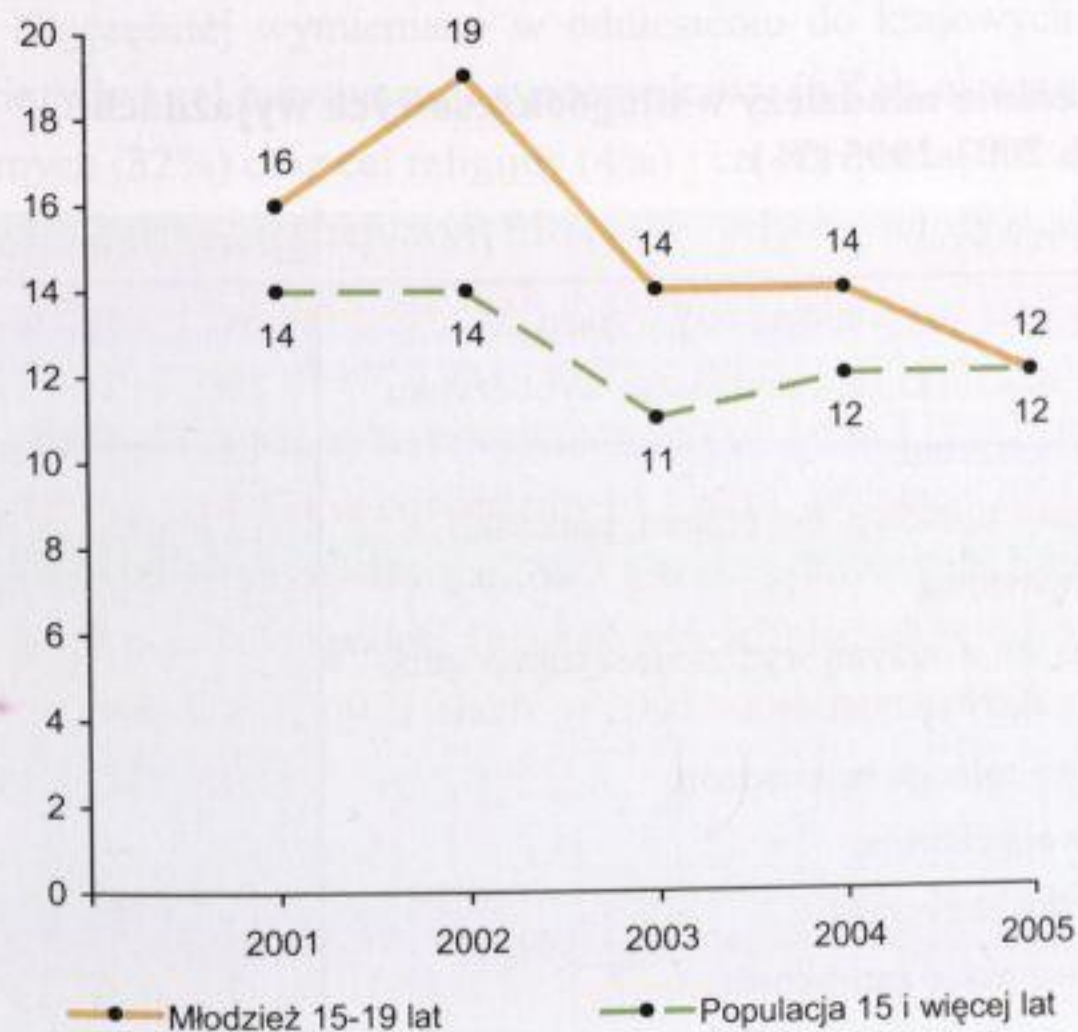
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

**Rys. 6. Uczestnictwo młodzieży w wieku 15-19 lat
w krajowych wyjazdach krótkookresowych (%)**

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

**Rys. 7. Uczestnictwo młodzieży w wieku 15-19 lat
w wyjazdach zagranicznych (%)**

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Po odniesieniu wskaźników uczestnictwa w poszczególnych rodzajach wyjazdów do wielkości populacji młodzieży w Polsce (w 2005 r. – 2 924 980 osób) uzyskujemy szacunkowe dane o liczbie osób w wieku 15-19 lat biorących udział w wyjazdach turystycznych.

Tab. IX. Liczba osób w wieku 15-19 lat uczestniczących w wyjazdach turystycznych (mln)

	2001	2002	2003	2004	2005
Wyjazdy turystyczne ogółem	2,5	2,5	2,3	1,9	1,8
Krajowe wyjazdy długookresowe	1,6	1,7	1,7	1,3	1,4
Krajowe wyjazdy krótkookresowe	1,4	1,5	1,3	1,0	0,7
Wyjazdy zagraniczne	0,5	0,6	0,4	0,4	0,4

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

2. Przyczyny nieuczestniczenia młodzieży w wyjazdach turystycznych

W 2005 roku połowa młodzieży (50% – 1,5 mln osób) nie uczestniczyła ani w krajowym, ani w zagranicznym wyjeździe trwającym 5 dni lub dłuższym (w 2004 r. – 54%; 1,6 mln osób). Jako przyczynę najczęściej wskazywano względy ekonomiczne (64% – spadek). Zwraca uwagę inna przyczyna: 14% respondentów (wzrost) w wieku 15-19 lat, którzy nie wyjeżdżali, stwierdziło, że nie mieli dokąd wyjechać, nie miał im kto zorganizować wypoczynku. Często też młodzież mówiła, że nie miała ochoty, nie jest jej to potrzebne (9% – spadek).

Tab. X. Przyczyny nieuczestniczenia młodzieży w długookresowych wyjazdach turystycznych w latach 2003-2005 (%)

Przyczyny	2003	2004	2005
1. Ze względu na poziom zamożności nie stać mnie na taki wyjazd	64	65	64
2. Nie miałem dokąd wyjechać, nie miał mi kto zorganizować wypoczynku	10	12	14
3. Nie miałem ochoty, nie jest mi to potrzebne	14	12	9
4. Nie wyjechałem ze względu na prace domowe, np. remont, porządki	1	5	4
5. Z przyczyn związanych z pracą zawodową	-	-	4
6. Zrezygnowałem z wyjazdu w związku z dużymi wydatkami (kupno samochodu, mieszkania, budowa domu, duży remont itp.)	5	3	2
7. Nie mogłem zostawić gospodarstwa rolnego bez nadzoru	-	-	1
8. Nie wyjechałem ze względu na swoją chorobę	-	-	1
9. Nie mogłem zostawić domu, rodziny bez opieki	-	2	-
10. Wykorzystałem urlop na dodatkową pracę zarobkową	3	-	-
11. Inna przyczyna	3	2	1

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

3. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych

3.1. Poziom uczestnictwa

W 2005 roku w wyjazdach długookresowych uczestniczyło 46% mieszkańców Polski w wieku 15-19 lat (o 4 pkt. proc. więcej niż w 2004 r.). Na jedną osobę przypadało średnio 1,4 podróży (w 2004 r. – 1,6). Jedna podróż obejmowała średnio 11,9 noclegu (w 2004 r. – 13,0). Osoby w wieku 15-19 lat odbyły 2,0 mln podróży (podobnie jak w 2004 r.), podczas których skorzystały z 23,3 mln noclegów (spadek o 10,7%).

Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach długookresowych jest różnicowane przez płeć, wiek i wielkość miejscowości zamieszkania, ale najbardziej – przez sytuację materialną³. Na 5 i więcej dni wyjeżdżał większy odsetek chłopców (48%) niż dziewcząt (45%), osób w wieku 15-17 lat (55%) niż w wieku 18-19 lat (39%). Wśród młodzieży zamieszkałej w dużych miastach (ponad 100 tys. mieszkańców) odsetek wyjeżdżających był 1,8-krotnie większy (63%) niż wśród mieszkańców wsi (34%); dla małych i średnich miast wynosił 50%⁴. W grupie osób oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą uczestnictwo w wyjazdach długookresowych było ponad trzykrotnie częstsze (65%) niż wśród osób oceniających ją jako złą (20%). U osób, które uznały, że powodzi im się średnio, wskaźnik uczestnictwa był nieco niższy od poziomu uczestnictwa całej populacji młodzieży (44%).

3.2. Cele wyjazdów

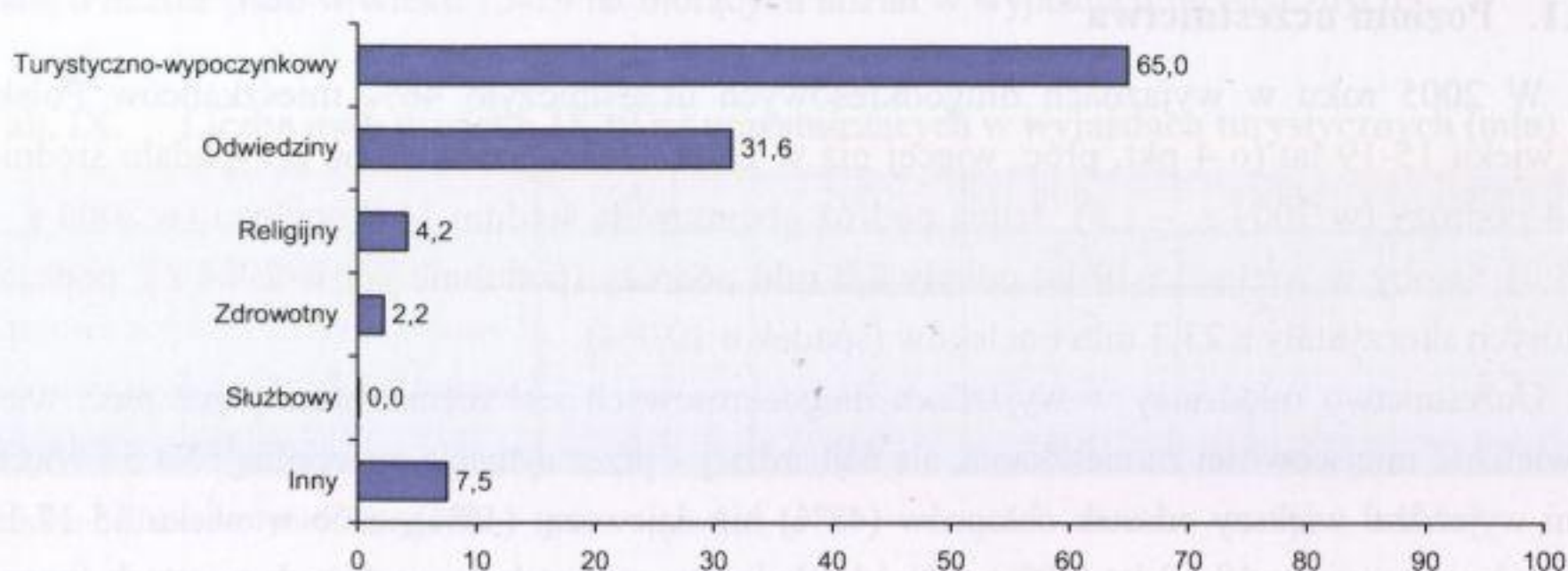
Najczęściej wymieniany w odniesieniu do krajowych wyjazdów długookresowych młodzieży był cel turystyczno-wypoczynkowy (65%), następnie odwiedziny u krewnych lub znajomych (32%) oraz cel religijny (4%) i cel zdrowotny (2%).

Młodzież częściej wyjeżdżała w celach turystyczno-wypoczynkowych, w odwiedziny i w celach religijnych niż ogół populacji Polaków, rzadziej – w celach zdrowotnych i służbowych. W porównaniu z poprzednim rokiem obserwujemy mniejszy odsetek wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych (o 1 pkt.) oraz większy wyjeżdżających w celach religijnych (o 2 pkt.) i w odwiedziny (o 1 pkt.). W latach 2001-2004 systematycznie wzrastał odsetek młodzieży wyjeżdżającej na 5 i więcej dni w celach typowo turystycznych, a w 2005 roku nastąpił niewielki spadek. Odsetek wyjeżdżających w odwiedziny charakteryzuje się znacznymi wahaniami w kolejnych latach; w 2005 notujemy niewielki wzrost (rys. 9).

³ Odpowiednie tabele zawiera *Aneks tabelaryczny* zamieszczony na końcu opracowania. W tekście odsetki zaokrąglono do liczb całkowitych.

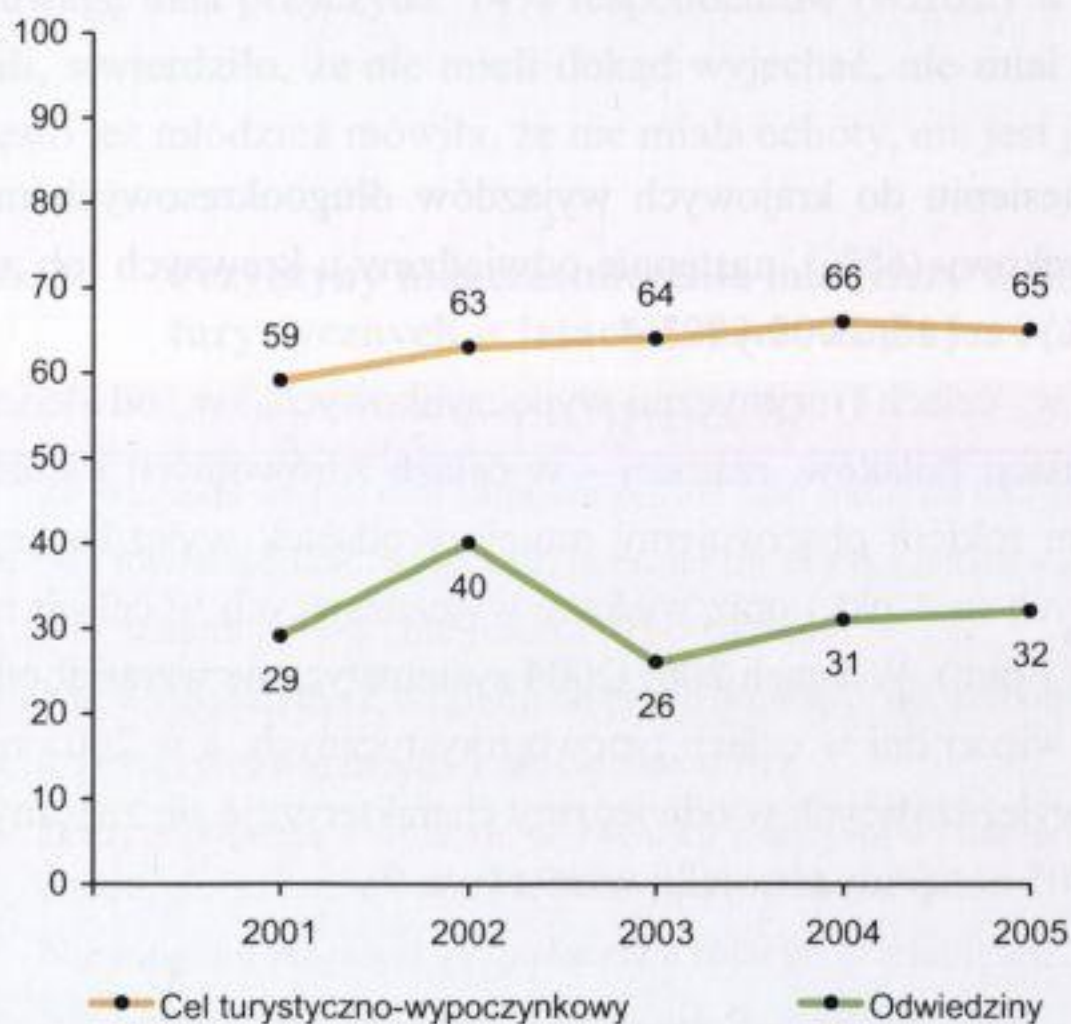
⁴ Dla najmniejszych miast (do 20 tys. mieszkańców) wynosił 36%, dla średnich (20-100 tys.) – 60%, dla większych (100-500 tys.) – 52%, a dla największych (powyżej 500 tys.) – 84%.

Rys. 8. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według głównych celów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 9. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według głównych celów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

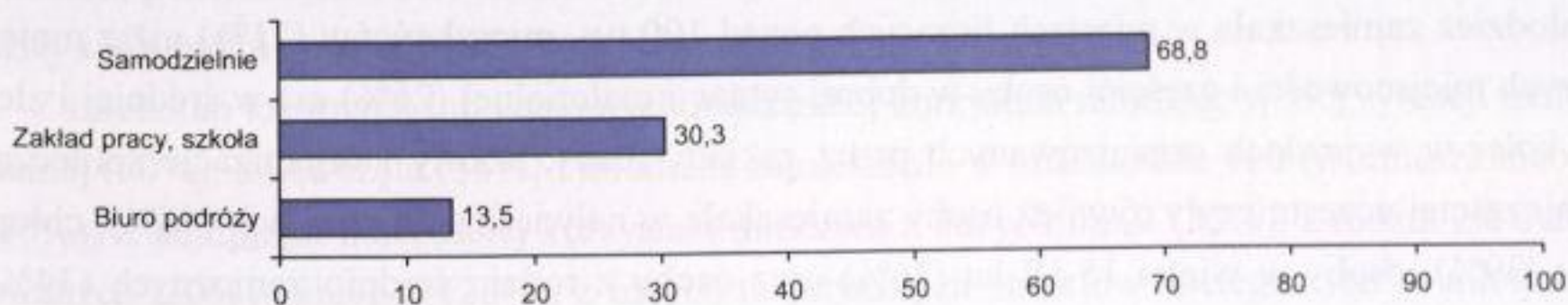
Turystyczno-wypoczynkowy cel wyjazdów był najczęściej wymieniany przez młodzież zamieszkałą w największych (72%) i średniej wielkości miastach (70%) oraz określającą swoją

sytuację materialną jako dobrą (66%), najrzadziej zaś przez młodzież zamieszkałą na wsi (51%). Obserwujemy związek między sytuacją materialną i wielkością miejscowości zamieszkania a uczestnictwem w wyjazdach na 5 i więcej dni w celach typowo turystycznych: im lepsza sytuacja materialna i większa miejscowość zamieszkania, tym częstszy udział w takich wyjazdach. Chłopcy częściej (74%) uczestniczyli w wyjazdach turystyczno-wypoczynkowych niż dziewczęta (55%); częściej starsza część młodzieży, w wieku 18-19 lat (71%), niż młodsza (60%). Z kolei odwiedziny u krewnych lub znajomych jako główny cel wyjazdów długookresowych najczęściej wymieniały osoby w złej sytuacji materialnej (42%). Obserwujemy związek między sytuacją materialną a uczestnictwem w wyjazdach do rodziny lub znajomych: im gorsza, tym młodzież częściej uczestniczy w takich wyjazdach.

3.3. Formy organizacyjne

Młodzież wyjeżdżająca na co najmniej 5 dni najczęściej uczestniczy w wyjazdach organizowanych samodzielnie (69%). W ciągu ostatniego roku notujemy spadek o 4 pkt. proc. Częściej (wzrost o 7 pkt.) korzystano z usług biur podróży (14%). Również częściej wyjeżdżano na wczasy i inne imprezy turystyczne organizowane przez zakłady pracy, szkoły, organizacje społeczne: 30% (wzrost o 5 pkt. proc.).

Rys. 10. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według form organizacyjnych (%)

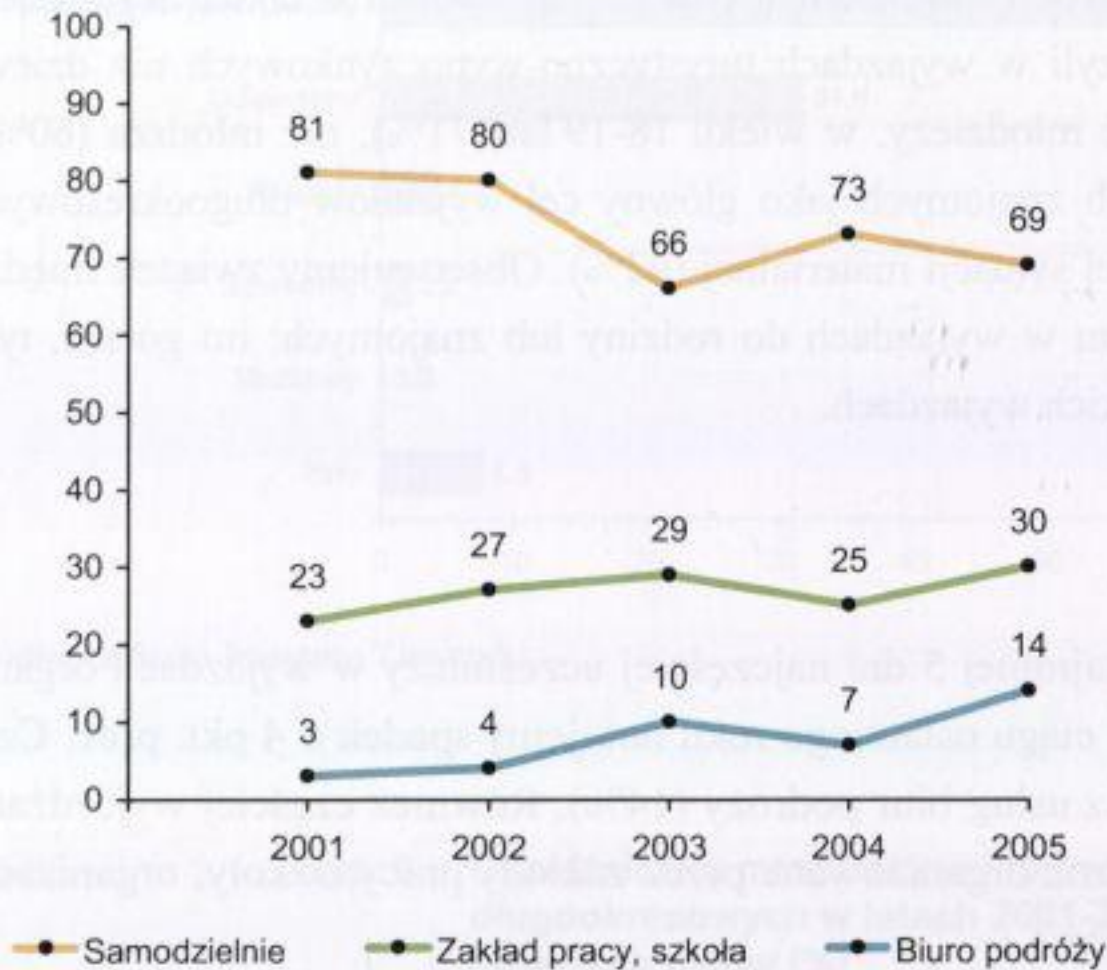
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2003 roku obserwujemy znaczny wzrost uczestnictwa młodzieży w zorganizowanych formach wyjazdów, zwłaszcza oferowanych przez biura podróży, ale również przez szkoły, zakłady pracy itp. W 2004 roku nastąpił odwrót od tej tendencji, w 2005 zaś ponownie obserwujemy wzrost popularności wyjazdów zorganizowanych.

W porównaniu z całą populacją Polaków, młodzież częściej korzysta z form zorganizowanych i rzadziej uczestniczy w wyjazdach organizowanych samodzielnie (odsetek wyjeżdżających bez udziału pośredników mniejszy o 14 pkt.).

Rys. 11. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych w latach 2001-2005 (%)

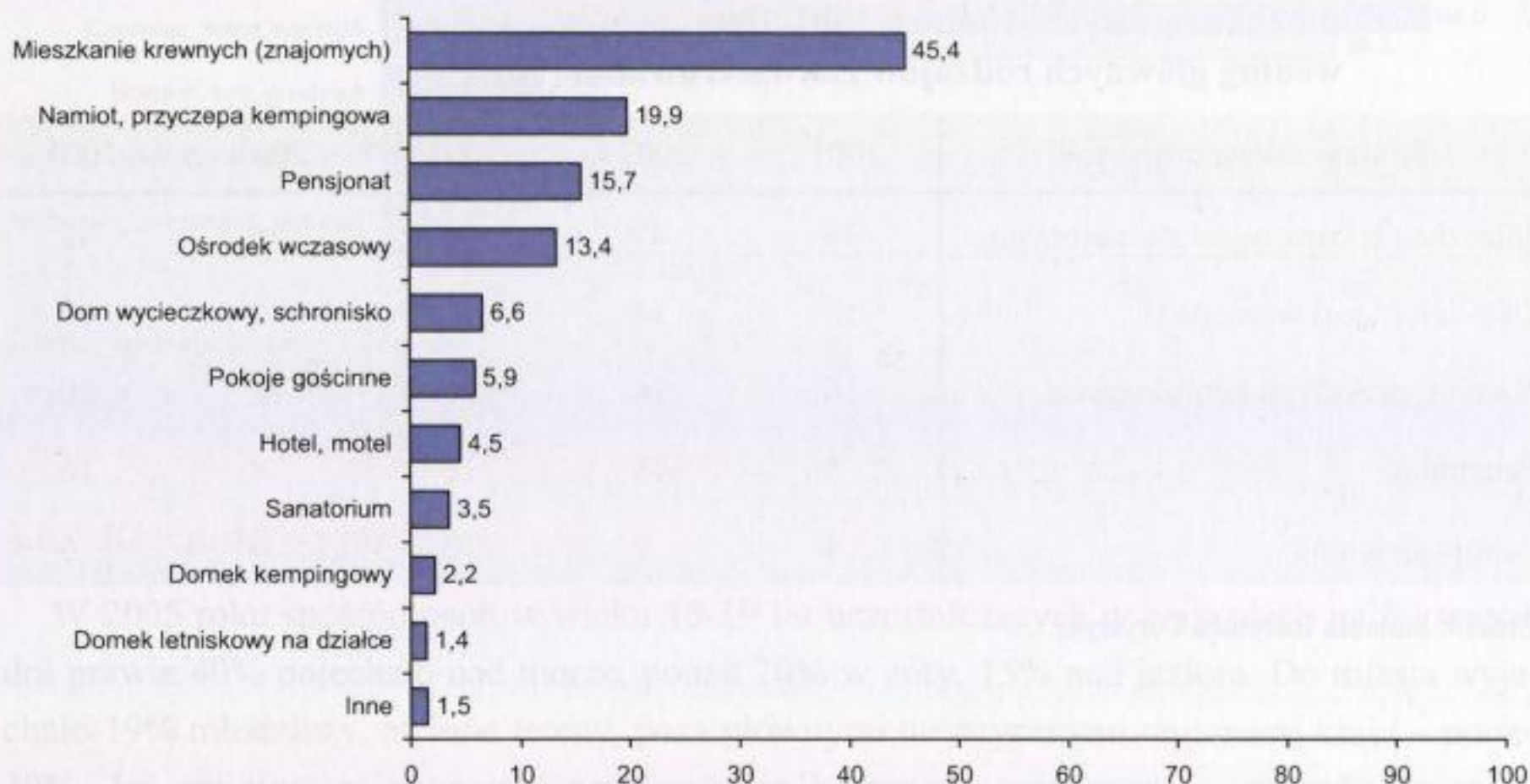
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W wyjazdach organizowanych przez biura podróży częściej uczestniczą chłopcy (15%) niż dziewczęta, częściej starsza część młodzieży, w wieku 18-19 lat (15%) niż młodsza, częściej młodzież zamieszkała w miastach liczących ponad 100 tys. mieszkańców (21%) niż z mniejszych miejscowości i częściej osoby w dobrej sytuacji materialnej (26%) niż w średniej i złej. Z kolei w wyjazdach organizowanych przez zakłady pracy, szkoły i organizacje społeczne najczęściej uczestniczyły również osoby zamieszkałe w największych miastach (48%), chłopcy (39%), osoby w wieku 15-17 lat (36%) oraz osoby z rodzin średnio zamożnych (34%). W wyjazdach organizowanych samodzielnie najczęściej uczestniczyła młodzież zamieszkała w miastach średniej wielkości, z rodzin w złej sytuacji materialnej.

3.4. Rodzaje zakwaterowania

Podczas podróży długookresowych prawie połowa młodzieży korzystała z noclegów u krewnych lub znajomych (w 2005 r., podobnie jak rok wcześniej – 45%), w tym 24% u rodziny lub znajomych na wsi i 21% – w mieście. Z typowej bazy turystycznej najczęściej wykorzystywane były kempingi i pola namiotowe (20%), pensjonaty (16%) oraz ośrodki wczasowe (13%).

Rys. 12. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Młodzież częściej niż ogół Polaków korzystała w 2005 roku z noclegów u rodziny, w namiotach, pensjonatach, ośrodkach wczasowych, domach wycieczkowych i schroniskach, rzadziej zaś z pokoi gościnnych i sanatoriów.

Z mieszkań krewnych lub znajomych najczęściej korzystała młodzież w złej sytuacji materialnej (70%), dziewczęta (56%) i młodzież zamieszkała w miastach do 100 tys. mieszkańców (50%). Z kempingu najczęściej korzystała młodzież z dużych miast (33%), z rodzin źle sytuowanych (30%) i chłopcy (26%); z innych turystycznych obiektów noclegowych⁵ – młodzież z rodzin zamożnych (54%), z dużych (52%) i średniej wielkości miast (50%) oraz chłopcy (52%) i młodzież w wieku 18-19 lat (50%).

⁵ Wszystkie turystyczne obiekty noclegowe oprócz kempingów i pól biwakowych, tzn. hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska, ośrodki wczasowe, kwatery prywatne.

Tab. XI. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2001-2005 według głównych rodzajów zakwaterowania (%)

Rodzaj zakwaterowania	2001	2002	2003	2004	2005
Mieszkanie krewnych lub znajomych	49	47	38	45	45
Ośrodek (dom) wczasowy	13	14	13	12	13
Namiot, przyczepa kempingowa	16	16	20	12	20
Pensjonat	5	15	16	8	16
Pokoje gościnne	4	9	13	6	6

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

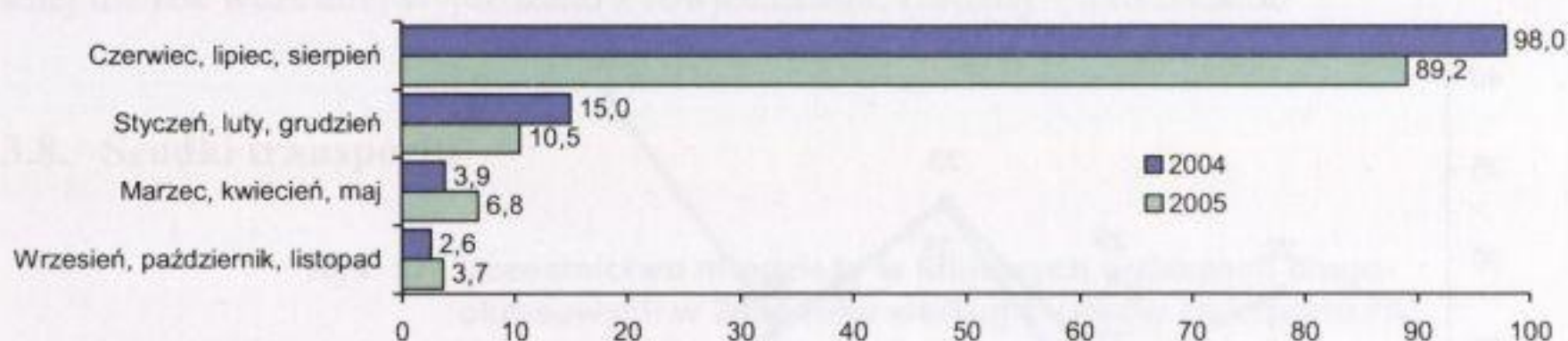
W 2005 roku pod namiot wyjechał większy odsetek chłopców niż dziewcząt; chłopcy też częściej korzystali z innych turystycznych obiektów noclegowych. Z kolei dziewczęta, podobnie jak osoby w wieku 15-17 lat, częściej korzystały z gościny krewnych lub znajomych. Starsi (18-19 lat) częściej niż młodsi (15-17 lat) korzystali z kempingów i innych turystycznych obiektów noclegowych.

3.5. Terminy wyjazdów

W 2005 roku 89% uczestników krajowych wyjazdów długookresowych w wieku 15-19 lat wyjechało w lecie (spadek), 11% – w zimie (spadek). W pozostałych porach roku wyjeżdżało 4-7% młodzieży. W 2004 roku, w odróżnieniu od poprzednich lat, obserwowaliśmy bardzo wyraźną koncentrację aktywności turystycznej młodzieży w okresie wakacji. W 2005 roku odsetek młodzieży wyjeżdżającej w lecie spadł o 9 pkt. proc. Mimo spadku odsetka wyjeżdżających zimą (o 4 pkt.) okres zimowy zarysowuje się jako drugi wyróżniający się sezon dla turystyki młodzieżowej.

Starsza część młodzieży (18-19 lat) częściej niż młodszą wyjeżdżała zimą. Chłopcy nieco częściej niż dziewczęta uczestniczyli w wyjazdach długookresowych latem, dziewczęta zdecydowanie częściej zimą. Latem i wiosną najczęściej wyjeżdżała młodzież z miast liczących ponad 100 tys. mieszkańców i z rodzin średnio sytuowanych, zimą i jesienią – z miast do 100 tys. mieszkańców i z rodzin dobrze sytuowanych.

Rys. 13. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2004 i 2005 według terminów wyjazdów (%)

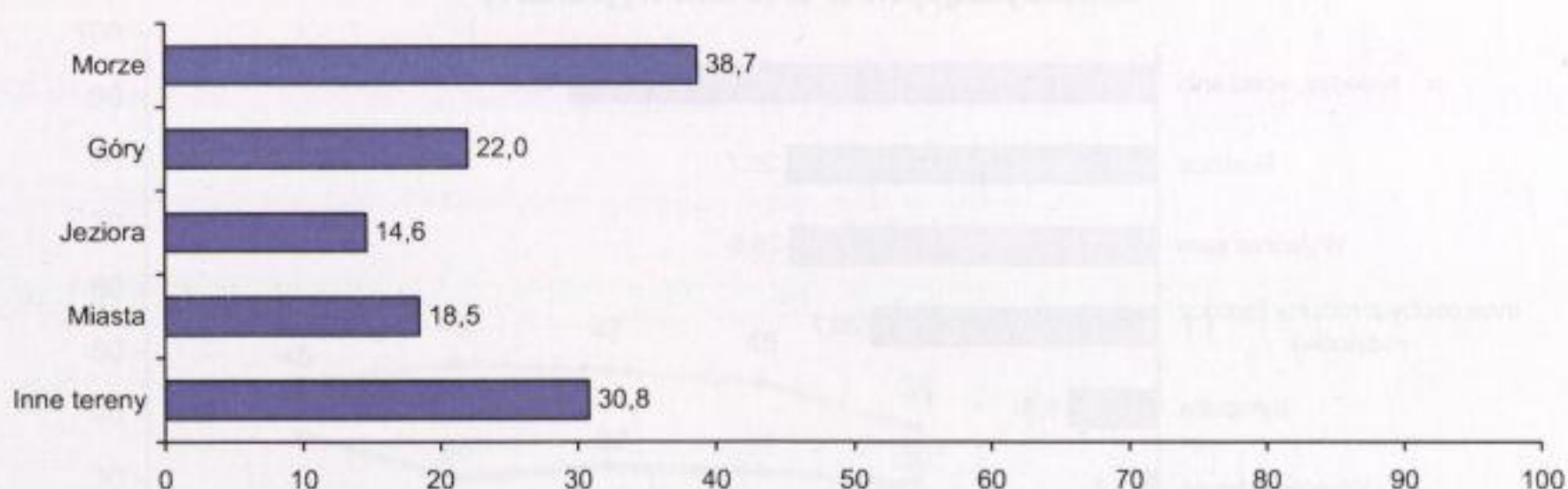

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

3.6. Kierunki wyjazdów

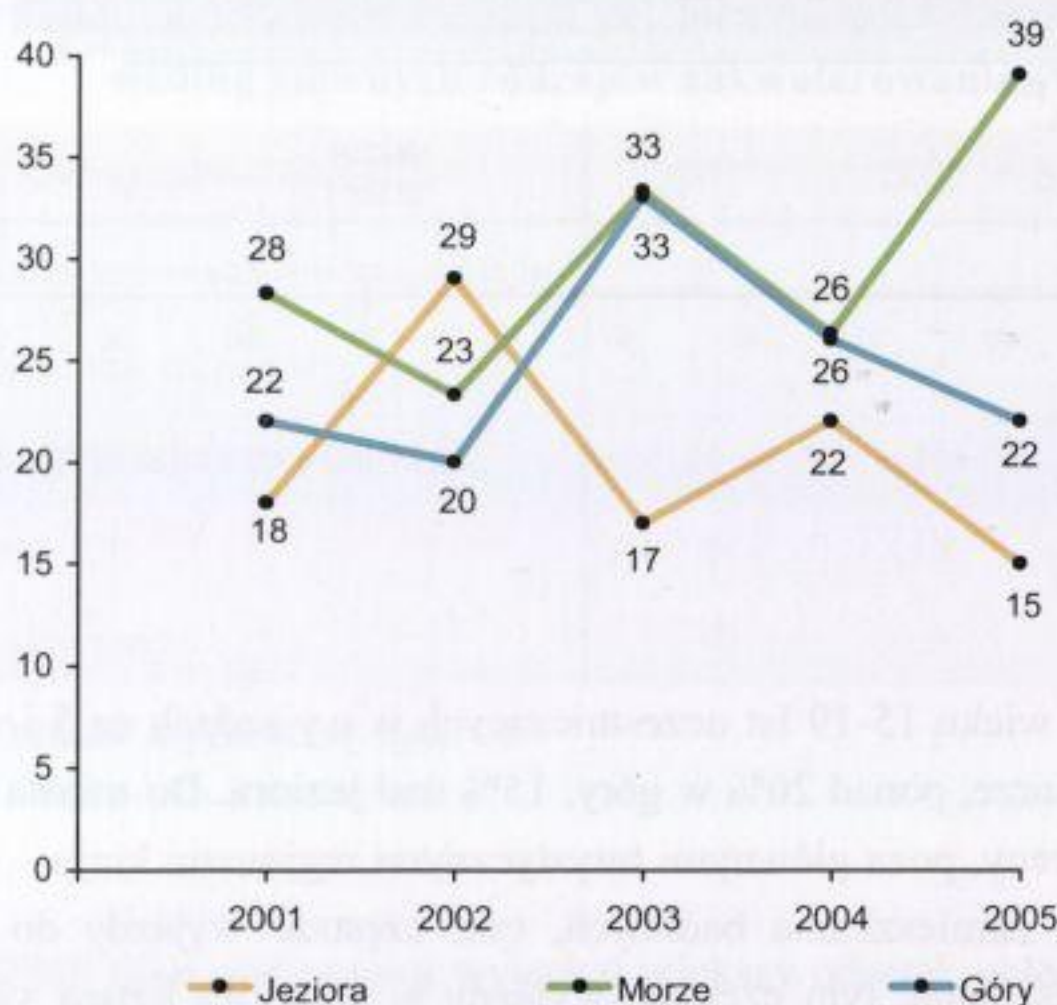
W 2005 roku spośród osób w wieku 15-19 lat uczestniczących w wyjazdach na 5 i więcej dni prawie 40% pojechało nad morze, ponad 20% w góry, 15% nad jeziora. Do miasta wyjechało 19% młodzieży, na inne tereny, poza głównymi turystycznymi regionami kraju – ponad 30%. Im mniejsza miejscowość zamieszkania badanych, tym częstsze wyjazdy do miast i im większa miejscowość zamieszkania, tym częstsze wyjazdy w góry. Im lepsza sytuacja materialna, tym częstsze wyjazdy w góry i nad jeziora.

Rys. 14. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według kierunków wyjazdów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

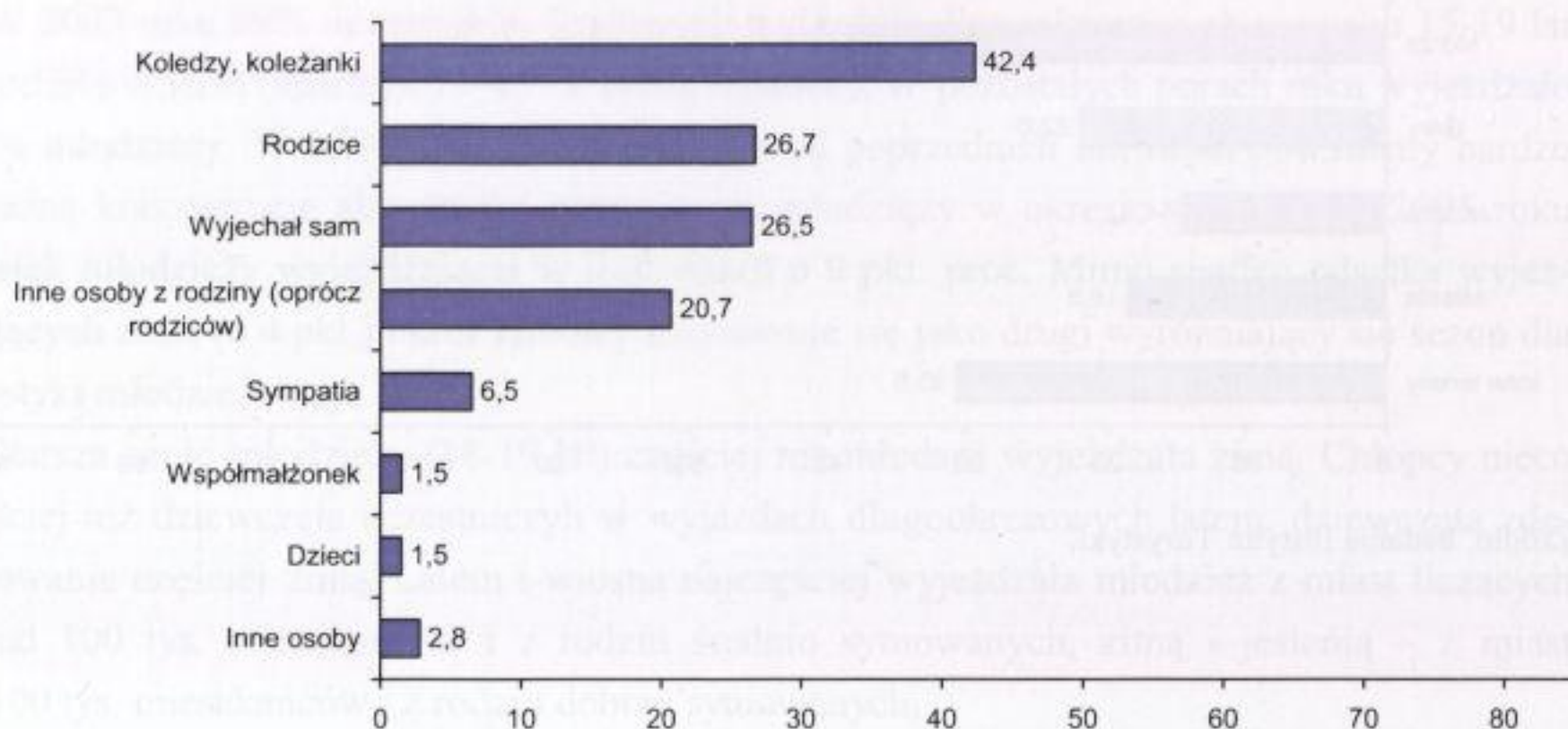
Rys. 15. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych regionów turystycznych w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

3.7. Osoby towarzyszące podczas podróży

Rys. 16. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)

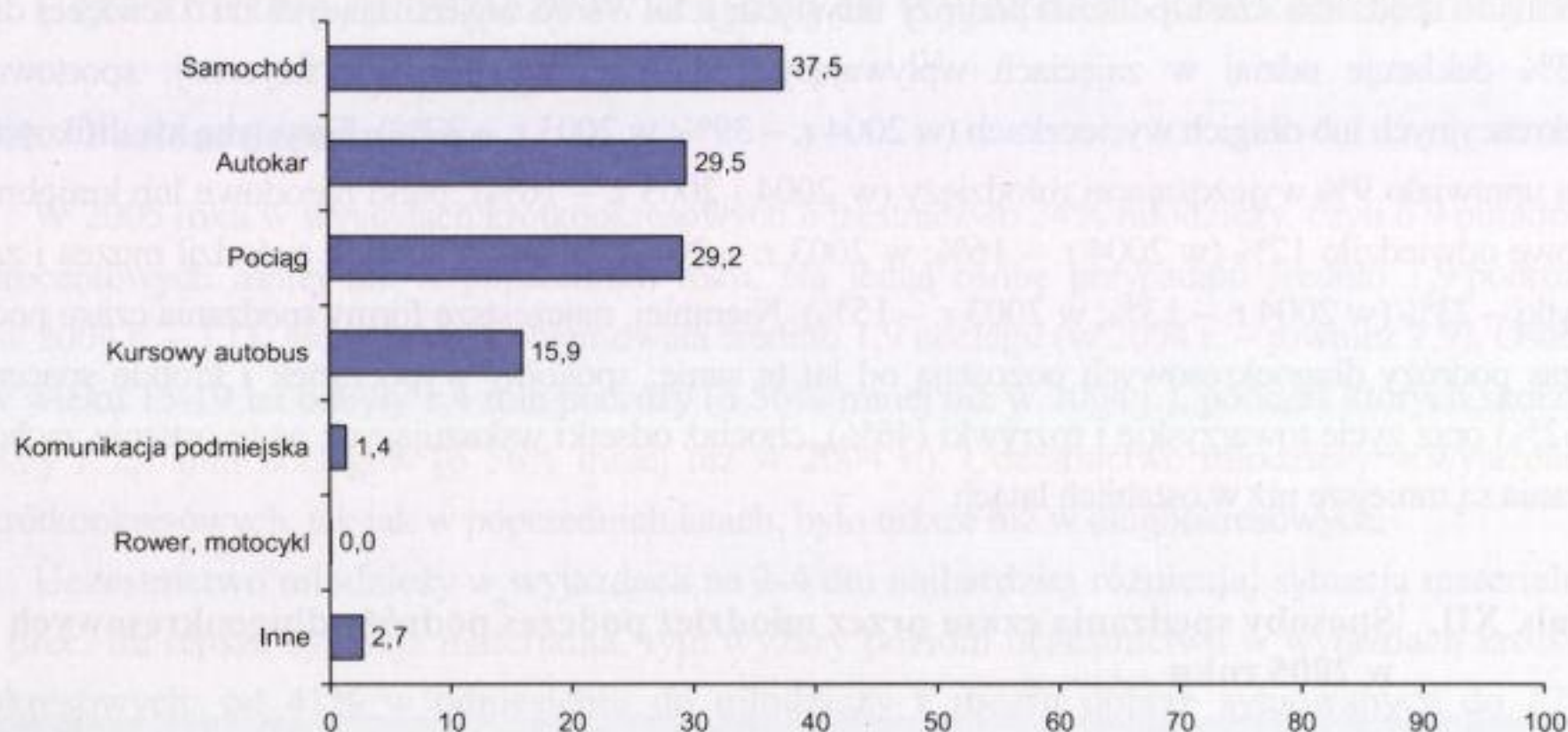
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Struktura wyjazdów młodzieży na 5 i więcej dni według osób towarzyszących jest od kilku lat podobna. W 2005 roku młodzież najczęściej wyjeżdżała z rówieśnikami (42%) i z rodzi-

cami (27%). W przybliżeniu co czwarta osoba wyjechała bez osób towarzyszących, co piąta z innymi osobami z rodziny (oprócz rodziców, współmałżonka i dzieci). W 2005 roku częściej niż rok wcześniej wyjeżdżano z rówieśnikami, rzadziej – z rodzicami.

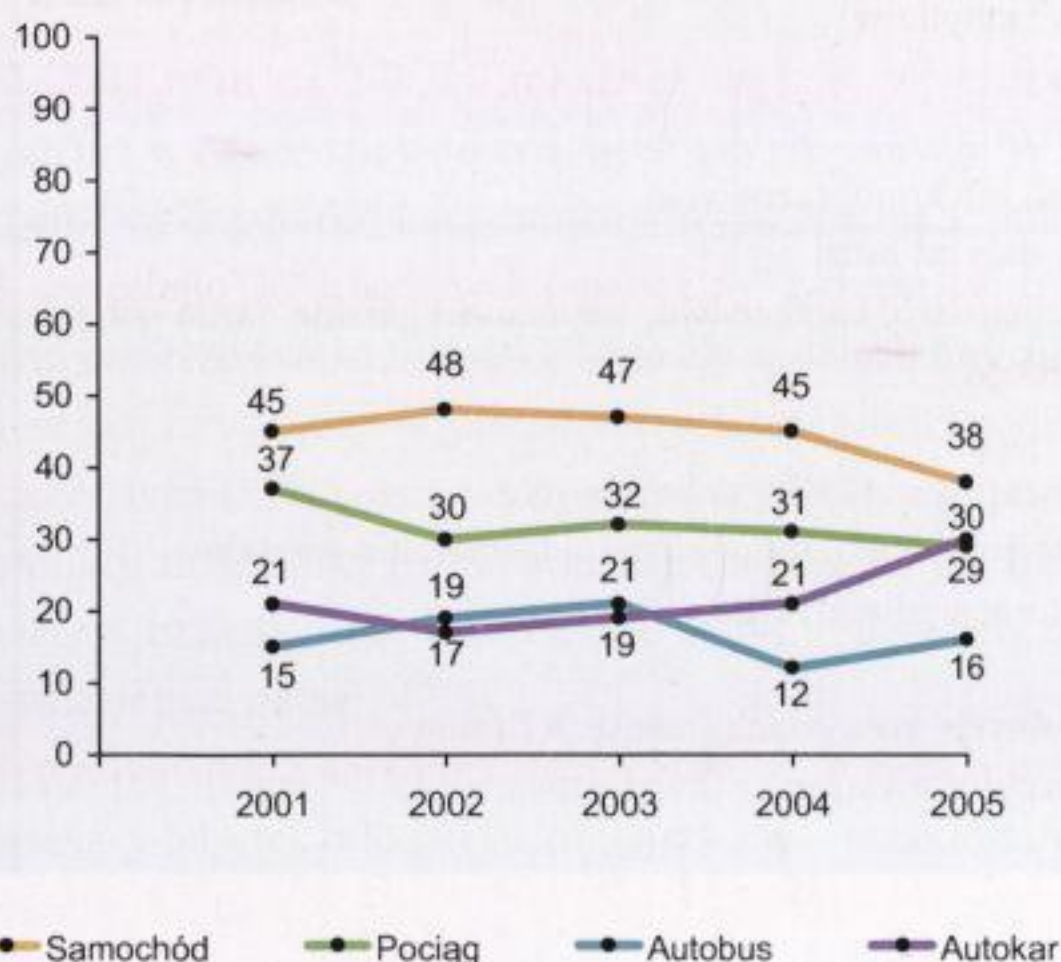
3.8. Środki transportu

Rys. 17. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych w 2005 roku według środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 18. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych środków transportu w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Podobnie jak ogół Polaków w wieku 15 i więcej lat (63%), podczas podróży długookresowych młodzież najczęściej podróżowała samochodem (38%). Częściej niż ogół Polaków korzystała z pociągu (29% – o 6 pkt. proc. więcej) i kursowego autobusu (16% – o 6 pkt. więcej), a przede wszystkim z autokaru (30% – o 21% więcej).

3.9. Sposoby spędzania czasu podczas podróży długookresowych

Po dwóch latach wzrostu obserwujemy znaczny spadek zainteresowania młodzieży aktywnymi formami spędzania czasu podczas podróży turystycznych. Wśród wyjeżdżających na 5 i więcej dni 23% deklaruje udział w zajęciach wpływających na poprawę kondycji fizycznej: sportowo-rekreacyjnych lub długich wycieczkach (w 2004 r. – 39%; w 2003 r. – 37%). Turystykę kwalifikowaną uprawiało 9% wyjeżdżającej młodzieży (w 2004 i 2003 r. – 16%); parki narodowe lub krajobrazowe odwiedziło 12% (w 2004 r. – 16%; w 2003 r. – 20%). Większy odsetek zwiedził muzea i zabytki – 23% (w 2004 r. – 13%; w 2003 r. – 15%). Niemniej, najczęstsze formy spędzania czasu podczas podróży długookresowych pozostają od lat te same: spokojny wypoczynek i krótkie spacery (62%) oraz życie towarzyskie i rozrywki (46%), chociaż odsetki wskazujących na te ostatnie zachowania są mniejsze niż w ostatnich latach.

Tab. XII. Sposoby spędzania czasu przez młodzież podczas podróży długookresowych w 2005 roku

	%
1. Spokojny wypoczynek, krótkie spacery	62
2. Życie towarzyskie i rozrywki	46
3. Poprawa kondycji fizycznej: gimnastyka, zajęcia fitness, dłuższe spacery i wycieczki, pływanie, gry sportowe	23
4. Zwiedzanie muzeów, skansenów, zabytków	23
5. Chodzenie do kawiarni, restauracji	22
6. Słuchanie radia, oglądanie telewizji	17
7. Odwiedzanie parków narodowych lub krajobrazowych	12
8. Przebywanie w ciszy, spokoju, z dala od ludzi	12
9. Turystyka kwalifikowana (np. żeglarstwo, kajakarstwo, wspinaczki górskie, jazda konna)	9
10. Odwiedzanie miejsc kultu religijnego	8
11. Czytanie	6
12. Zdobywanie wiedzy i umiejętności (np. nauka języków obcych)	6
13. Ulubione zajęcia hobbystyczne (wędkarstwo, fotografowanie, zbieranie grzybów)	4
14. Zabiegi lecznicze, sanatoryjne, kuracja klimatyczna	2
15. Narciarstwo	2
16. Udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, seansach filmowych	1
17. Specjalistyczne zabiegi rehabilitacyjne związane z inwalidztwem	–
18. Inne	24

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Z porównania wakacyjnych zachowań młodzieży i ogółu Polaków w wieku 15 i więcej lat wynika, że młodzież częściej poświęca czas przede wszystkim na życie towarzyskie i rozrywki (różnica między odsetkami wynosi 11 pkt.), chodzenie do kawiarni, restauracji (różnica 9 pkt.), zwiedzanie muzeów i skansenów (różnica 8 pkt.), zajęcia podnoszące kondycję fizyczną (4 pkt.), słuchanie radia i oglądanie telewizji (różnica 4 pkt.) oraz odwiedzanie miejsc kultu religijnego (3 pkt. proc.).

4. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych

4.1. Poziom uczestnictwa

W 2005 roku w wyjazdach krótkookresowych uczestniczyło 24% młodzieży, czyli o 9 punktów procentowych mniej niż w poprzednim roku. Na jedną osobę przypadało średnio 1,9 podróży (w 2004 r. – 3,1). Jedna podróż obejmowała średnio 1,9 noclegu (w 2004 r. – również 1,9). Osoby w wieku 15-19 lat odbyły 1,4 mln podróży (o 56% mniej niż w 2004 r.), podczas których skorzystały z 2,7 mln noclegów (o 56% mniej niż w 2004 r.). Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach krótkookresowych, tak jak w poprzednich latach, było niższe niż w długookresowych.

Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach na 2-4 dni najbardziej różnicują: sytuacja materialna i płeć. Im lepsza sytuacja materialna, tym wyższy poziom uczestnictwa w wyjazdach krótkookresowych: od 41% w odniesieniu do młodzieży z rodzin dobrze sytuowanych do 12% w odniesieniu do młodzieży w nie najlepszej sytuacji materialnej. Częściej wyjeżdżają dziewczęta (31%) niż chłopcy (18%).

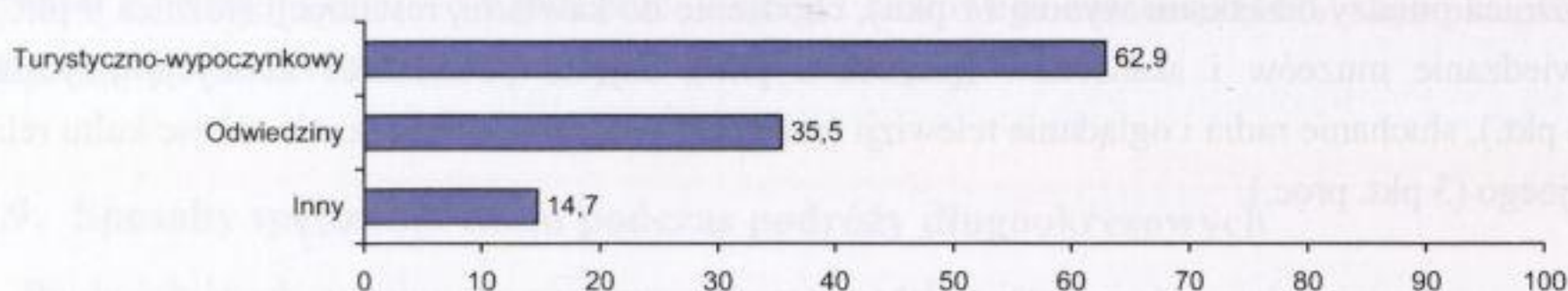
4.2. Cele wyjazdów

Od 2003 roku na 2-4 dni młodzież częściej wyjeżdża w celach turystyczno-wypoczynkowych niż w odwiedziny do krewnych lub znajomych. W 2005 roku typowo turystyczne cele wyjazdów wskazało 63% uczestników wyjazdów na krótko (wzrost o 5 pkt. proc.), w odwiedziny wyjechało 36% badanych (spadek o 7 pkt. proc.). Im większa miejscowość zamieszkania, tym częstsze krótkookresowe wyjazdy w celach turystyczno-wypoczynkowych.

W celach turystyczno-wypoczynkowych najczęściej wyjeżdżają osoby w nie najlepszej sytuacji materialnej (81%) oraz z dużych miast (73%), najrzadziej zaś – młodzież z rodzin w średniej sytuacji materialnej (51%) oraz zamieszkała na wsi (60%). W odwiedziny na 2-4 dni najczęściej wyjeżdżają osoby zamieszkałe na wsi (50%) oraz młodzież z rodzin będących w średniej sytuacji materialnej (47%).

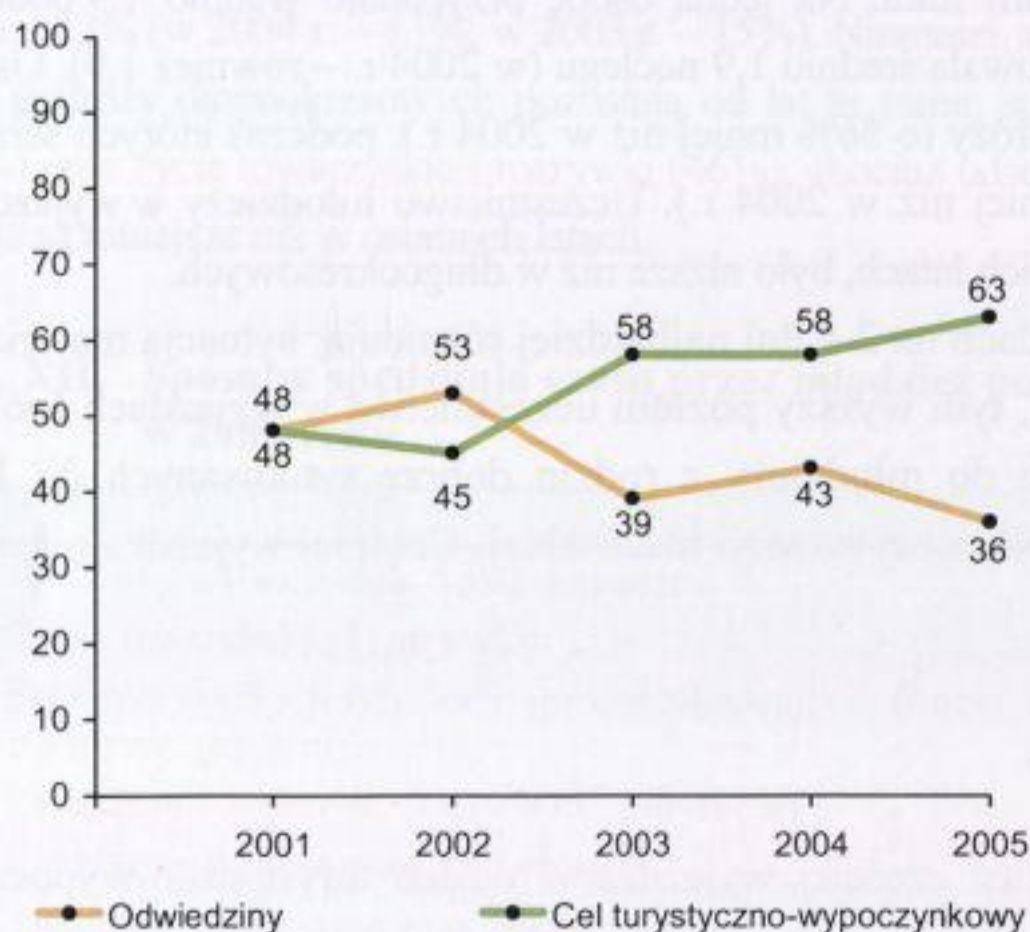
W porównaniu z całą populacją Polaków, w celach turystyczno-wypoczynkowych wyjeżdża większy odsetek młodzieży, mniejszy zaś – w pozostałych celach.

Rys. 19. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według głównych celów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 20. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2001-2005 według głównych celów (%)

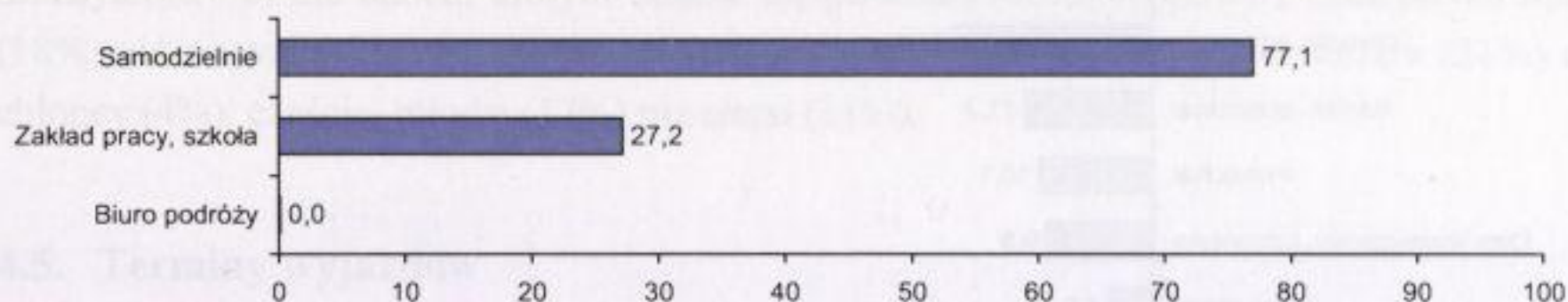
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

4.3. Formy organizacyjne wyjazdów

Podobnie jak przy podróżach długookresowych, młodzież wyjeżdżająca na 2-4 dni najczęściej organizuje wyjazdy samodzielnie. W 2005 roku ponad trzy czwarte osób w wieku 15-19 lat wyjeżdżających na 2-4 dni uczestniczyło w wyjazdach organizowanych samodzielnie, ponad jedna czwarta – w wyjazdach organizowanych przez szkoły, zakłady pracy i inne organizacje. W badaniach nie stwierdzono wśród młodzieży osób, które wyjechały z biurem podróży na krótko. W porównaniu z poprzednim rokiem obserwujemy wzrost zarówno odsetka uczestników wyjazdów organizowanych we własnym zakresie (o 2 pkt. proc.), jak i odsetka klientów instytucji organizujących wycieczki, rajdy i inne zorganizowane formy wyjazdów (o 2 pkt. proc.). W porównaniu z ogółem Polaków, młodzież w większym stopniu korzystała z zorganizowanych form wyjazdów krótkookresowych (prawie

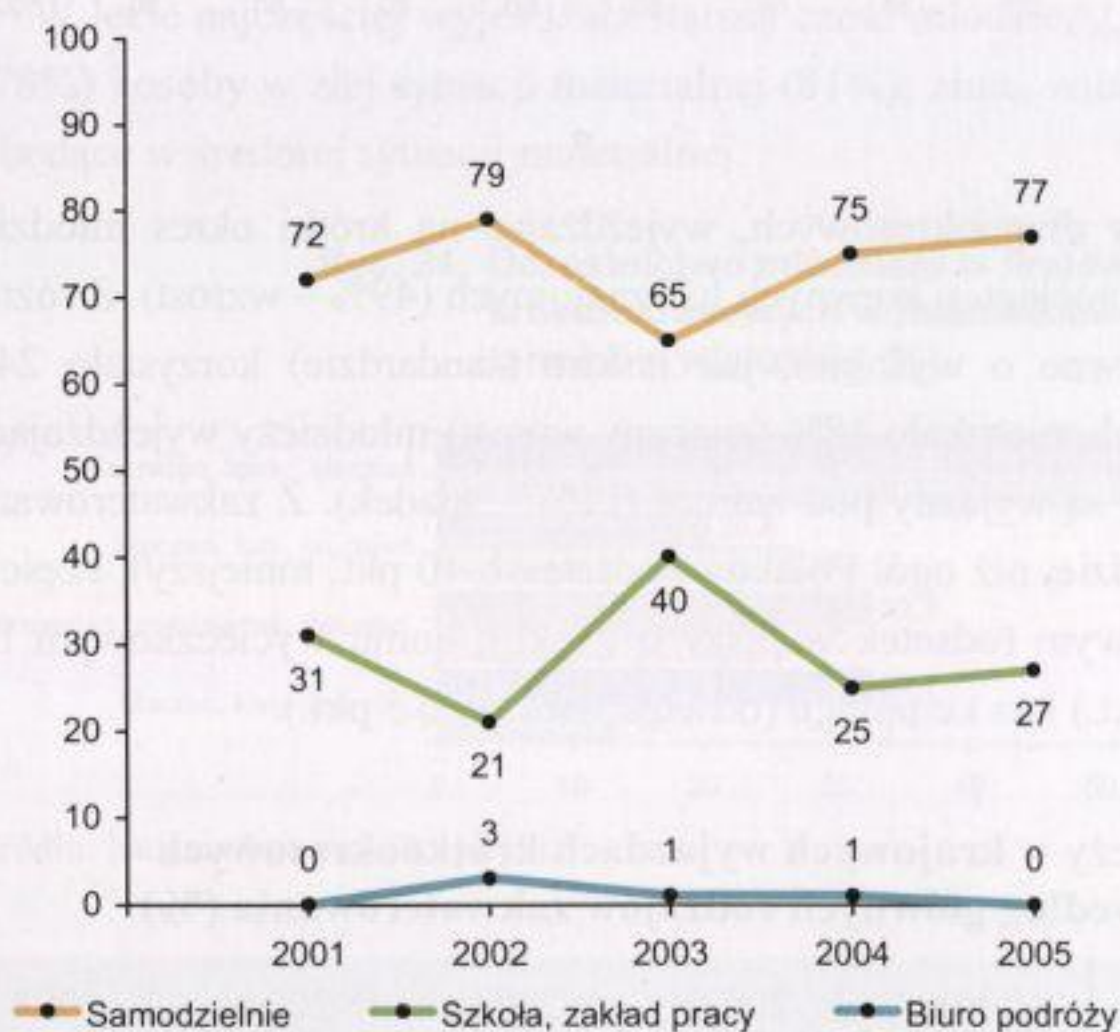
dwukrotnie większy odsetek uczestniczących w wyjazdach organizowanych przez szkoły, zakłady pracy i organizacje społeczne) i rzadziej brała udział w wyjazdach organizowanych samodzielnie (odsetek wyjeżdżających bez udziału pośredników mniejszy o 11%).

Rys. 21. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 22. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2001-2005 według form organizacyjnych (%)

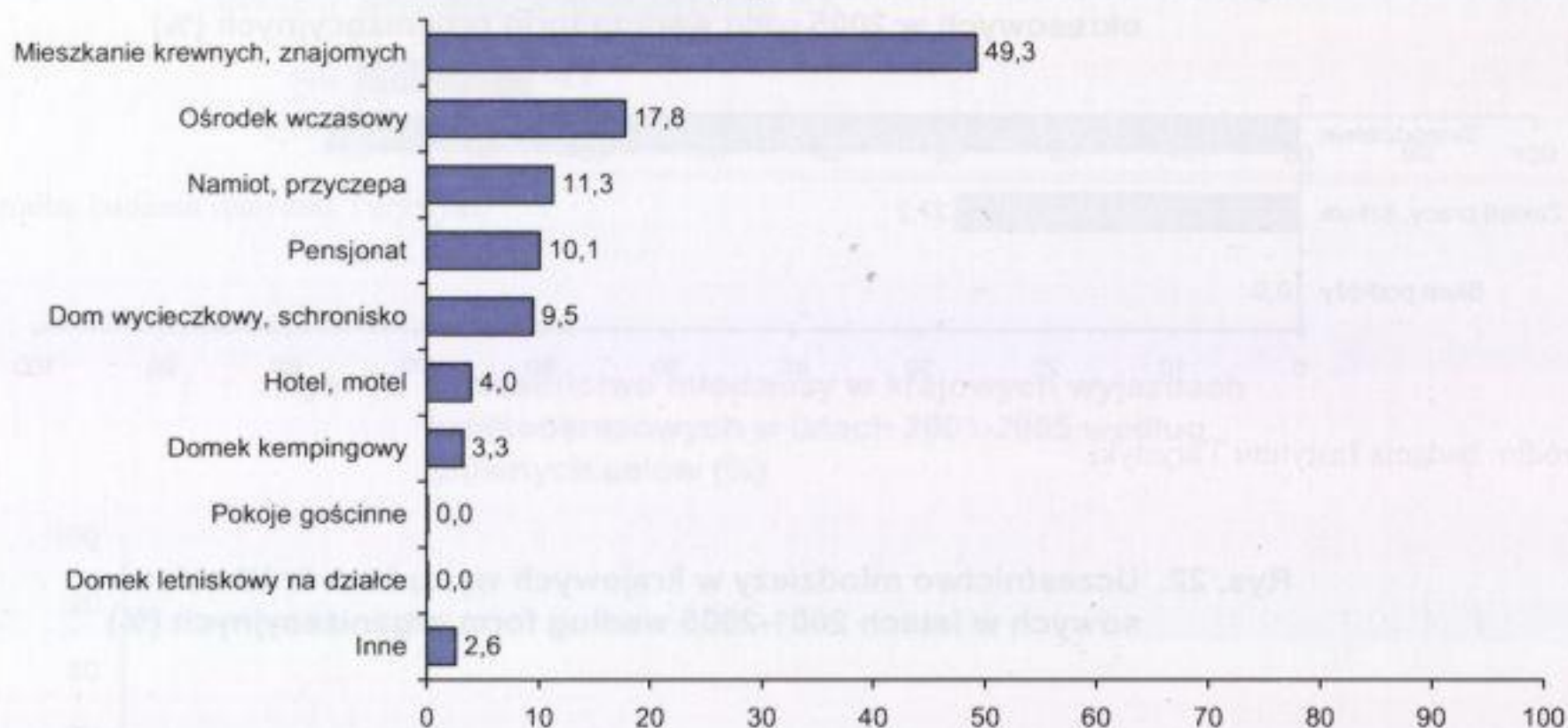

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2005 roku w wyjazdach na 2-4 dni zorganizowanych przez szkoły, zakłady pracy i inne instytucje najczęściej uczestniczyły osoby gorzej sytuowane (54%) i młodzież wiejska (32%), najrzadziej – mieszkańcy dużych miast (15%) i określający swoją sytuację materialną jako dobrą (18%). Im lepsza sytuacja materialna, tym częstszy udział w wyjazdach organizowanych samodzielnie.

4.4. Rodzaje zakwaterowania

Rys. 23. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Podobnie jak podczas podróży długookresowych, wyjeżdżając na krótki okres młodzież w największym stopniu korzysta z noclegu u krewnych lub znajomych (49% – wzrost). Z różnego rodzaju bazy hotelowej (zarówno o wysokim, jak niskim standardzie) korzystało 24% (wzrost). W ośrodkach wczasowych mieszkało 18% (znaczný wzrost) młodzieży wyjeżdżającej na 2-4 dni. Dość popularną formą są wyjazdy pod namiot (11% – spadek). Z zakwaterowania u rodziny młodzież korzystała rzadziej niż ogół Polaków (odsetek o 10 pkt. mniejszy), częściej zaś z noclegu w ośrodku wczasowym (odsetek większy o 7 pkt.), domu wycieczkowym lub schronisku (odsetek większy o 6 pkt.) i na kempingu (odsetek większy o 5 pkt.).

Tab. XIII. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2001-2005 według głównych rodzajów zakwaterowania (%)

Rodzaj zakwaterowania	2001	2002	2003	2004	2005
Mieszkanie krewnych lub znajomych	52	58	39	48	49
Hotel, pensjonat, schronisko	20	21	32	23	24
Ośrodek wczasowy	8	5	3	4	18
Kemping	13	11	20	17	15

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

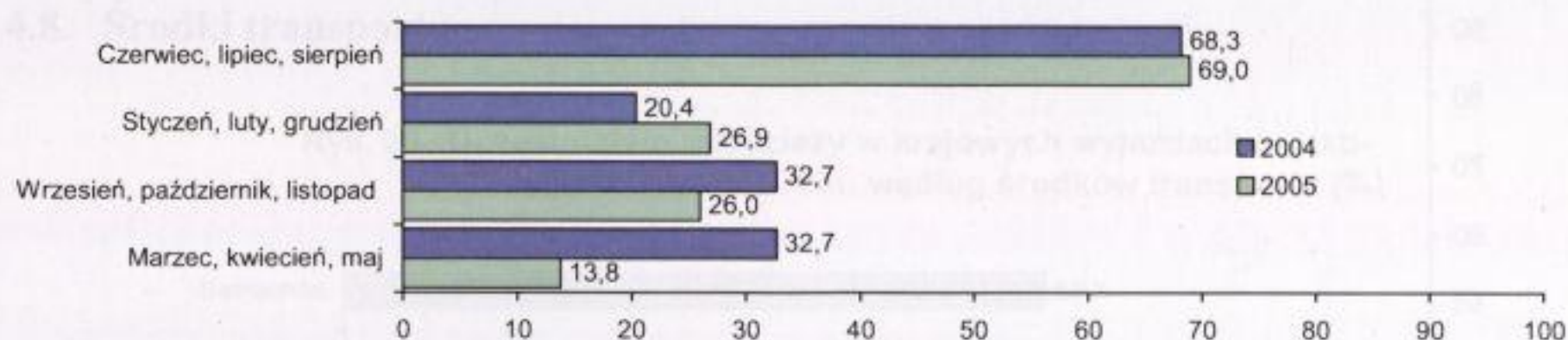
Z zakwaterowania u krewnych lub znajomych podczas podróży krótkookresowych najczęściej korzystały te kategorie osób, które jako cel wyjazdów wskazują odwiedziny: chłopcy (67%), w wieku 18-19 lat (68%), osoby zamieszkałe na wsi (60%) i określające swoją sytuację materialną jako dobrą (53%). Pod namiot częściej wyjeżdżała młodzież z rodzin niezamożnych (27%) niż takich, którym dobrze się powodzi (10%); częściej z mniejszych miast (18%) niż ze wsi (12%) i z dużych miast (12%); częściej wyjeżdżały dziewczęta (21%) niż chłopcy (4%), częściej młodszy (17%) niż starsi (11%).

4.5. Terminy wyjazdów

Podobnie jak rok wcześniej, w 2005 roku ponad dwie trzecie (69%) osób w wieku 15-19 lat uczestniczyło w krajowych wyjazdach na 2-4 dni w okresie czerwiec-sierpień; co czwarta osoba wyjechała zimą (27%) i jesienią (26%), co siódma na wiosnę (14%)⁶. Im większa miejscowość zamieszkania, tym częstsze wyjazdy wiosną i jesienią, im mniejsza miejscowość zamieszkania, tym częstsze wyjazdy latem.

W lecie najczęściej wyjeżdżała starsza część młodzieży, w wieku 18-19 lat (79%), chłopcy (78%) i osoby w złej sytuacji materialnej (81%); zimą, wiosną i jesienią osoby z dużych miast i będące w średniej sytuacji materialnej.

Rys. 24. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2004-2005 według terminów wyjazdów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

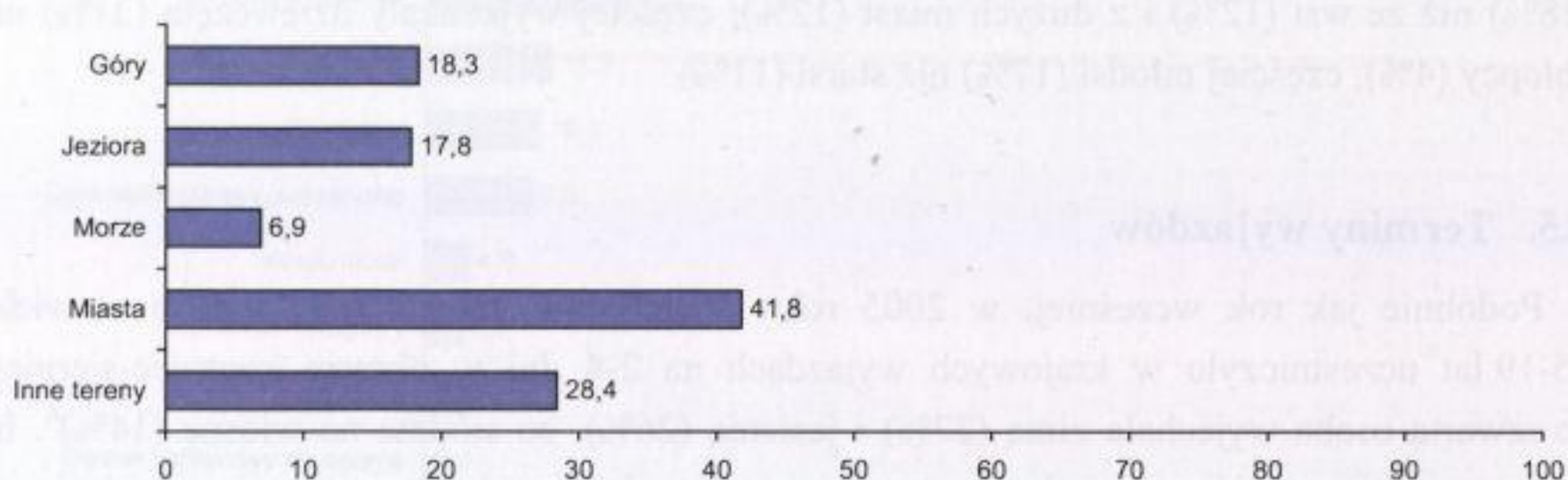
4.6. Kierunki wyjazdów

W 2005 roku spośród osób w wieku 15-19 lat wyjeżdżających na 2-4 dni 18% (spadek) uczestniczyło w wyjazdach w góry, 18% było nad jeziorami, 7% nad morzem (spadek). Dla ponad 40% (wzrost) młodzieży wyjazdy krótkookresowe to wyjazdy do miasta, dla prawie 30% (wzrost) – na inne tereny położone poza głównymi regionami turystycznymi kraju.

⁶ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

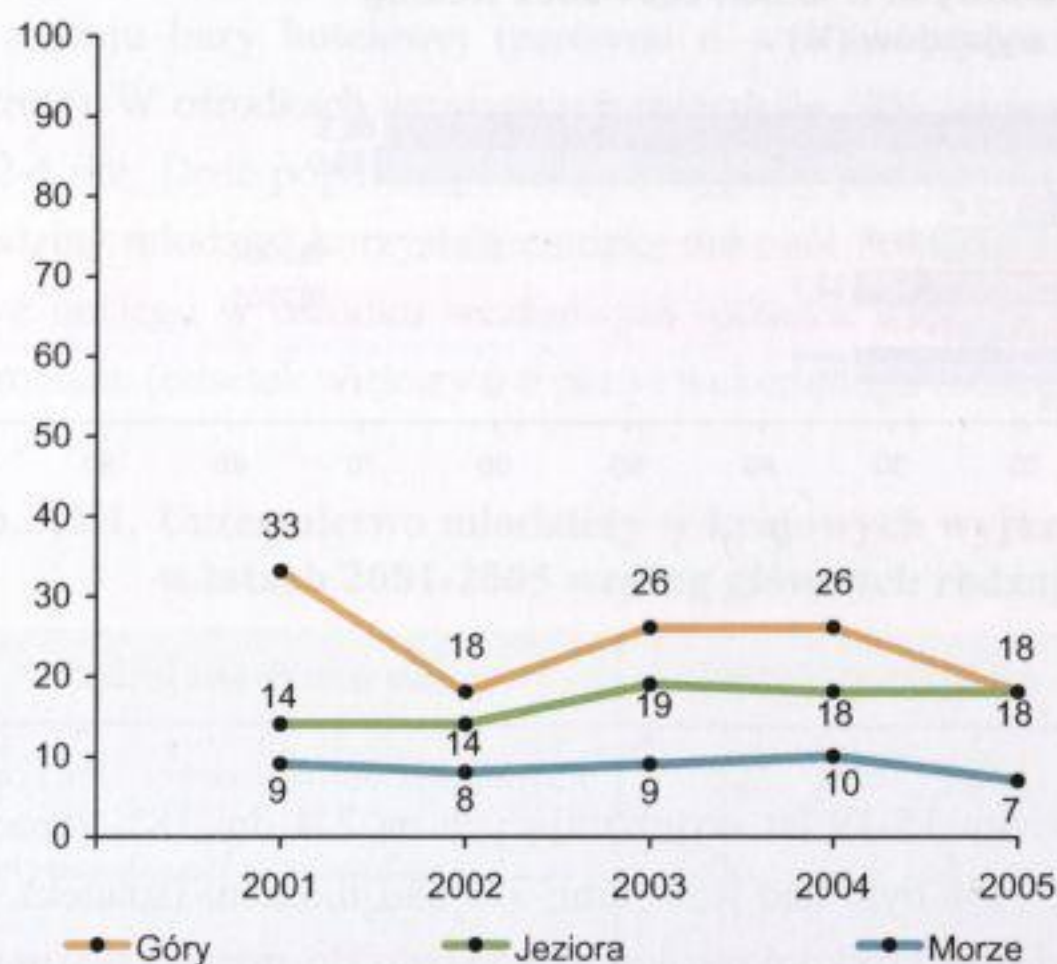
Im mniejsza miejscowość zamieszkania, tym częstsze wyjazdy nad morze. Nad jeziora częściej wyjeżdżała młodzież miejska niż wiejska. Z kolei młodzież wiejska (45%) częściej niż miejska wyjeżdżała na tereny położone poza głównymi turystycznymi regionami kraju.

Rys. 25. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według kierunków wyjazdów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

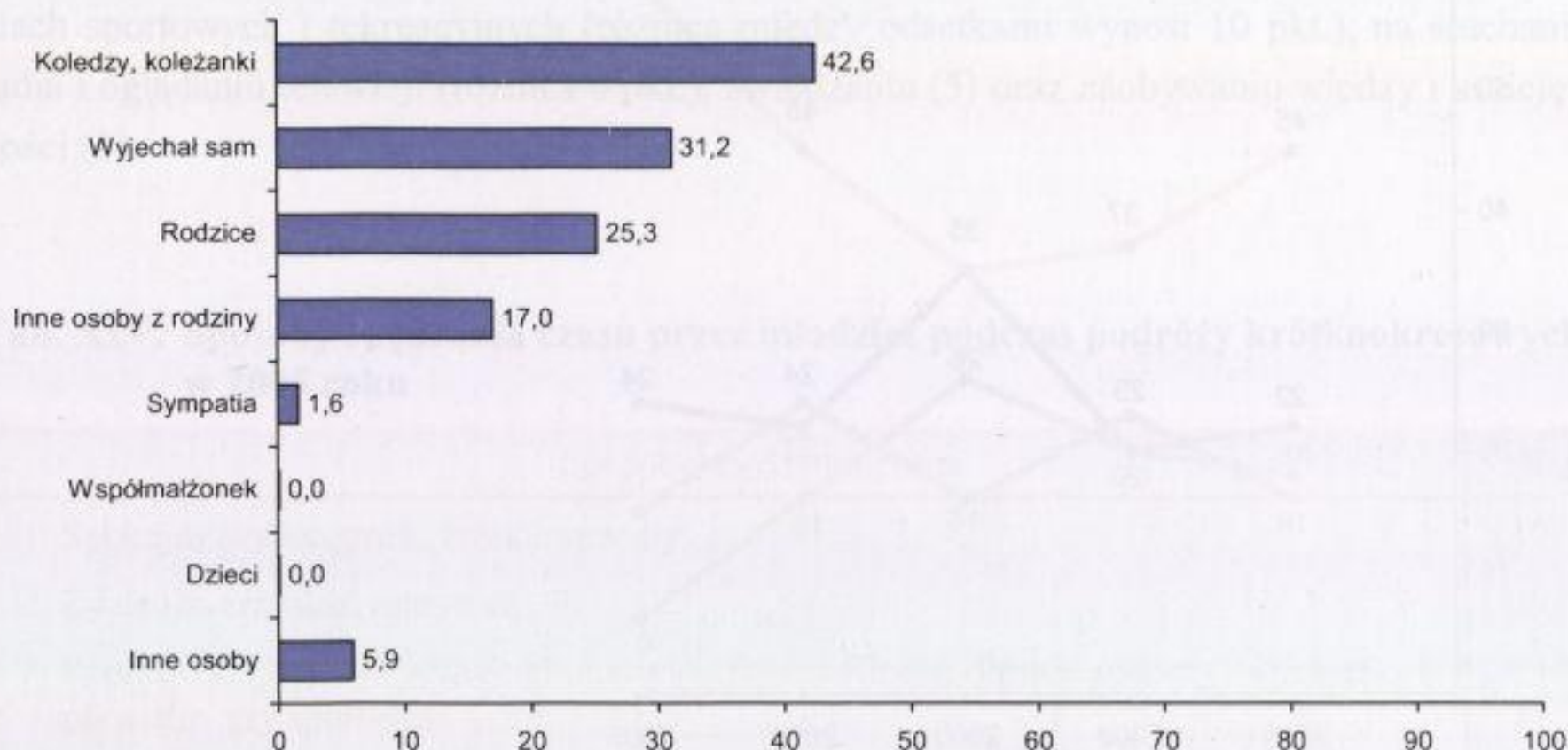
Rys. 26. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych według głównych regionów turystycznych w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

4.7. Osoby towarzyszące podczas podróży

Rys. 27. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)

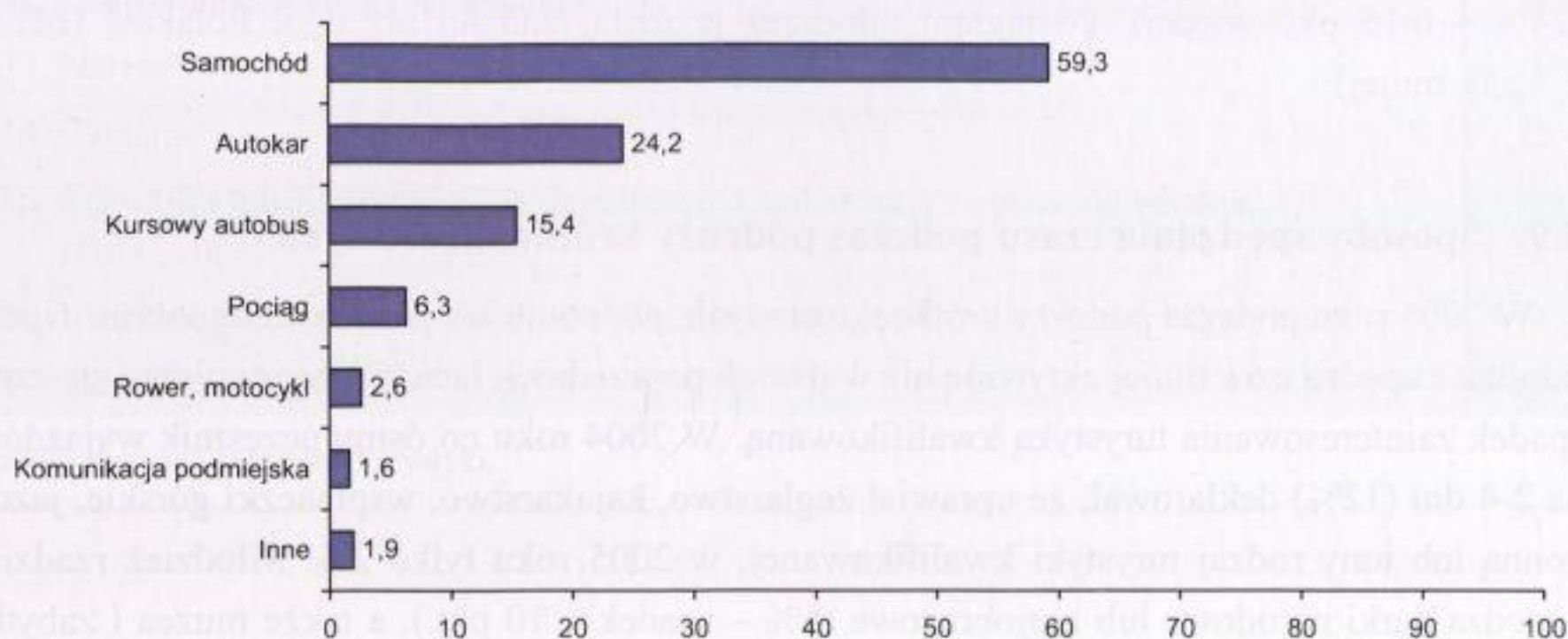

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Na 2-4 dni młodzież najczęściej wyjeżdża z rówieśnikami (43%) lub bez osób towarzyszących (31%), rzadziej z rodzicami (25%) lub z innymi osobami z rodziny (17%).

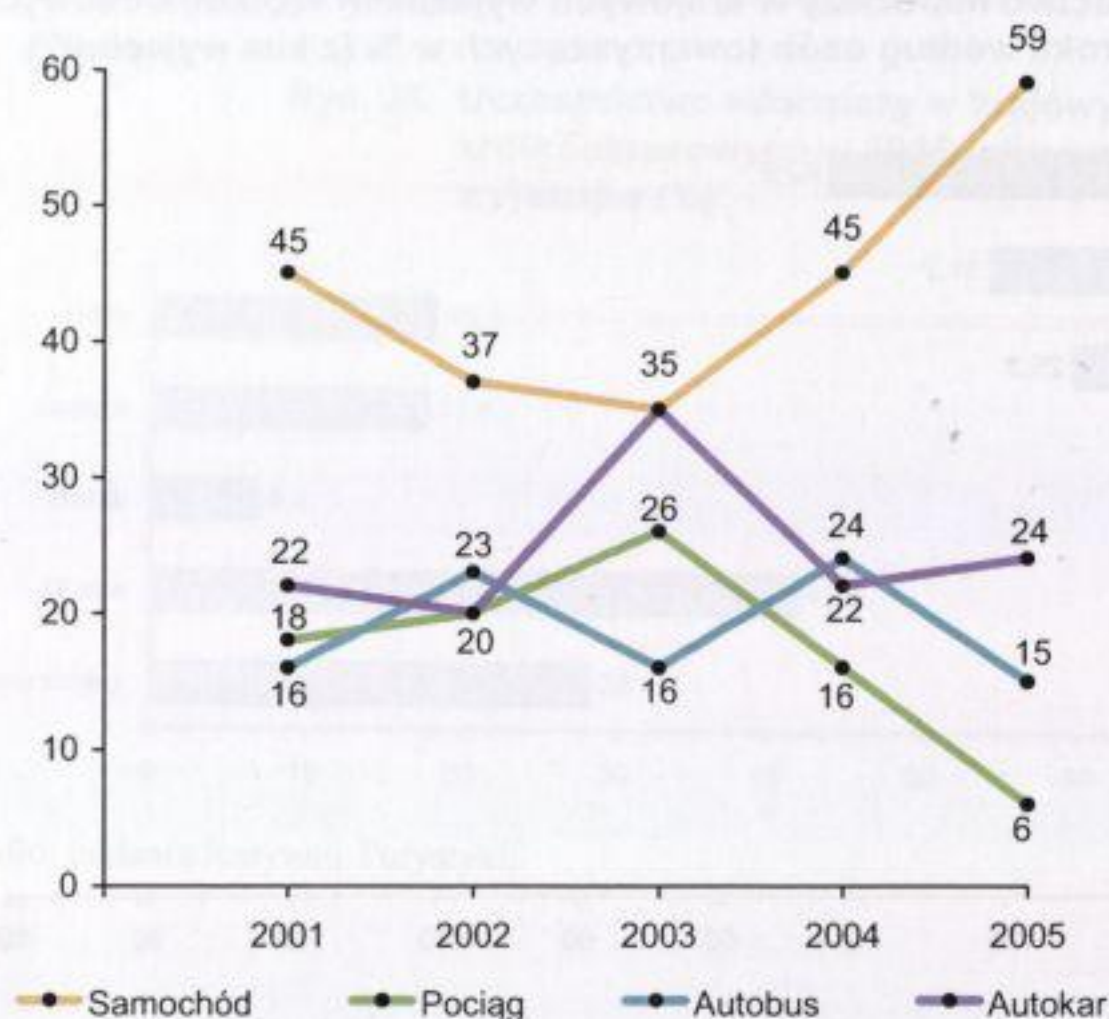
4.8. Środki transportu

Rys. 28. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2005 roku według środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 29. Uczestnictwo młodzieży w krajowych wyjazdach krótkookresowych według głównych środków transportu w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2005 roku wśród młodzieży wyjeżdżającej na 2-4 dni obserwujemy znaczny spadek odsetka korzystających ze środków komunikacji publicznej (pociąg, autobus) i wzrost roli samochodu i autokaru. Podczas wyjazdów na 2-4 dni młodzież najczęściej podróżowała samochodem (59%), ale nieco rzadziej niż ogół Polaków w wieku od 15 lat wzwyż (65%). Częściej natomiast korzystała z kursowego autobusu (15% – o 1 pkt. więcej), a zwłaszcza z autokaru (24% – o 15 pkt. więcej). Pociągiem młodzież jeździła rzadziej niż ogół Polaków (6% – o 8 pkt. mniej).

4.9. Sposoby spędzania czasu podczas podróży krótkookresowych

W 2005 roku podczas podróży krótkookresowych, podobnie jak podczas długookresowych, młodzież spędza czas mniej aktywnie niż w dwóch poprzednich latach. Obserwujemy znaczny spadek zainteresowania turystyką kwalifikowaną. W 2004 roku co ósmy uczestnik wyjazdów na 2-4 dni (12%) deklarował, że uprawiał żeglarstwo, kajakarstwo, wspinaczki górskie, jazdę konną lub inny rodzaj turystyki kwalifikowanej, w 2005 roku tylko 2%. Młodzież rzadziej zwiedza parki narodowe lub krajobrazowe (6% – spadek o 10 pkt.), a także muzea i zabytki (13% – spadek o 4 pkt.). O poprawę kondycji podczas podróży krótkookresowych (gimnastyka, zajęcia fitness, dłuższe spacery i wycieczki, pływanie, gry sportowe) dba 19% badanej młodzieży (w 2004 r. – 16%, w 2003 r. – 20%), notujemy większy odsetek uprawiających nar-

ciarstwo (3% – wzrost o 2 pkt.). Najczęstsze formy spędzania czasu przez młodzież podczas podróży na 2-4 dni to krótkie spacery: 49% (w 2004 r. – 38%), oraz życie towarzyskie i rozrywki: 39% (w 2004 r. – 58%). W porównaniu z całą populacją mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat, młodzież podczas podróży krótkookresowych częściej spędza czas na zajęciach sportowych i rekreacyjnych (różnica między odsetkami wynosi 10 pkt.), na słuchaniu radia i oglądaniu telewizji (różnica 6 pkt.), zwiedzaniu (5) oraz zdobywaniu wiedzy i umiejętności (3).

Tab. XIV. Sposoby spędzania czasu przez młodzież podczas podróży krótkookresowych w 2005 roku

Sposoby spędzania czasu	%
1. Spokojny wypoczynek, krótkie spacery	49
2. Życie towarzyskie, rozrywki	39
3. Poprawa kondycji fizycznej: gimnastyka, zajęcia fitness, dłuższe spacery i wycieczki, pływanie, gry sportowe	19
4. Słuchanie radia, oglądanie telewizji	15
5. Zwiedzanie muzeów, skansenów, zabytków	13
6. Odwiedzanie miejsc kultu religijnego	10
7. Przebywanie w ciszy, spokoju, z dala od ludzi	10
8. Chodzenie do kawiarni, restauracji	7
9. Odwiedzanie parków narodowych lub krajobrazowych	6
10. Udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, seansach filmowych	6
11. Zabiegi lecznicze, sanatoryjne, kuracja klimatyczna	5
12. Zdobywanie wiedzy i umiejętności	4
13. Narciarstwo	3
14. Czytanie	2
15. Turystyka kwalifikowana (np. żeglarstwo, kajakarstwo, wspinaczki górskie, jazda konna)	2
16. Ulubione zajęcia hobbystyczne (wędkarstwo, fotografowanie, zbieranie grzybów)	2
17. Inne	15

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

5. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych

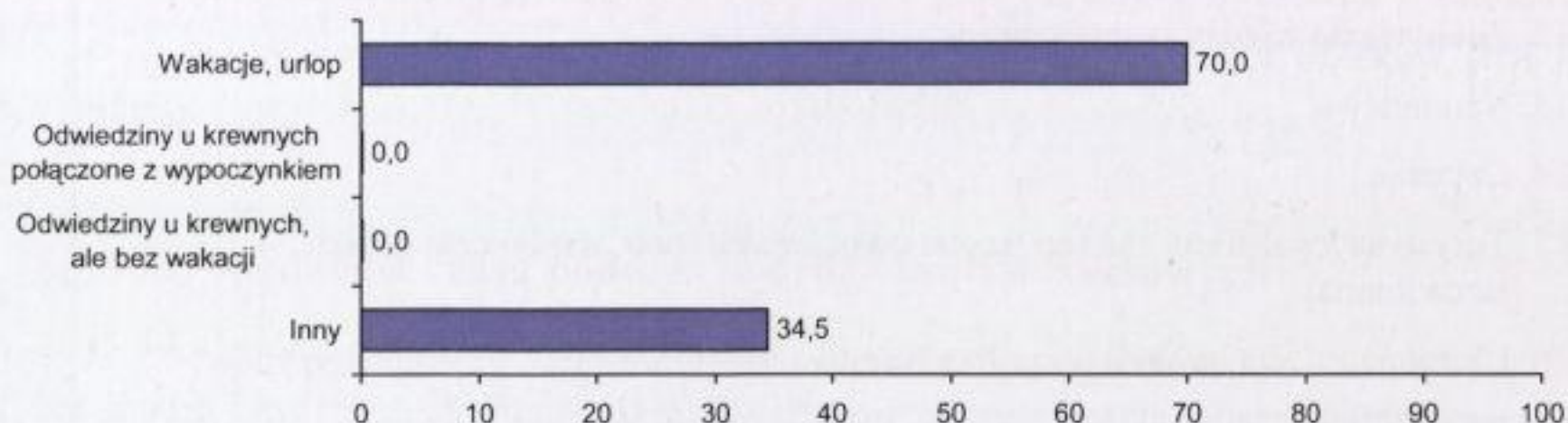
5.1. Poziom uczestnictwa

W 2005 roku w zagranicznych wyjazdach turystycznych (tzn. co najmniej z jednym noclegiem) uczestniczyło 12% młodzieży w wieku 15-19 lat (spadek o 2 pkt.). Na jedną osobę przypadała średnio jedna podróż (w 2004 r. – 1,5). Jedna podróż obejmowała średnio 10,8 noclegu (w 2004 r. – 10,7). Średnia liczba podróży na osobę i średnia długość pobytu były mniejsze niż dla ogółu wyjeżdżających Polaków. Szacuje się, że w 2005 roku wyjechało za granicę na więcej niż jeden dzień około 400 tys. osób w wieku 15-19 lat, które odbyły 400 tys. podróży zagranicznych (w 2004 r. – ok. 650 tys.).

Za granicę podobnie często wyjeżdżali chłopcy (13%) jak dziewczęta (12%), częściej osoby w wieku 15-17 lat (15%) niż starsze (10%). W wyjeździe zagranicznym co najmniej z jednym noclegiem uczestniczyło 14% młodych osób w wieku 15-19 lat zamieszkałych w mieście liczącym powyżej 100 tys. mieszkańców, 13% zamieszkałych w mniejszym mieście i 12% zamieszkałych na wsi. Spośród osób oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą za granicę wyjechało 18%, 11% – spośród oceniających swoją sytuację jako średnią i 6% – spośród będących w złej sytuacji materialnej⁷. W 2005 roku zarówno wielkość miejscowości zamieszkania, jak i sytuacja materialna w znacznie mniejszym stopniu różnicowały uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych niż w roku 2004.

5.2. Cele wyjazdów

Rys. 30. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według głównych celów (%)

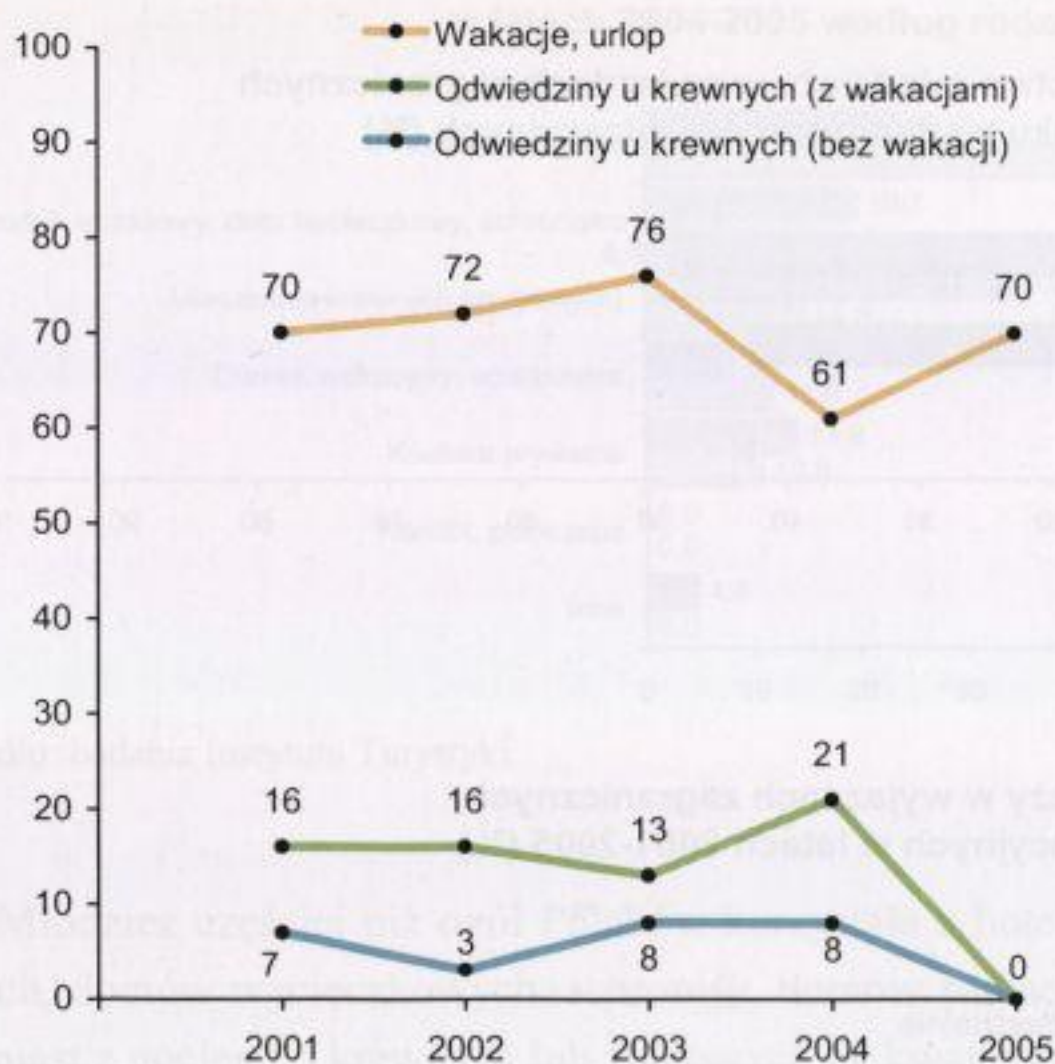
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2005 roku ponad 70% młodzieży wyjeżdżającej za granicę wskazało cele typowo turystyczne. Młodzież zdecydowanie częściej niż ogół Polaków wyjeżdżała w celach typowo tury-

⁷ Analiza jest ograniczona małą liczbą w próbie osób, które wyjechały za granicę (N=46).

stycznych, rzadziej w odwiedziny połączone z wypoczynkiem i w odwiedziny o charakterze rodzinnym lub towarzyskim.

Rys. 31. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych według głównych celów w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

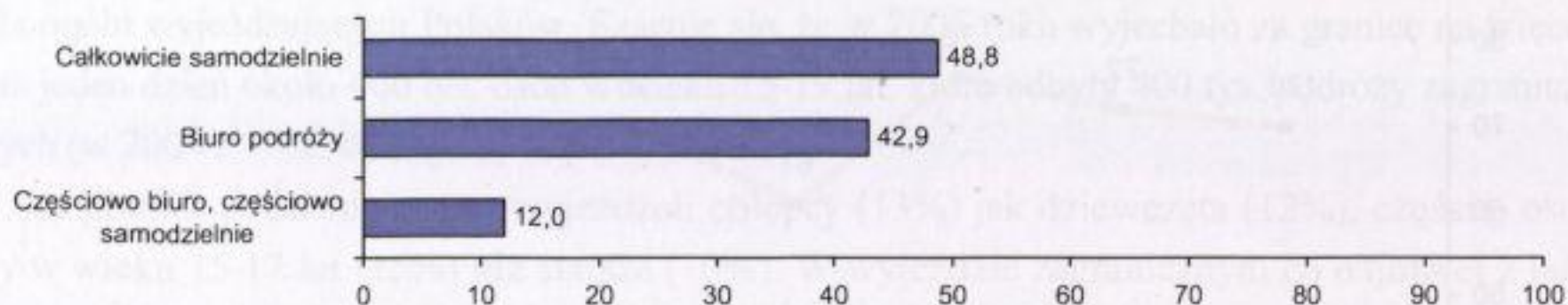
W latach 2001-2003 obserwujemy wzrost odsetka uczestników podróży zagranicznych w wieku 15-19 lat wyjeżdżających w celach typowo turystycznych (w 2003 r. najwyższy odsetek z całego okresu 2001-2005), w 2004 roku nastąpił gwałtowny spadek wyjazdów młodzieży w takim celu. W 2005 roku, po jednorocznym spadku, notujemy ponowny wzrost (o 9 pkt. proc.). W ostatnim roku badania nie wykazały wyjazdów młodzieży w odwiedziny do krewnych lub znajomych.

5.3. Formy organizacyjne

W 2005 roku 43% (wzrost o 12 pkt.) uczestników wyjazdów zagranicznych w wieku 15-19 lat wyjeżdżało na wycieczki zorganizowane przez biuro podróży, a 49% uczestniczyło w wyjazdach organizowanych bez pośredników (spadek o 20 pkt.). W ostatnich dwóch latach w strukturze uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych młodzieży według form organizacyjnych nastąpiła zasadnicza zmiana. W latach 2001-2002 dominowały wyjazdy organizowane przez biuro podróży. W 2003 roku odsetek uczestniczących w wyjazdach organizowanych bez pośredników (47%) przekroczył odsetek uczestniczących w wyjazdach całkowicie organizo-

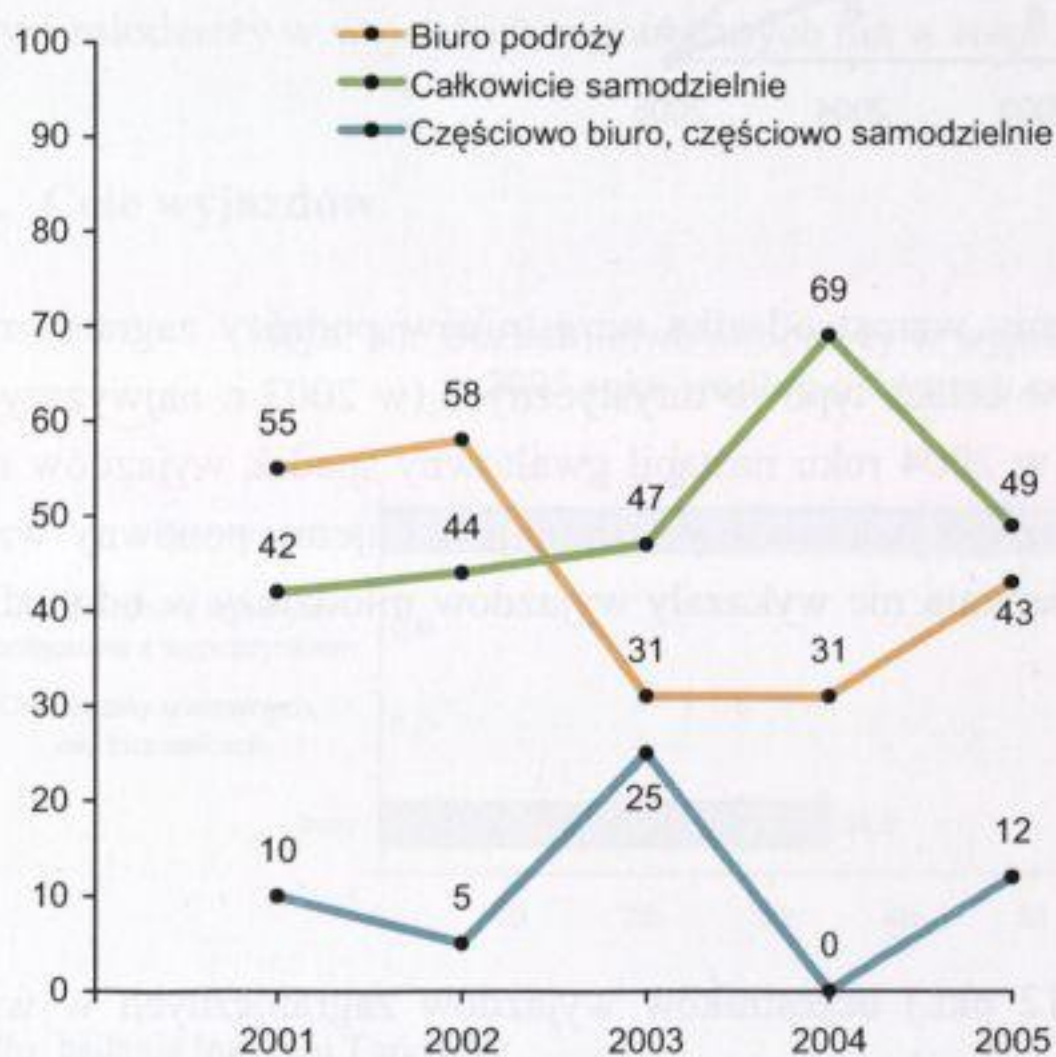
wanych przez biura podróży. W 2004 roku tendencja ta się wzmocniła: nastąpił gwałtowny wzrost liczby uczestników wyjazdów organizowanych we własnym zakresie (69%). W 2005 roku zmniejszył się odsetek wyjeżdżających bez pośredników, który mimo wzrostu odsetka korzystających z pełnej oferty biura podróży, ciągle go przewyższa.

Rys. 32. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 33. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych według form organizacyjnych w latach 2001-2005 (%)

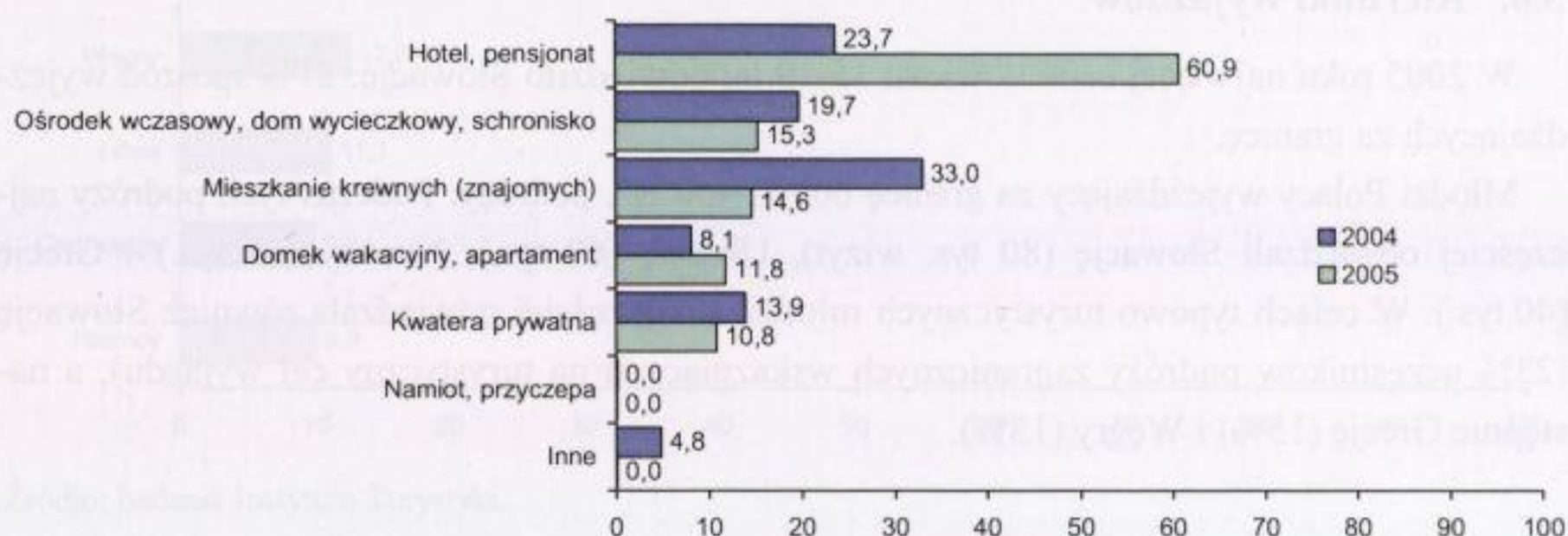

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

5.4. Rodzaje zakwaterowania

Za granicą młodzież najczęściej korzystała z zakwaterowania w hotelu lub pensjonacie, ośrodku wczasowym oraz domu krewnych lub znajomych.

Rys. 34. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w latach 2004-2005 według rodzajów zakwaterowania (%)

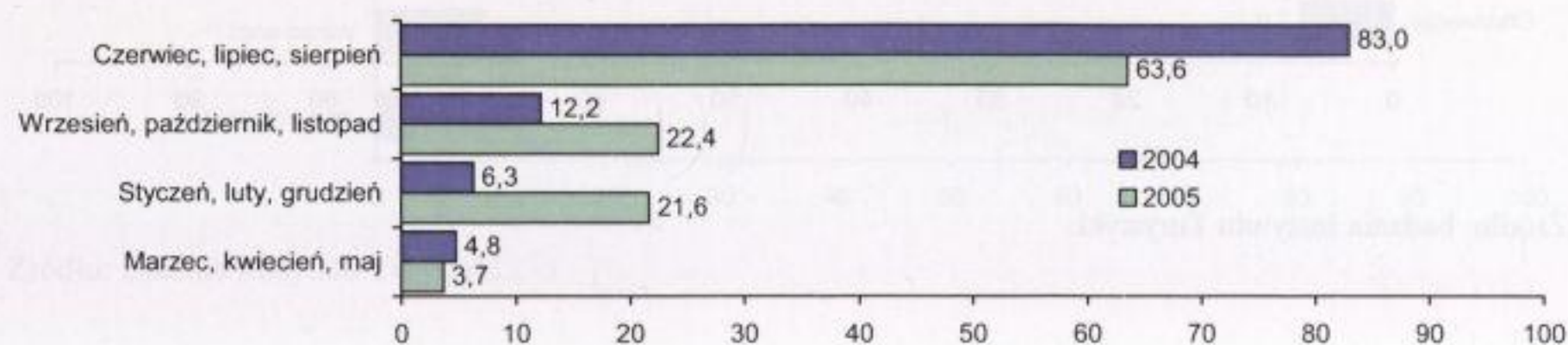
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Młodzież częściej niż ogół Polaków korzystała z hoteli i pensjonatów, ośrodków wczasowych, domów wycieczkowych, schronisk, domów wakacyjnych i apartamentów, rzadziej natomiast z noclegu u krewnych lub znajomych, w kwaterze prywatnej i na kempingu.

W porównaniu z 2004 rokiem młodzież częściej korzystała z hotelu (wzrost o 37 pkt. proc.), ośrodków wczasowych i schronisk (o 5 pkt.) oraz domu wakacyjnego (o 3 pkt.), rzadziej zaś z mieszkania krewnych lub znajomych (spadek o 18 pkt. proc.) oraz kwatery prywatnej (o 3 pkt.).

5.5. Terminy wyjazdów

Rys. 35. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w latach 2001-2005 według terminów wyjazdów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

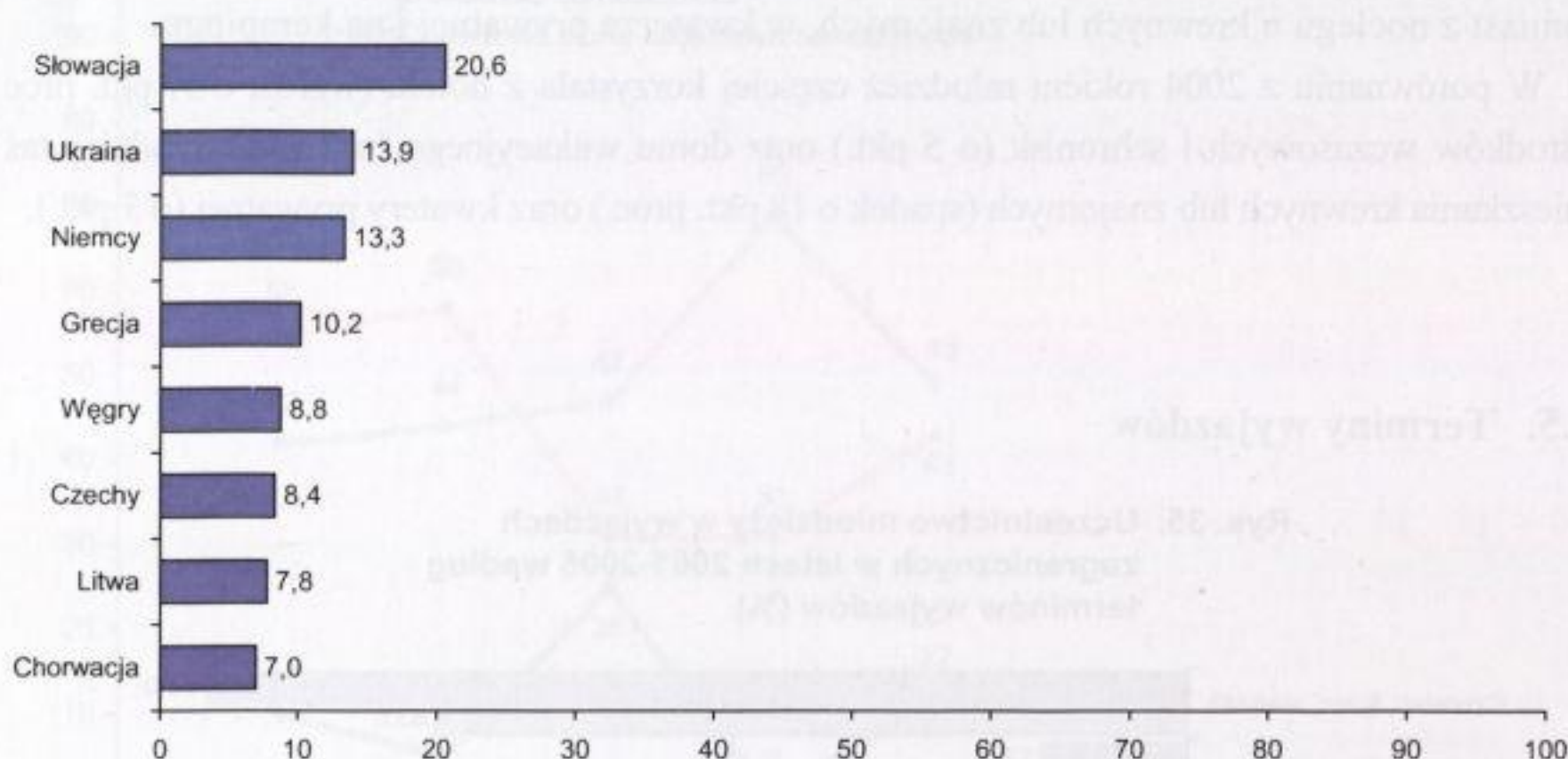
Młodzież częściej niż ogół Polaków wyjeżdżała za granicę w lecie, rzadziej w pozostałych porach roku, zwłaszcza zimą i jesienią. W 2005 roku w porównaniu z rokiem poprzednim większy odsetek osób w wieku 15-19 lat wyjechał zimą i jesienią, mniejszy – latem i wiosną.

5.6. Kierunki wyjazdów

W 2005 roku najwięcej osób w wieku 15-19 lat odwiedziło Słowację: 21% spośród wyjeżdżających za granicę.

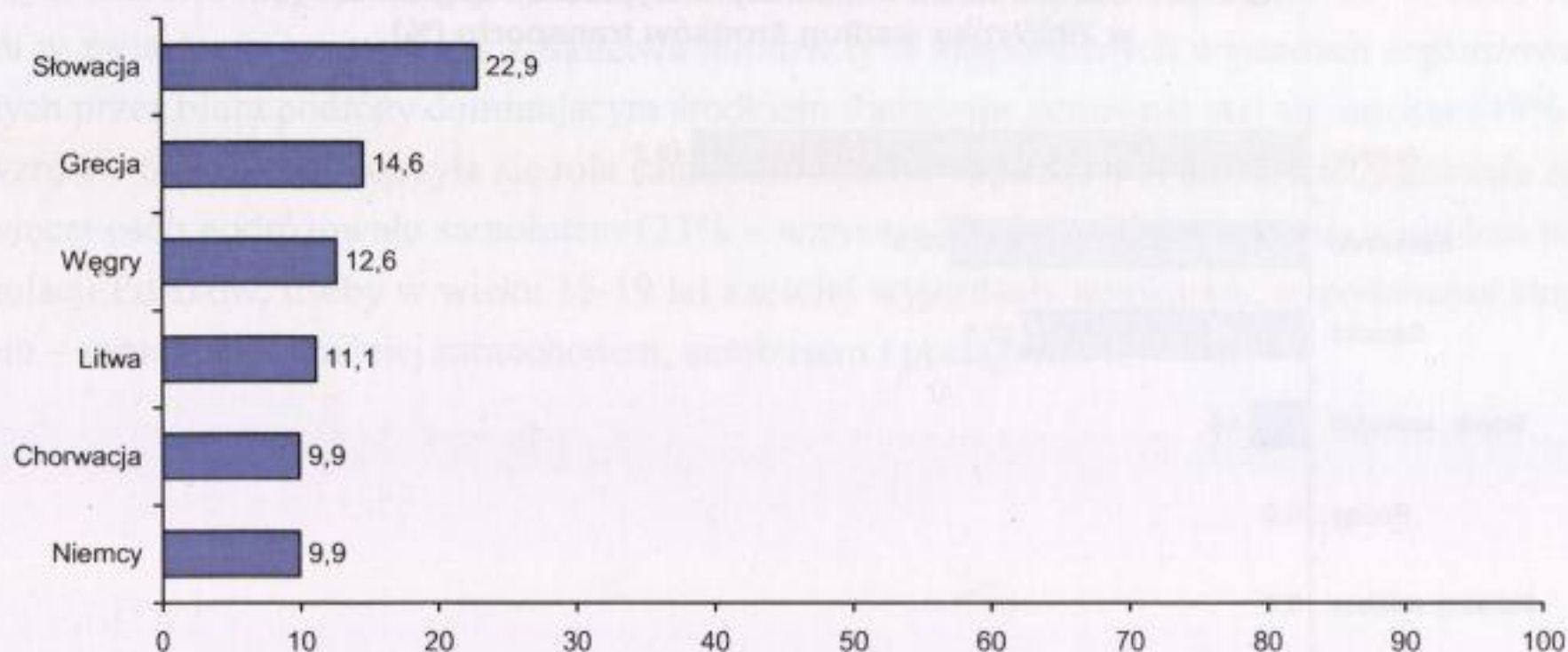
Młodzi Polacy wyjeżdżający za granicę odbyli 400 tys. podróży. Podczas tych podróży najczęściej odwiedzali Słowację (80 tys. wizyt), Ukrainę (60 tys.), Niemcy (50 tys.) i Grecję (40 tys.). W celach typowo turystycznych młodzież najczęściej odwiedzała również Słowację (23% uczestników podróży zagranicznych wskazujących na turystyczny cel wyjazdu), a następnie Grecję (15%) i Węgry (13%).

Rys. 36. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według głównych odwiedzanych krajów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 37. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2005 roku według głównych odwiedzanych krajów (%)

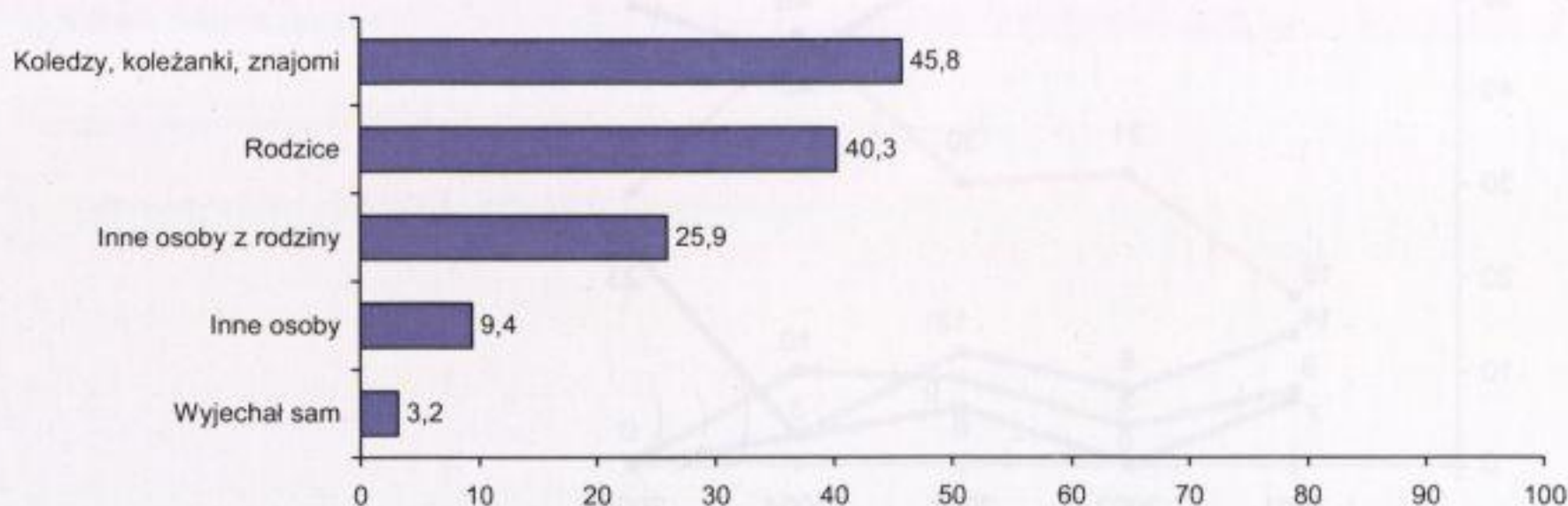

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

5.7. Osoby towarzyszące podczas podróży

Młodzież wyjeżdża za granicę głównie z rówieśnikami i rodzicami. Uczestnikom wyjazdów organizowanych przez biuro podróży towarzyszą głównie rodzice: w 2005 roku – ponad połowie; uczestnikom wyjazdów organizowanych samodzielnie – koleżanki i koledzy: w 2005 roku – 60%.

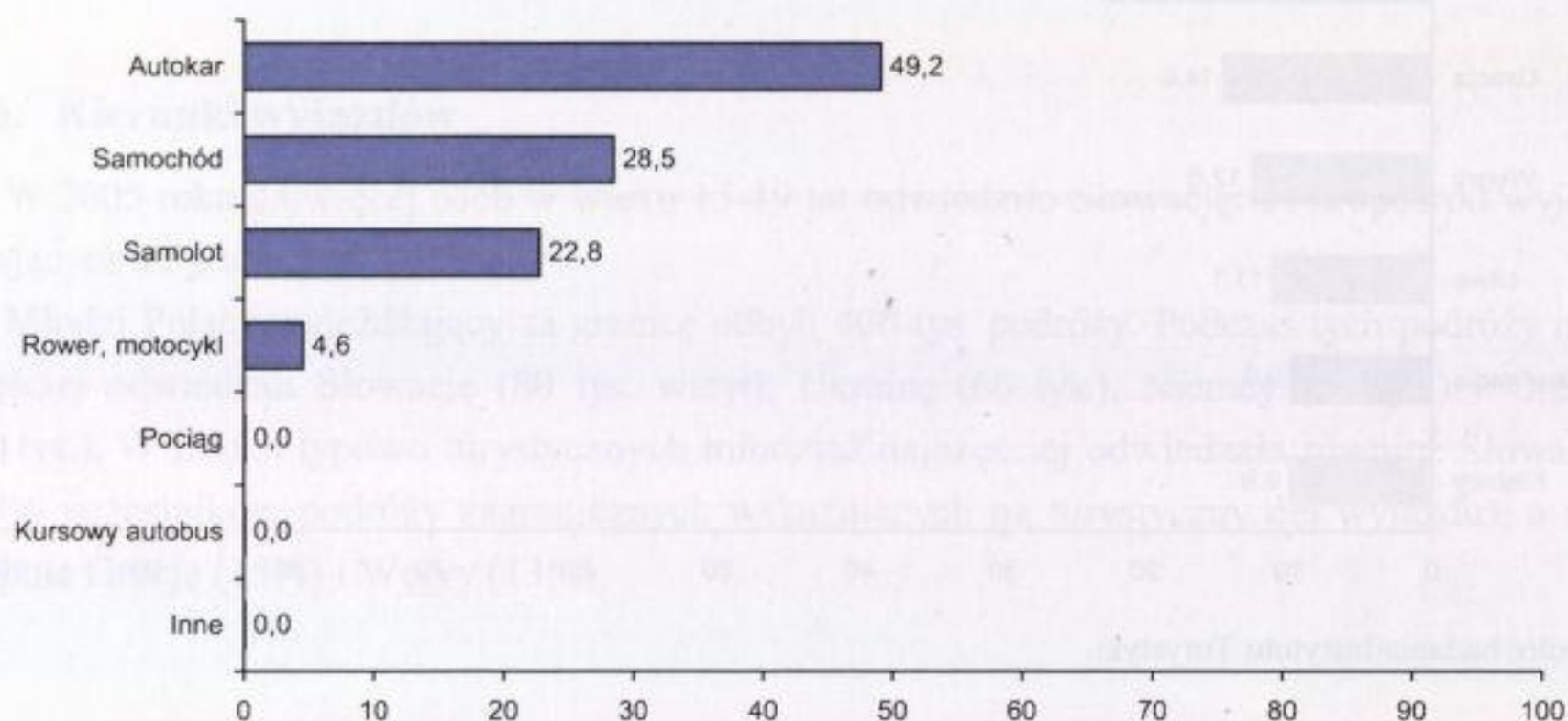
Rys. 38. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

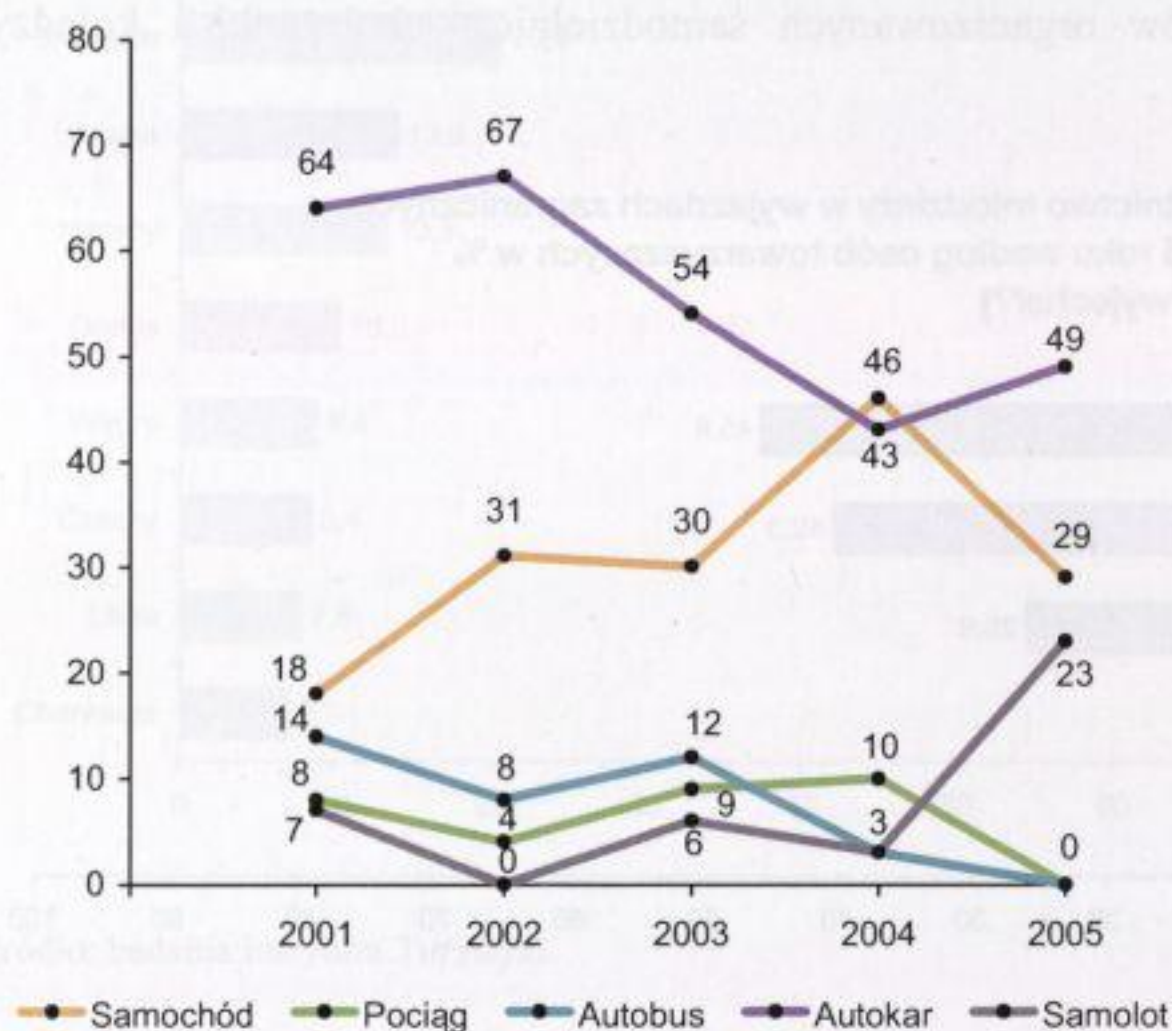
5.8. Środki transportu

Rys. 39. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych w 2005 roku według środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 40. Uczestnictwo młodzieży w wyjazdach zagranicznych według głównych środków transportu w latach 2001-2005 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W latach 2001-2003 młodzież podróżowała za granicę głównie autokarem. W 2004 roku wraz ze znacznym wzrostem odsetka uczestniczących w wyjazdach organizowanych we własnym zakresie najpopularniejszym środkiem transportu stał się samochód (46%). W 2005 roku w związku ze wzrostem uczestnictwa młodzieży w zagranicznych wyjazdach organizowanych przez biura podróży dominującym środkiem transportu ponownie stał się autokar (49% – wzrost o 6 pkt.). Zmniejszyła się rola samochodu (29% – spadek o 17 pkt.), zdecydowanie zaś więcej osób podróżowało samolotem (23% – wzrost o 20 pkt.). W porównaniu z ogółem populacji Polaków, osoby w wieku 15-19 lat częściej wyjeżdżały autokarem, w podobnym stopniu – samolotem, rzadziej samochodem, autobusem i pociągiem.

Aktywność turystyczna dzieci w 2005 roku

W 2005 roku w wyjazdach turystycznych uczestniczyło 41% dzieci w wieku do 14 lat, czyli 4,2 punkty procentowe mniej niż w poprzednim roku i o dwa punkty mniej niż w 2003 roku. Obserwujemy podobny poziom uczestnictwa w krajowych wyjazdach długoterminowych i spadek uczestnictwa w wyjazdach krótkoterminowych. Najczęściej 5 dni wyjechało w 2005 roku 33% dzieci, czyli taki odsetek jak rok wcześniej i o cztery punkty procentowe mniej niż w 2003 roku. W wyjazdach na 2-4 dni uczestniczyło 16% dzieci, czyli o sześć punktów procentowych mniej niż w 2004 roku i o dwa punkty mniej niż w 2003. Za granicę wyjechało 5% dzieci – o jeden punkt procentowy więcej niż w poprzednich dwóch latach.

Najczęściej formą wyjazdów dzieci na co najmniej 5 dni był wyjazd do rodziny wczasy w 2005 roku wyjechało w ten sposób 74% dzieci wyjeżdżających do rodziny. Nieco więcej niż co trzeci (33%) dzieci wyjechało do krewnych, nieco więcej niż co czwarte – na kolonie. Głównymi organizatorami wyjazdów kolonijnych są szkoły, wyjeżdżają one w ramach wycieczek i z okazji przerw w nauce. Kolonie organizowane przez szkoły wyjechało dzieci z 11% ogólnego udziału, z których wyjechało 10% do rodziny, a na kolonie organizowane przez szkoły wyjechało 4,9% ogółem. W ciągu ostatnich pięciu lat zmniejszyła się rola wycieczek organizowanych przez rodziny. W ostatnich trzech latach obserwujemy znaczący wzrost udziału wycieczek organizowanych dla dzieci przez biura podróży i innych wyspecjalizowanych organizatorów. W 2005 r. wyjechało 19% dzieci wyjeżdżających do rodziny i do biura podróży. Wzrosty udział w organizowaniu wycieczek kolonijnych wyjechało 1,4% ogółem, w 2003 r. – 1,3%, w 2004 r. – 1,5%. W 2005 r. – również 1,5% korzystało z

Podsumowanie

Aktywność turystyczna dzieci w 2005 roku

- W 2005 roku w wyjazdach turystycznych uczestniczyło 44% dzieci w wieku do 14 lat, czyli o 2 punkty procentowe mniej niż w poprzednim roku i o osiem punktów mniej niż w 2003 roku. Obserwujemy podobny poziom uczestnictwa w krajowych wyjazdach długookresowych i spadek uczestnictwa w wyjazdach krótkookresowych. Na co najmniej 5 dni wyjechało w 2005 roku 33% dzieci, czyli taki odsetek jak rok wcześniej i o cztery punkty procentowe mniej niż w 2003 roku. W wyjazdach na 2-4 dni uczestniczyło 16% dzieci, czyli o sześć punktów procentowych mniej niż w 2004 roku i o osiem punktów mniej niż w 2003. Za granicę wyjechało 5% dzieci – o jeden punkt procentowy więcej niż w poprzednich dwóch latach.
- Najczęstszą formą wyjazdów dzieci na co najmniej 5 dni są wyjazdy na rodzinne wczasy: w 2005 roku wypoczywało w ten sposób 36% spośród wyjeżdżających dzieci. Nieco więcej niż co trzecie dziecko wyjechało na wypoczynek do krewnych, nieco więcej niż co czwarte – na kolonie. Głównymi organizatorami wyjazdów kolonijnych są szkoły, wyspecjalizowani organizatorzy i zakłady pracy rodziców. Na kolonie organizowane przez szkoły wyjechały dzieci z 31% gospodarstw domowych, z których wysyłano dzieci na kolonie, a na kolonie organizowane przez zakłady pracy – z 19% gospodarstw. W ciągu ostatnich pięciu lat szkoła utrzymuje się na pozycji najważniejszego organizatora kolonijnych wyjazdów dzieci, spada zaś pod tym względem ranga zakładu pracy rodziców. W ostatnich trzech latach obserwujemy znaczny wzrost zainteresowania wyjazdami organizowanymi dla dzieci przez biura podróży i innych wyspecjalizowanych organizatorów (w 2005 r. skorzystało 19% dzieci wyjeżdżających na 5 dni lub dłużej). Znaczący udział w oferowaniu dzieciom letniego wypoczynku poza miejscem zamieszkania mają organizacje młodzieżowe (w 2005 r. – 15% korzystających) i religijne (w 2005 r. – również 15% korzystających).

- Obserwujemy bardzo duże zróżnicowanie uczestnictwa dzieci w wyjazdach turystycznych ze względu na wielkość miejscowości zamieszkania i sytuację materialną rodziny: im większa miejscowość zamieszkania i im lepsza sytuacja materialna, tym wyższy poziom uczestnictwa w wyjazdach turystycznych. W 2005 roku dzieci z ponad 60% wiejskich gospodarstw domowych ani razu nie wyjechały poza miejsce zamieszkania, a tylko z jednej trzeciej gospodarstw domowych w miastach liczących powyżej 100 tys. mieszkańców. Podobnie nigdzie nie wyjechały dzieci z ponad 60% gospodarstw domowych będących w złej sytuacji materialnej i z ponad jednej trzeciej gospodarstw w dobrej sytuacji materialnej. Sytuacja materialna w największym stopniu różnicuje uczestnictwo w wyjazdach zagranicznych, a miejsce zamieszkania – w krajowych wyjazdach długookresowych i w wyjazdach zagranicznych. W 2005 roku sytuacja materialna rodziny w mniejszym stopniu różnicowała uczestnictwo dzieci w wyjazdach zagranicznych niż rok wcześniej. Dostęp dzieci do wyjazdów na kolonie i obozy w 2005 roku w mniejszym stopniu niż w 2004 różnicowała zarówno sytuacja materialna, jak i miejsce zamieszkania.
- Dzieci z gospodarstw domowych w dużych miastach ponad dwukrotnie częściej uczestniczyły w krajowych wyjazdach długookresowych i w wyjazdach zagranicznych niż dzieci z wiejskich gospodarstw domowych. Z kolei dzieci z rodzin dobrze sytuowanych dwukrotnie częściej uczestniczyły w obu rodzajach wyjazdów krajowych i czterokrotnie częściej w zagranicznych niż dzieci z gospodarstw domowych w nie najlepszej sytuacji materialnej.

Aktywność turystyczna młodzieży w 2005 roku

- Młodzież w wieku 15-19 lat to kategoria wiekowa, która charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem uczestnictwa w wyjazdach turystycznych. W 2005 roku uczestnictwo młodzieży w takich wyjazdach wynosiło 61%: było o jeden punkt procentowy niższe niż w roku 2004 i o czternaście punktów niższe niż w 2003. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych było wyższe (46% – wzrost o 4 pkt.), w krajowych wyjazdach krótkookresowych – niższe (24% – spadek o 9 pkt.). Uczestnictwo w wyjazdach zagranicznych było niższe o 2 pkt. proc. niż w dwóch ostatnich latach (12%).
- Podobnie jak w wypadku dzieci, uczestnictwo młodzieży w wyjazdach turystycznych jest różnicowane przez wielkość miejscowości zamieszkania i sytuację materialną. Młodzież zamieszkała w miastach liczących powyżej 100 tys. mieszkańców prawie dwukrotnie częściej uczestniczyła w krajowych wyjazdach długookresowych niż zamieszkała na wsi. Młodzież z rodzin będących w dobrej sytuacji materialnej ponad trzykrotnie

częściej uczestniczyła w obu rodzajach wyjazdów krajowych i prawie trzykrotnie częściej w zagranicznych niż młodzież w złej sytuacji materialnej.

- Jako główne przyczyny nieuczestniczenia w wyjazdach turystycznych w 2005 roku najczęściej wskazywano względy ekonomiczne („nie stać mnie na taki wyjazd” – 64%), przyczyny organizacyjne („nie miałem dokąd wyjechać, nie miał mi kto zorganizować wypoczynku” – 14%) i brak wykształconych potrzeb („nie miałem ochoty, nie jest mi to potrzebne” – 9%).
- Główne cele długookresowych wyjazdów młodzieży to turystyka i wypoczynek (65%) oraz odwiedziny u krewnych lub znajomych (32%). W 2005 roku notujemy wzrost odsetka wyjeżdżających w odwiedziny i spadek odsetka wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych. Obserwujemy, że im lepsza sytuacja materialna i większa miejscowość zamieszkania, tym częstsze wyjazdy w celach turystyczno-wypoczynkowych. W 2005 roku 14% młodzieży (wzrost) wyjeżdżającej na 5 i więcej dni skorzystało z oferty biur podróży; 69% (spadek) uczestniczyło w wyjazdach organizowanych samodzielnie. Wzrósł odsetek młodzieży uczestniczącej w wyjazdach organizowanych przez szkoły, organizacje społeczne, zakłady pracy itp. (w 2005 r. – 30%; w 2004 r. – 25%); 89% uczestników wyjazdów długookresowych w wieku 15-19 lat wyjechało w lecie (spadek), 11% w zimie (spadek), 7% na wiosnę (wzrost) i 4% jesienią (wzrost). Prawie 40% wypoczywało nad morzem, co piąty w górach, co siódmy nad jeziorami. Częściej wyjeżdżano z kolegami i koleżankami (42%) niż z rodzicami (27%). Po dwóch latach wzrostu obserwujemy spadek zainteresowania młodzieży aktywnymi formami wypoczynku podczas podróży długookresowych: 23% (spadek o 16 pkt.) uczestniczyło w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, 9% (spadek o 7 pkt.) uprawiało turystykę kwalifikowaną, 12% (spadek o 4 pkt.) odwiedzało parki narodowe i krajobrazowe.
- W 2005 roku na 2-4 dni młodzież częściej wyjeżdżała w celach typowo turystycznych (63% – wzrost) niż w odwiedziny do krewnych lub znajomych (36% – spadek); 77% uczestniczyło w wyjazdach organizowanych samodzielnie (wzrost), 25% w wyjazdach organizowanych przez szkołę, organizację społeczną, zakład pracy (wzrost). Młodzież korzysta z zakwaterowania u rodziny (49% – wzrost), w ośrodkach czasowych (18% – wzrost) i na kempingu (11% – spadek); 69% uczestników wyjazdów krótkookresowych w wieku 15-19 lat wyjechało w lecie (wzrost), 27% w zimie (wzrost), 26% jesienią (spadek), 14% na wiosnę (spadek). W przybliżeniu co piąty spośród nich wyjeżdżał w góry, co szósty nad jeziora, 7% odwiedziło wybrzeże. Na krótko znacznie częściej wyjeżdżano z rówieśnikami (43%) niż z rodzicami (25%). Obserwujemy spadek udziału młodzieży w niektórych aktywnych formach spędzania czasu podczas podróży krótkookresowych: 13% (spadek o 4 pkt.) zwiedzało muzea, zabytki i skanseny, 6% (spadek o 10 pkt.) odwiedzało parki narodowe i krajobrazowe, 2% uprawiało turystykę kwalifikowaną (spadek o 10 pkt.). Większy odsetek badanych uczestniczył w zajęciach spor-

towo-rekreacyjnych (19% – wzrost o 3 pkt.) i uprawiał narciarstwo (3% – wzrost o 2 pkt.).

- Za granicę w celach typowo turystycznych wyjechało 70% młodzieży (wzrost o 9 pkt.). Ponad 40% (wzrost) wyjechało z biurem podróży, prawie połowa (spadek) uczestniczyła w wyjazdach organizowanych samodzielnie. Prawie dwie trzecie wyjechało w lecie (spadek), 22% jesienią (wzrost), 22% w zimie (wzrost) i 4% na wiosnę (spadek). Kraje najczęściej odwiedzane przez młodzież to: Słowacja (21% spośród wyjeżdżających za granicę), Ukraina (14%), Niemcy (13%), Grecja (10%) i Węgry (9%). Kraje najczęściej odwiedzane w celach typowo turystycznych to również Słowacja (23% spośród wyjeżdżających w takich celach), Grecja (15%), Węgry (13%) i Litwa (11%). Prawie połowa młodzieży wyjechała za granicę z rówieśnikami, 40% – z rodzicami.

Aneks tabelaryczny

I. Uczestnictwo w krajowych i zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzajów wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%¹)

Czy w 2005 r. wyjeżdżał(a) Pan(i) w kraju lub za granicę na dłużej niż 1 dzień (co najmniej 1 nocleg) w celach służbowych, turystycznych lub innych osobistych?

Tab. 1. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według płci

N =	Płeć		
	Ogółem	mężczyzna	kobieta
	373	191	182
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	60,6	59,1	62,1
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	58,4	56,5	60,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	46,4	47,9	44,8
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	24,1	18,0	30,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,4	12,7	12,1
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,4	8,4	10,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	5,6	1,6
Nie wyjeżdżałem(am)	39,4	40,9	37,9

Tab. 2. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wieku

N =	Wiek		
	Ogółem	15-17 lat	18-19 lat
	373	172	201
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	60,6	70,3	52,3
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	58,4	67,9	50,2
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	46,4	55,3	38,8
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	24,1	28,8	20,1
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	12,4	15,1	10,2
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,4	10,0	8,9
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,7	5,1	2,5
Nie wyjeżdżałem(am)	39,4	29,7	47,7

¹ Odsetki w tabelach nie sumują się do 100, gdyż badani mogli uczestniczyć w różnych rodzajach wyjazdów. Jeśli w jakimś rodzaju wyjazdu uczestniczyli więcej niż raz, mogli wyjeżdżać w różnych celach, korzystać z różnych form organizacyjnych, rodzajów zakwaterowania, wyjeżdżać w różnych porach roku, korzystać z różnych środków transportu itd.

Tab. 3. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
				miasto ponad 100 tys.
	N =	373	156	126
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)		60,6	49,9	68,1
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)		58,4	47,5	66,0
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni		46,4	33,8	49,9
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni		24,1	23,0	32,0
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)		12,4	11,8	12,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni		9,4	9,9	9,3
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni		3,7	3,4	3,2
Nie wyjeżdżałem(am)		39,4	50,1	31,9

Tab. 4. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
				zła
	N =	373	111	200
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)		60,6	81,0	57,8
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)		58,4	81,0	53,8
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni		46,4	65,2	44,0
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni		24,1	41,1	18,3
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)		12,4	18,0	11,3
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni		9,4	11,5	9,3
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni		3,7	6,5	3,2
Nie wyjeżdżałem(am)		39,4	19,0	42,2

II. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%)

Jaki był główny cel Pana(i) wyjazdu lub dwóch najdłuższych z kilku wyjazdów w 2005 roku (na co najmniej 5 dni)? (Tylko jedna odpowiedź dla każdego wyjazdu).

Tab. 5. Cele wyjazdów według płci

		Płeć	
	Ogółem	mężczyzna	kobieta
	N =	173	91
Turystyczno-wypoczynkowy	65,0	74,3	54,7
Odwiedziny u krewnych lub znajomych	31,6	24,8	39,2
Inny, np. służbowy, religijny, sportowy	13,9	11,4	16,8

Tab. 6. Cele wyjazdów według wieku

		Wiek	
	Ogółem	15-17 lat	18-19 lat
	N = 173	95	78
Turystyczno-wypoczynkowy	65,0	60,0	71,1
Odwiedziny u krewnych lub znajomych	31,6	36,2	25,9
Inny, np. służbowy, religijny, sportowy	13,9	17,0	10,2

Tab. 7. Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
	N =	173	53	63
Turystyczno-wypoczynkowy		65,0	51,1	70,1
Odwiedziny u krewnych lub znajomych		31,6	36,0	35,5
Inny, np. służbowy, religijny, sportowy		13,9	20,2	7,9

Tab. 8. Cele wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
	N =	173	73	87
Turystyczno-wypoczynkowy		65,0	65,6	65,6
Odwiedziny u krewnych lub znajomych		31,6	25,2	35,3
Inny, np. służbowy, religijny, sportowy		13,9	19,4	11,4

III. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)

W jaki sposób organizował(a) Pan(i) swój wyjazd lub dwa najdłuższe z wyjazdów krajowych trwających co najmniej 5 dni? (Tylko jedna odpowiedź dla każdego wyjazdu).

Tab. 9. Organizacja wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	173	91	82
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	13,5	14,5	12,3
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, organizację społeczną	30,3	39,4	20,1
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	68,8	63,9	74,2

Tab. 10. Organizacja wyjazdów według wieku

	N =	Wiek	
		Ogółem	
		15-17 lat	18-19 lat
	173	95	78
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	13,5	12,5	14,6
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, organizację społeczną	30,3	35,6	23,8
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	68,8	63,6	75,1

Tab. 11. Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
				miasto powyżej 100 tys.
	N =	173	53	63
Wykupiony wcześniej w biurze podróży		13,5	2,8	15,7
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, organizację społeczną		30,3	32,0	12,8
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednic- twa		68,8	69,7	80,1

Tab. 12. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
				zła
	N =	173	73	87
Wykupiony wcześniej w biurze podróży		13,5	25,5	5,5
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, organizację społeczną		30,3	30,7	34,3
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednic- twa		68,8	63,3	68,8

IV. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)

Z jakiego rodzaju noclegów korzystał(a) Pan(i) w czasie swojego wyjazdu lub dwu najdłuższych wyjazdów krajowych w 2005 r. trwających co najmniej 5 dni? (Tylko jedna odpowiedź dla każdego wyjazdu).

Tab. 13. Rodzaje zakwaterowania według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	173	91	82
Mieszkanie krewnych lub znajomych	45,4	35,7	56,3
Turystyczne obiekty noclegowe ²	46,7	52,4	40,3
Namiot, domek kempingowy, przyczepa	22,1	26,4	17,3
Inne, np. domek letniskowy na działce	1,4	2,6	0,0

Tab. 14. Rodzaje zakwaterowania według wieku

	N =	Wiek	
		Ogółem	
		15-17 lat	18-19 lat
	173	95	78
Mieszkanie krewnych lub znajomych	45,4	47,3	43,1
Turystyczne obiekty noclegowe	46,7	43,9	50,1
Namiot, domek kempingowy, przyczepa	22,1	21,1	23,3
Inne, np. domek letniskowy na działce	1,4	0,0	3,0

² Wszystkie turystyczne obiekty noclegowe oprócz kempingów i pól biwakowych, tzn. hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska, ośrodki wczasowe, kwatery prywatne.

Tab. 15. Rodzaje zakwaterowania według stałego miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
				miasto powyżej 100 tys.
N =	173	53	63	57
Mieszkanie krewnych lub znajomych	45,4	46,1	49,9	40,0
Turystyczne obiekty noclegowe	46,7	36,5	50,1	52,3
Namiot, domek kempingowy, przyczepa	22,1	20,2	13,5	33,2
Inne, np. domek letniskowy na działce	1,4	4,5	0,0	0,0

Tab. 16. Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
				zła
N =	173	73	87	13
Mieszkanie krewnych lub znajomych	45,4	47,7	40,0	69,6
Turystyczne obiekty noclegowe	46,7	54,3	47,2	0,0
Namiot, domek kempingowy, przyczepa	22,1	17,4	24,8	30,4
Inne, np. domek letniskowy na działce	1,4	3,2	0,0	0,0

V. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według terminów wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)

W jakim miesiącu 2005 r. zakończył Pan(i) swój wyjazd lub wyjazdy trwające co najmniej 5 noclegów?

Tab. 17. Terminy wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	173	91	82
Zima ³	10,5	6,3	15,1
Wiosna	6,8	7,0	6,5
Lato	89,2	89,8	88,5
Jesień	3,7	3,2	4,3

Tab. 18. Terminy wyjazdów według wieku

	N =	Wiek	
		Ogółem	
		15-17 lat	18-19 lat
	173	95	78
Zima	10,5	12,3	8,3
Wiosna	6,8	6,8	6,8
Lato	89,2	88,3	90,3
Jesień	3,7	3,1	4,5

³ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

Tab. 19. Terminy wyjazdów według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
				miasto powyżej 100 tys.
N =	173	53	63	57
Zima	10,5	5,6	17,3	7,4
Wiosna	6,8	4,5	6,5	9,2
Lato	89,2	92,7	80,5	95,4
Jesień	3,7	0,0	10,2	0,0

Tab. 20. Terminy wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
				zła
N =	173	73	87	13
Zima	10,5	15,6	6,0	11,7
Wiosna	6,8	5,7	8,7	0,0
Lato	89,2	85,5	92,4	88,3
Jesień	3,7	6,4	2,0	0,0

VI. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)

Czy Pana(i) wyjazd lub dwa najdłuższe wyjazdy krajowe były wyjazdami: w góry, nad morze, nad jeziora, do miasta, na inne tereny? (Zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi).

Tab. 21. Kierunki wyjazdów według płci

		Płeć	
		mężczyzna	kobieta
	Ogółem		
N =	173	91	82
W góry	22,0	20,9	23,2
Nad morze	38,7	46,3	30,1
Nad jeziora	14,6	8,1	21,9
Do miast	18,5	12,3	25,5
Na inne tereny	30,8	40,2	20,3

Tab. 22. Kierunki wyjazdów według wieku

		Wiek	
		15-17 lat	18-19 lat
	Ogółem		
N =	173	95	78
W góry	22,0	28,7	13,8
Nad morze	38,7	34,5	43,8
Nad jeziora	14,6	20,5	7,5
Do miast	18,5	18,2	18,9
Na inne tereny	30,8	22,2	41,2

Tab. 23. Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
				miasto powyżej 100 tys.
N =	173	53	63	57
W góry	22,0	14,6	23,7	26,9
Nad morze	38,7	37,6	34,4	44,3
Nad jeziora	14,6	10,1	19,0	13,9
Do miast	18,5	25,9	19,2	11,1
Na inne tereny	30,8	30,8	24,6	37,5

Tab. 24. Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
				zła
N =	173	73	87	13
W góry	22,0	31,5	17,3	0,0
Nad morze	38,7	29,6	45,4	44,1
Nad jeziora	14,6	23,0	9,9	0,0
Do miast	18,5	10,1	24,8	23,5
Na inne tereny	30,8	38,7	24,1	32,4

VII. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%)

Jakie były główne cele Pana(i) wyjazdu krajowego lub wyjazdów trwających do 4 dni? (Wskazać tylko jeden cel dla każdej podróży).

Tab. 25. Cele wyjazdów według płci

		Płeć	
		mężczyzna	kobieta
	N =		
	Ogółem		
	90	34	56
Turystyczno-wypoczynkowy	62,9	60,4	64,4
Odwiedziny u krewnych lub znajomych	35,5	44,9	29,8
Inny, np. służbowy, religijny, sportowy	14,7	15,4	14,2

Tab. 26. Cele wyjazdów według wieku

		Wiek	
		15-17 lat	18-19 lat
	N =		
	Ogółem		
	90	50	40
Turystyczno-wypoczynkowy	62,9	66,3	58,6
Odwiedziny u krewnych lub znajomych	35,5	30,2	42,2
Inny, np. służbowy, religijny, sportowy	14,7	9,5	21,1

Tab. 27. Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
				miasto powyżej 100 tys.
	N =	90	36	40
Turystyczno-wypoczynkowy		62,9	59,5	62,3
Odwiedziny u krewnych lub znajomych		35,5	49,5	26,1
Inny, np. służbowy, religijny, sportowy		14,7	19,0	15,9

Tab. 28. Cele wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
				zła
	N =	90	46	36
Turystyczno-wypoczynkowy		62,9	69,4	50,9
Odwiedziny u krewnych lub znajomych		35,5	32,5	46,7
Inny, np. służbowy, religijny i sportowy		14,7	3,2	28,1

VIII. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)

*W jaki sposób organizował(a) Pan(i) swoje wyjazdy trwające do 4 dni?
(Wskazać tylko jeden sposób organizacji dla każdej podróży).*

Tab. 29. Organizacja wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	90	34	56
Wykupiony w biurze podróży	0,0	0,0	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, organizację społeczną	27,2	25,0	28,5
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	77,1	81,9	74,2

Tab. 30. Organizacja wyjazdów według wieku

	N =	Wiek	
		Ogółem	
		15-17 lat	18-19 lat
	90	50	40
Wykupiony w biurze podróży	0,0	0,0	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, organizację społeczną	27,2	32,1	21,1
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	77,1	70,9	84,7

Tab. 31. Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
	N =	90	36	miasto powyżej 100 tys. 14
Wykupiony w biurze podróży		0,0	0,0	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, organizację społeczną		27,2	31,5	27,4
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa		77,1	79,3	72,6
				84,6

Tab. 32. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
	N =	90	46	zła 8
Wykupiony w biurze podróży		0,0	0,0	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, organizację społeczną		27,2	18,2	32,8
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa		77,1	81,8	77,7
				46,5

IX. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)

Z jakiego rodzaju noclegów korzystał(a) Pan(i) w czasie swoich krajowych wyjazdów w 2005 r. trwających 2-4 dni? (Zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi wskazując dla każdego wyjazdu rodzaj zakwaterowania, w którym spędzono największą liczbę noclegów).

Tab. 33. Rodzaje zakwaterowania według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	90	34	56
Mieszkanie krewnych lub znajomych	49,3	66,5	38,7
Turystyczne obiekty noclegowe ⁴	43,7	40,4	45,7
Namiot, domek kempingowy, przyczepa	14,6	4,3	20,9
Inne, np. domek letniskowy na działce	2,6	6,9	0,0

Tab. 34. Rodzaje zakwaterowania według wieku

	N =	Wiek	
		Ogółem	
		15-17 lat	18-19 lat
	90	50	40
Mieszkanie krewnych lub znajomych	49,3	34,5	67,5
Turystyczne obiekty noclegowe	43,7	57,3	27,0
Namiot, domek kempingowy, przyczepa	14,6	17,2	11,4
Inne, np. domek letniskowy na działce	2,6	0,0	5,8

⁴ Wszystkie turystyczne obiekty noclegowe oprócz kempingów i pól biwakowych, tzn. hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska, ośrodki wczasowe, kwatery prywatne.

Tab. 35. Rodzaje zakwaterowania według stałego miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
	N =	90	36	40
Mieszkanie krewnych lub znajomych		49,3	60,2	42,0
Turystyczne obiekty noclegowe		43,7	42,2	44,2
Namiot, domek kempingowy, przyczepa		14,6	12,4	17,5
Inne, np. domek letniskowy na działce		2,6	6,6	0,0

Tab. 36. Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
	N =	90	46	36
Mieszkanie krewnych lub znajomych		49,3	53,2	50,7
Turystyczne obiekty noclegowe		43,7	39,8	46,5
Namiot, domek kempingowy, przyczepa		14,6	10,2	17,2
Inne, np. domek letniskowy na działce		2,6	0,0	6,4

X. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według terminów wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)

W jakim miesiącu 2005 r. zakończył(a) Pan(i) swój wyjazd lub wyjazdy trwające do 4 dni?

Tab. 37. Terminy wyjazdów według płci

		Płeć	
		mężczyzna	kobieta
	Ogółem		
N =	90	34	56
Zima ⁵	26,9	34,7	22,2
Wiosna	13,8	21,0	9,4
Lato	69,0	78,4	63,1
Jesień	26,0	29,8	23,6

Tab. 38. Terminy wyjazdów według wieku

		Wiek	
		15-17 lat	18-19 lat
	Ogółem		
N =	90	50	40
Zima	26,9	25,0	29,3
Wiosna	13,8	17,2	9,6
Lato	69,0	60,9	78,9
Jesień	26,0	32,1	18,4

⁵ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

Tab. 39. Terminy wyjazdów według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
				miasto powyżej 100 tys.
N =		90	36	40
				14
Zima		26,9	25,6	20,2
Wiosna		13,8	0,0	20,2
Lato		69,0	72,7	66,8
Zima		26,0	19,0	25,2
				46,1

Tab. 40. Terminy wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
				zła
N =		90	46	36
				8
Zima		26,9	26,5	33,1
Wiosna		13,8	8,5	23,3
Lato		69,0	69,7	65,6
Jesień		26,0	13,2	43,4
				19,1

XI. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)

Jakiego rodzaju był to wyjazd lub wyjazdy? (Zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi).

Tab. 41. Kierunki wyjazdów według płci

		Płeć	
		mężczyzna	kobieta
	N =		
	Ogółem		
	90	34	56
W góry	18,3	17,4	18,8
Nad morze	6,9	0,0	11,1
Nad jeziora	17,8	11,9	21,4
Do miast	41,8	50,7	36,3
Na inne tereny	28,4	40,6	20,9

Tab. 42. Kierunki wyjazdów według wieku

		Wiek	
		15-17 lat	18-19 lat
	N =		
	Ogółem		
	90	50	40
W góry	18,3	17,8	18,8
Nad morze	6,9	6,5	7,4
Nad jeziora	17,8	28,7	4,3
Do miast	41,8	34,5	50,8
Na inne tereny	28,4	18,6	40,5

Tab. 43. Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania		
		Ogółem	wieś	miasto do 100 tys.
				miasto powyżej 100 tys.
N =		90	36	40
				14
W góry	18,3	19,0	7,9	46,1
Nad morze	6,9	12,4	4,3	0,0
Nad jeziora	17,8	8,3	28,3	11,6
Do miast	41,8	42,9	49,9	15,4
Na inne tereny	28,4	45,4	13,8	27,0

Tab. 44. Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
		Ogółem	dobra	średnia
				zła
N =		90	46	36
				8
W góry	18,3	16,4	24,3	0,0
Nad morze	6,9	3,2	12,8	0,0
Nad jeziora	17,8	20,8	4,7	61,8
Do miast	41,8	32,9	53,7	38,2
Na inne tereny	28,4	31,8	30,1	0,0

9979

ISBN 83-60302-22-7